

คำชี้แจง

เอกสารฉบับนี้ เป็นรายงานการประมวล สรุป วิเคราะห์และสังเคราะห์ เหตุการณ์และแนวโน้ม ด้านต่างๆ ของประเทศไทย ในรอบเดือนสิงหาคม 2543 ซึ่งเป็นรายงาน UPDATE ให้กับรายงานหลักของ โครงการข่าวสารทิศทางประเทศไทย (TTMP) ที่จัดทำทุกกรอบระยะ 3 เดือน

โครงการข่าวสารทิศทางประเทศไทย (TTMP) ให้การสนับสนุนโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุน การวิจัย (สกว.) ดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2542 จนถึงปัจจุบัน ตามหนังสือสัญญาให้ทุนเลขที่ RDG 01/0004/2543

ท่านที่สนใจดูรายงานทุกฉบับของโครงการฯ ทางอินเทอร์เน็ต ขอเชิญที่เว็บไซต์ของ สกว. ชื่อ <http://www.trf.or.th/ttmp/index.htm>

คณะผู้จัดทำหวังว่าท่านจะได้รับประโยชน์จากรายงานฉบับนี้ตามสมควร

นายอนุช อภาภิรม

หัวหน้าโครงการข่าวสารทิศทางประเทศไทย (TTMP)

15 กันยายน 2543

สารบัญ

คำชี้แจง.....	
รายงานสถานการณ์และแนวโน้มประเทศไทย.....	3
น้ำมันแพง : ถึงเวลายุทธศาสตร์ชาติใหม่.....	3
ประมวลสถานการณ์และแนวโน้มประเทศไทย.....	6
ความเคลื่อนไหวด้านการผลิตและการค้า	6
ความเคลื่อนไหวด้านประชากร สิ่งแวดล้อม และพลังงาน.....	16
ความเคลื่อนไหวด้านการเมืองการปกครอง.....	24
ความเคลื่อนไหวด้านการศึกษา	29
ความเคลื่อนไหวด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	30
ความเคลื่อนไหวด้านอาหารและสาธารณสุข.....	32
ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับหน่วยงานการดำเนินชีวิต	39
ภาคผนวก	42

รายงานสถานการณ์และแนวโน้มประเทศไทย

สิงหาคม 2543

น้ำมันแพง: ถึงเวลายุทธศาสตร์ชาติใหม่

เหตุการณ์ทั้งทางเศรษฐกิจ การเมือง และทางสังคมในรอบเดือนสิงหาคม 2543 มีทั้งความเข้มข้น ชวนตระหนกและระทึกใจซึ่งสะท้อนถึงความรู้สึกร่วมทางสังคมบางประการ เป็นความรู้สึกแห่งการรอคอยอันเนิ่นนานถึงการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ การถดถอยของความเชื่อมั่น ความหวังในการปฏิรูปการเมืองและสังคมโดยไม่ต้องลงแรงมา สถานการณ์น้ำมันราคาแพงซึ่งดำรงอยู่อย่างเหนียวแน่น และมีแนวโน้มที่จะไม่จางไปง่ายในระยะเวลาใกล้นี้เป็นเหมือนพวงเส้นสุดท้าย ผลักดันให้เกิดการคิดทบทวนยุทธศาสตร์ชาติใหม่

อันที่จริงแม้ว่าไม่มีปัญหาน้ำมันราคาแพง สถานการณ์โดยทั่วไปก็บีบบังคับให้หันมาทบทวนยุทธศาสตร์ชาติใหม่อยู่แล้ว สถานการณ์ทั่วไป ได้แก่ การฟื้นตัวทางเศรษฐกิจอยู่ในภาวะอ่อนแอเปราะบางมาก จนกระทั่งแม้การใช้คำอธิบายว่าเศรษฐกิจฟื้นตัวแล้วหรือเศรษฐกิจฟื้นหายแล้วก็อาจเป็นการด่วนสรุปเกินไป สัญญาณความอ่อนแอเปราะบางของเศรษฐกิจ เช่น การที่เงินทุนยังคงไหลออกอย่างต่อเนื่อง แสดงว่าทิศทางการแก้ปัญหาวิกฤติโดยสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักลงทุนชาวต่างประเทศที่กระทำมาเกือบสามปีไม่บรรลุผลตามที่คาด ดัชนีตลาดหลักทรัพย์หลุด ค่าเงินบาทอ่อนตัว การแก้ไขปัญหานี้เสียของสถาบันการเงินเป็นไปอย่างล่าช้าและเกิดหนี้เสียรอบใหม่ขึ้น จนถึงขณะนี้สถาบันการเงินก็ยังไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนได้เหมือนเดิม หนี้สาธารณะพุ่งสูงอย่างมองไม่เห็นทางจะแก้ได้ในระยะสั้น การขยายตัวทางเศรษฐกิจที่คาดการณ์ไว้ประมาณร้อยละ 4-5 ต่ำกว่าที่จะรักษาการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจให้ยั่งยืน ซึ่งประมาณว่าควรอยู่ที่ร้อยละ 7 จึงพอเพียงสำหรับการชำระหนี้ ดัชนีการผลิตภาคอุตสาหกรรมชะลอตัว ความเชื่อมั่นทางเศรษฐกิจลดลงอย่างต่อเนื่อง มีส่วนทำให้เกิดการชะลอการจับจ่าย ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารพาณิชย์ยังอยู่ในสภาพขาลง สวนทางกับในประเทศพัฒนาแล้วซึ่งทยอยกันขึ้นดอกเบี้ย กำไรของบริษัทต่างๆ ลดลง เนื่องจากกำลังซื้อลด ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำลงต่อเนื่อง สร้างความทุกข์ยากแก่ประชาชนจำนวนมาก การค้าปลีกกำลังถูกรุกคืบด้วยกลุ่มทุนต่างประเทศ ร้านค้าเล็กน้อยอยู่ลำบาก ข้ำเติมภาวะการว่างงานแบบแอบแฝงขึ้นอีก

สัญญาณและสิ่งบ่งชี้เหล่านี้กลบข่าวดีซึ่งที่สำคัญจะมีเรื่องเดียว ได้แก่ การขยายตัวของการส่งออกที่สูงกว่าร้อยละสิบ แต่ข่าวดีนี้ก็ยิ่งแฝงด้วยปัญหา นั่นคือเป็นการขยายตัวที่กระจุกอยู่ในการผลิตบางภาคซึ่งส่วนใหญ่เป็นของกลุ่มทุนต่างชาติและต้องพึ่งพาวัตถุดิบนำเข้าสูง ยิ่งการส่งออกขยายตัว การนำเข้าก็ยิ่งขยายตัวในอัตราที่สูงกว่า เป็นแนวโน้มที่นำไปสู่การขาดดุลการค้า ซึ่งมีผลกระทบต่อค่าเงินบาทและทำให้เศรษฐกิจโดยรวมอ่อนแอลงอีก

ในทางการเมือง เกิดการย้ายพรรคชนานใหญ่ของนักการเมือง พรรคการเมืองขนาดเล็กมีแนวโน้มที่จะเล็กลงอีกหรือยุบตัวไป ปรากฏการณ์ “คูด” นักการเมืองซึ่งเกิดขึ้นอย่างกว้างขวางแสดงว่า การเมืองไทยยังมีลักษณะปิดสูง นั่นคือเล่นกันอยู่ในหมู่คนจำนวนไม่มาก ไม่ได้กระจายสู่ประชาชนรากหญ้า การเลือกตั้งใช้อำนาจเงินและอำนาจมืดมาก ความพยายามของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ที่จะจัดการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ยุติธรรมได้ผลจำกัด สิ้นเปลืองเงินและเวลา การแก้ไขปัญหานี้เต็มไปด้วยอุปสรรคและความเห็นที่แตกต่างหลากหลาย โดยเฉพาะในประเด็นว่ากกต.ควรมีอำนาจในการตัดสินสิทธิการสมัครรับเลือกตั้งของผู้สมัครที่ทุจริตในการเลือกตั้งหรือไม่ ที่เรียกกันว่ากรให้ “ใบแดง” เป็นที่

ถกเถียงวิพากษ์วิจารณ์กันมาก อย่างไรก็ตาม การแก้ไขกฎหมายนี้อาจจะไม่มีผลกระทบต่อการปฏิรูปการเมืองอย่างแท้จริงเท่าใดนัก

ในท่ามกลางบรรยากาศเช่นนี้ได้มีกลุ่มและองค์กรต่างๆพากันเสนอทางออกใหม่ หรือสร้างเค้าโครงของยุทธศาสตร์ชาติใหม่ มีสิ่งที่ถูกตั้งคำถามอย่างหนักหน่วงอยู่บางเรื่อง ได้แก่ยุทธศาสตร์การพึ่งตะวันตก รวมทั้งการพึ่งเงินลงทุนจากต่างประเทศ

ยุทธศาสตร์การพึ่งตะวันตกนั้นปฏิบัติมานานนับร้อยปี ตั้งแต่ลัทธิอาณานิคมตะวันตกแผ่เข้ามาในบริเวณนี้เป็นยุทธศาสตร์เพื่อการอยู่รอดของชาติ ทั้งนี้ชาติที่ซัดขึ้นตะวันตกก็มักถูกยึดครองเป็นเมืองขึ้น อย่างไรก็ตามยุทธศาสตร์พึ่งตะวันตกนี้ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง และยังไม่ได้มีการประเมินผลกันอย่างแท้จริง เมื่อถึงหลังสงครามโลกครั้งที่สอง ช่วงแห่งสงครามเย็น ยุทธศาสตร์พึ่งตะวันตกก็ยังคงดูเหมือนจะใช้ได้ผลอีกครั้งหนึ่ง เมื่อประเทศสามารถเลี่ยงสงครามกลางเมืองและมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจสูง แต่เมื่อสิ้นยุคสงครามเย็นในราว พ.ศ.2532 ระเบียบโลกได้เปลี่ยนแปลงมาก ความจำเป็นที่กลุ่มประเทศตะวันตกจะดึงดูประเทศกำลังพัฒนาไว้ในเขตอิทธิพลของตนลดน้อยลง การดูความมั่งคั่งจากประเทศกำลังพัฒนาสู่ประเทศพัฒนาแล้วดูรุนแรงขึ้น โดยเฉพาะทุนการเงินที่เก็งกำไรในตลาดทุนและตลาดเงิน หนี้สินประเทศกำลังพัฒนาพุ่งขึ้นสูง เกิดการพึ่งพิงทางเศรษฐกิจในประเทศกำลังพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งถึงวิกฤติเศรษฐกิจเอเชียใน พ.ศ.2540 วิกฤติเหล่านี้ได้สะท้อนให้เห็นถึงวิกฤติของระบบทุนนิยมโลกด้วย แม้ประเทศอุตสาหกรรมก็ยังมีปัญหา และตื่นรนเอาตัวรอด การช่วยเหลือประเทศที่ยากจนกว่าลดลง การเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นประวัติการณ์ของสหรัฐจะไม่ช่วยเหลือการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจของไทยมากนัก แต่การชะลอตัวอย่างแรงของเศรษฐกิจสหรัฐสามารถกระทบต่อเศรษฐกิจไทยอย่างรุนแรงได้ การพึ่งพิงผูกติดกับตะวันตกในยุคหลังสงครามเย็นนี้จึงนำมาทบทวน และได้มีการเสนอแนวคิดเรื่องการพึ่งตนเองจนกลายเป็นกระแสหนึ่งขึ้นมา แต่ยังไม่ได้มีการศึกษาเปรียบเทียบและเชื่อมโยงเรื่องราวในรายละเอียดว่าจะเป็นเช่นใด

ยุทธศาสตร์พึ่งทุนต่างชาติซึ่งถือปฏิบัติมานาน จนถึงปัจจุบันก็ยังมีบุคคลสำคัญกล่าวเป็นระยะว่าประเทศไทยหนีไม่พ้นที่จะต้องพึ่งทุนหรือเงินทุนต่างชาติจึงจะพ้นวิกฤติและเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน แต่ก็มีผู้ชี้ให้เห็นว่าทุนนั้นมีหลายอย่าง ตั้งแต่ทุนธรรมชาติไปจนถึงทุนทางเครดิต หากทุนหรือเงินทุนต่างชาติที่ไหลเข้ามาสร้างความเติบโตทางเศรษฐกิจได้ ก็ก่อความเสียหายแก่ทุนอื่น ได้แก่ ทุนธรรมชาติสิ่งแวดล้อมที่มีป่าไม้ เป็นต้น ถูกทำลายพินาศ ทุนทางสังคมที่มีความเป็นปึกแผ่นอบอุ่น ต้องแตกแยกกัน เกิดช่องว่างในสังคม ชนชั้นกลางไม่เข้าใจชนชั้นผู้ยากไร้ ชุมชนในชนบทล่มสลาย ครอบครัวแตกแยก หรือทุนทางวัฒนธรรมได้แก่ภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่นถูกละเลย จนขาดความเคารพในตัวเอง หรือทุนมนุษย์ได้แก่ความรู้ความสามารถเป็นต้น ก็ไม่ได้มีการพัฒนาไปมาก แรงงานไทยส่วนใหญ่ยังเป็นแรงงานขั้นต่ำ แม้ว่าอาศัยทุนต่างชาติมานาน หรือทุนทางเครดิต จากที่เคยมีเครดิตสูง เมื่อทุนต่างชาติไหลเข้ามามากๆ แล้ว เครดิตกลับตกต่ำ หากผลได้จากทุนต่างชาติถูกหักลบด้วยความเสียหายของทุนแห่งชาติมากมายเช่นนี้ การยึดยุทธศาสตร์พึ่งทุนต่างชาติแบบเดิมน่าจะได้ออกตรวจสอบและแก้ไข ในปัจจุบันก็ได้มีการเสนอแนวคิดเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงขึ้นในอันที่จะสร้างเศรษฐกิจใหม่ตามทุนของชาติมากกว่าทุนต่างชาติ

ในด้านยุทธศาสตร์ทางการเมือง ขณะที่กระแสการปฏิรูปขึ้นสูง ดูประหนึ่งว่าการปฏิรูปการเมืองจะเป็นยุทธศาสตร์หลักของชาติอย่างหนึ่ง แต่หลังจากใช้รัฐธรรมนูญใหม่ พบว่ามีปัญหาและอุปสรรคที่จะต้องแก้ไขไม่น้อย นอกจากนี้ยังอาจต้องพบกับความวุ่นวายอันเป็นผลของการกระจายและสับเปลี่ยนอำนาจ ก่อให้เกิดความวุ่นวายนั่นเอง เช่นการเปิดประชาธิปไตยในประเทศก้าวเร็วเกินไปหรือไม่ การกระจายอำนาจหลายเรื่องให้แก่องค์กรบริหารท้องถิ่นมีความเหมาะสมหรือมีอุปสรรคและทางแก้ไขอย่างไร

ไร การแก้ไขการทุจริตคอร์รัปชัน การเล่นพวกในวงราชการและวงการเมืองควรจะทำอย่างไร การมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างสร้างสรรค์ควรจะมีรูปแบบอย่างไรบ้าง การแก้ไขปัญหาทางการเมืองอย่างสันติจะเป็นไปได้หรือควรทำอย่างไร จะทำให้กลไกการเลือกตั้ง กระบวนการตรวจสอบ และการมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถสร้างรัฐบาลที่ดี ประหยัด และมีประสิทธิภาพได้อย่างไร ขั้นตอนหรือจังหวะก้าวในการปฏิรูปการเมืองควรเป็นอย่างไร หากปราศจากการอภิปราย ถกแถลง แลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างกว้างขวางทั่วถึงก็ยากที่จะกำหนดยุทธศาสตร์ทางการเมืองซึ่งเป็นที่ยอมรับขึ้นได้

สถานการณ์ทางสากลดูจะก่อความสับสนต่อยุทธศาสตร์ทางการเมืองของไทยไม่น้อย เมื่อกลุ่มประเทศอาเซียนอ่อนแอลงมากหลังเกิดวิกฤติ การผูกพันตนเองกับกลุ่มเพื่อสร้างอำนาจต่อรองและเพื่อความอยู่รอดอาจไม่พอเพียง เช่นต้องขยายขอบเขตไปถึงเอเชียตะวันออกเฉียงใต้แก่ญี่ปุ่น จีน(รวมไต้หวัน) และเกาหลี กล่าวอีกอย่างหนึ่งก็คือ ประเทศไทยอาจต้องขยายเขตภูมิภาคของตนรวมไปเป็นภูมิภาคมหาเอเชียบูรพาซึ่งเป็นสังคมที่ใหญ่ขึ้น หากเป็นเช่นนั้น การกำหนดนโยบายต่างประเทศและการปฏิบัติก็จะต้องมีความซับซ้อนละเอียดอ่อนขึ้นอีก

อย่างไรก็ตาม แม้จะมีเสียงให้ทบทวนยุทธศาสตร์ชาติใหม่ดังมากขึ้น แต่ก็คาดหมายได้ว่ายุทธศาสตร์ชาติใหม่ที่เกิดขึ้นนี้ (ถ้าหากว่าจะเกิดขึ้น) คงจะไม่แตกต่างจากยุทธศาสตร์เดิมแบบพลิกผัน แต่ น่าจะเป็นการผสมผสานกับยุทธศาสตร์เดิมเพิ่มเติมด้วยแนวคิดใหม่ หากยุทธศาสตร์ชาติเดิมอยู่ที่การทำให้ประเทศอยู่รอดและมั่นคง ยุทธศาสตร์ชาติใหม่น่าจะอยู่ที่การทำให้ทั้งประเทศชาติและประชาชนรากหญ้าอยู่รอดและมั่นคงพร้อมกันไป

ประมวลสถานการณ์และแนวโน้มประเทศไทย

สิงหาคม 2543

ความเคลื่อนไหวด้านการผลิตและการค้า

1. ความเคลื่อนไหวภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ

1.1 ความเคลื่อนไหวด้านการเงินการคลัง

1.1.1 เกิดศึกตัวเลขรายงานภาวะเศรษฐกิจระหว่างหน่วยงานด้านเศรษฐกิจ กับ ก.คลังอีกแล้ว -ตัวเลขแบ่งกัชาติที่เศรษฐกิจไตรมาส 3 อาจชะลอลดต่ำกว่าไตรมาส 2

จากรายงานดัชนีชี้นำเศรษฐกิจ (Leading Economic Index:LEI) ในเว็บไซต์ของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ในเดือนมิ.ย. 2543 ค่าประมาณการเบื้องต้นของดัชนีชี้นำเศรษฐกิจอยู่ที่ระดับ 117.8 เท่ากับเดือนก่อนหน้า โดยในรายงานระบุว่า การที่ค่าดัชนีเดือนมิ.ย. ทรงตัวในระดับดังกล่าวทำให้ค่าเฉลี่ยของดัชนีชี้นำในไตรมาส 2 ของปี 2543 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยดัชนีชี้นำในไตรมาสแรกปีเดียวกัน ทำให้คาดว่าถ้าไม่มีนโยบายจากภาครัฐในการกระตุ้นเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง อาจส่งผลให้เศรษฐกิจในช่วงไตรมาส 3 ของปีชะลอลดต่ำกว่าไตรมาส 2

ปรากฏว่าจากรายงานดังกล่าวทำให้นายธารินทร์ นิมมานเหมินท์ รมต.คลังไม่พอใจอย่างยิ่ง ระบุว่าดัชนีชี้นำเศรษฐกิจของแบงก์ชาติทำนักวิเคราะห์สับสนไม่น่าเชื่อถือเพราะองค์ประกอบในการจัดทำเปลี่ยนแปลงแล้ว ให้ ผอ. ฝ่ายนโยบายเศรษฐกิจ ชี้แจงให้ชัดเจน มิฉะนั้นจะส่งผลอย่างมากต่อความมั่นใจของนักลงทุน และสั่งการให้ ธปท. ทบทวนตัวเลขและวิธีการจัดทำดัชนีชี้นำเศรษฐกิจใหม่ทั้งหมด

รายงานข่าวกล่าวว่า นายธารินทร์ ได้สั่งการให้นางจัญญา ไวกวามดี ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายนโยบายเศรษฐกิจในประเทศ ธปท. ชี้แจงรายละเอียดกับผู้สื่อข่าวอีกครั้งหลังจากที่ได้ชี้แจงตัวเลขเศรษฐกิจประจำเดือนมิ.ย. 2543 เมื่อวันที่ 31 ก.ค. 2543 ที่ผ่านมา และมีการเข้าใจผิดเกี่ยวกับตัวเลขดัชนีเศรษฐกิจในไตรมาส 2/2543 ขยายตัวต่ำกว่าไตรมาส 1/2543

"...อันนี้เป็นความผิดของแบงก์ชาติ และผมได้ถามเขาว่าคุณไปบอกเขาหรือว่าไตรมาส 3-4 จะเลวลง คุณเอาอะไรพูด ตัวเลขที่ผมชี้แจงว่าจำนวนผู้เอาประกันสังคมเพิ่มขึ้น ตัวเลขภาษีมูลค่าเพิ่มเพิ่มขึ้น การใช้ไฟฟ้าดูดีเป็นไปอยู่ในระดับที่ดีขึ้นมาตลอด นี่ของจริง" นายธารินทร์กล่าว (ประชาชาติธุรกิจ 100843)

เกี่ยวกับเรื่องนี้ รายงานข่าวกล่าวว่า เจ้าหน้าที่ ธปท.คนหนึ่งชี้แจงว่า ดัชนีชี้นำเศรษฐกิจที่ ธปท.จัดทำขึ้นนี้ใช้เป็นเครื่องมือหนึ่งในการวิเคราะห์ทิศทางเศรษฐกิจและคาดการณ์แนวโน้มเศรษฐกิจระยะสั้นในช่วง 3-4 เดือนข้างหน้ารวมทั้งเป็นสัญญาณเตือนภัยของระบบเศรษฐกิจด้วย โดยปัจจัยที่นำมาประกอบในการจัดทำดัชนีชี้นำเศรษฐกิจมี 7 ตัว ได้แก่ 1.ปริมาณเงิน 2.ดัชนีราคาตลาดหลักทรัพย์ฯ 3.การส่งออก 4.ราคาน้ำมัน 5.จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ 6.พื้นที่ก่อสร้างได้รับอนุญาต 7.มูลค่าทุนจดทะเบียนธุรกิจรายใหม่ (ประชาชาติธุรกิจ 100843)

อนึ่ง ม.ร.ว.จตุมงคล โสณกุล ผู้ว่าการ ธปท. กล่าวว่าการที่ราคาน้ำมันเพิ่มขึ้นและอัตราแลกเปลี่ยนอ่อนค่าลง จะทำให้ผู้ประกอบการเพิ่มราคาสินค้าอยู่แล้ว แต่ขณะนี้การเพิ่มราคาสินค้าก็มีข้อจำกัด เพราะแม้ว่าจะเพิ่มราคาได้ แต่จะไม่มีคนซื้อทำให้การเพิ่มราคาทำได้ไม่มาก แต่ ธปท.ก็เป็นห่วงต่อการที่เมื่อราคาน้ำมันเพิ่มขึ้นมาก และอัตราแลกเปลี่ยนอ่อนตัวรุนแรง จะส่งผลกระทบต่ออัตราเงินเฟ้อ แต่ขณะนี้เหตุการณ์ยังไม่ได้เป็นอย่างนั้น (ไทยโพสต์ 180843)

อย่างไรก็ตาม รายงานข่าววันที่ 30 ส.ค. 2543 ม.ร.ว.จตุมงคล โสณกุล ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้เปิดเผยถึงการประชุมคณะกรรมการนโยบายการเงินว่า เป็นการประชุมเพื่อให้คณะกรรมการรับรู้ข้อมูลตัวเลขเศรษฐกิจที่สำคัญล่าสุด เพื่อนำไปประเมินภาพเศรษฐกิจในประเทศ และต่างประเทศของ ธปท. และนำไปพิจารณาถึงความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเศรษฐกิจไทยจากช่วง 6 สัปดาห์ที่ผ่านมา และนำไปเป็นฐานในการประชุมคณะกรรมการรอบ 2 ในวันที่ 5 ก.ย. อีกครั้ง จากนั้นถึงจะหารือขั้นสุดท้ายว่า จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงตัวเลขการประมาณการทางเศรษฐกิจ หรือปรับอัตราดอกเบี้ยอาร์พี 14 วันใหม่หรือไม่

อย่างไรก็ตาม ม.ร.ว. จตุมงคล ยอมรับในเบื้องต้นว่าช่วง 6 สัปดาห์ที่ผ่านมา ปัจจัยที่นำมาพิจารณาภาวะเศรษฐกิจของคณะกรรมการ มีความเปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะราคาน้ำมันซึ่งขณะนี้เพิ่มขึ้นมากกว่า 6 เดือนแล้ว ตรงจุดนี้จะต้องดูความต้องการของโลกว่ายังต้องการน้ำมันเพิ่มขึ้นอีกมากน้อยแค่ไหน เพื่อดูว่าราคาช่วงต่อไปจะเป็นอย่างไรและค่าเฉลี่ยที่ ธปท.ใช้อยู่ปัจจุบันเหมาะสมหรือไม่ โดยใช้

ข้อมูลสต็อกน้ำมันของสหรัฐเป็นหลัก ซึ่งเดือนที่แล้วสต็อกน้ำมันของสหรัฐเพิ่มขึ้น การสะสมน้ำมันจึงน้อยลง

นอกจากนี้ต้องดูตัวเลขอื่น ที่สำคัญประกอบด้วยค่าไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้น ค่าน้ำ ค่าสาธารณูปโภคอื่นๆ รวมทั้งค่าขนส่งที่เพิ่มขึ้นจากราคาน้ำมันด้วย ขณะที่ด้านต่างประเทศปัจจัยที่ต้องดูคือตัวเลขดุลการค้าและดุลชำระเงิน ซึ่งช่วงที่ผ่านมาตัวเลขดุลการค้า และดุลชำระเงินเกินดุลน้อยมาก แต่อัตราแลกเปลี่ยนก็อ่อนตัวลงเพื่อปรับให้เข้าสู่สมดุลแล้ว ดังนั้นช่วงต่อไปเมื่อค่าบาทอ่อน เงินจากดุลการค้าก็จะเข้ามาเพิ่มขึ้น ที่สำคัญการไหลออกของเงินเพื่อชำระหนี้ต่างประเทศเริ่มลดลง เห็นได้จากการปรับลดหนี้ต่างประเทศที่ปรับลดลงไป 4,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐแล้ว ทำให้ช่วงต่อไปการเร่งชำระหนี้คืนจะน้อยลง

ด้านนายฉลงภพ สุสังกรกาญจน์ ประธานมูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ) ในฐานะคณะกรรมการนโยบายการเงิน ธปท. กล่าวว่า การพิจารณาข้อมูลเศรษฐกิจล่าสุด ภาพปัจจัยลบที่เกิดขึ้นมาจาก 2-3 ประเด็น ซึ่งมาจากราคาน้ำมันที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง และผันผวนมากกว่าที่คิดไว้รวมทั้งการลดลงของราคาสินค้าเกษตร ซึ่งทำให้กำลังซื้อของภาคการเกษตรลดลง ส่วนปัจจัยบวกคือราคาสินค้าในภาคที่ไม่ใช่น้ำมันไม่เพิ่มขึ้นมากนักจนน่าห่วง ขณะที่ในด้านต่างประเทศ ระบบอัตราแลกเปลี่ยนเป็นเรื่องหลักที่ต้องพิจารณา ซึ่งคงต้องประมวลปัจจัยบวกและลบที่มีในขณะนี้ ไปหาข้อสรุปเพื่อชี้้นำโดยการคงหรือปรับอัตราดอกเบี้ยหลังการประชุมครั้งหน้า "ทีดีอาร์ไอ" ได้ตัดสินใจปรับเป้าลงไปแล้ว ตั้งแต่ 15 ส.ค. โดยการขยายตัวของเศรษฐกิจไทยเหลือเพียง 4.1% และอัตราเงินเฟ้ออยู่ที่ 1.8%" (ไทยรัฐ 300843)

-"ธารินทร์" ยืนยันการแก้ไขปัญหาของรัฐบาลได้ผล ประกาศ 5 มาตรการนำไปสู่การฟื้นตัวในระยะปานกลาง

รมต.คลังกล่าวในงานสัมมนา พอรั่มทบทวนภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจ ซึ่งจัดขึ้นที่ศูนย์การประชุมใหญ่องค์การสหประชาชาติ เมื่อวันที่ 16 ส.ค. 2543 ว่าการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจของรัฐบาลในระยะที่ผ่านมาถือว่าได้ผล ทำให้ภาวะเศรษฐกิจเริ่มฟื้นตัวขึ้นแล้ว และปัญหาที่ท้าทายต่อไปในอนาคตคือ ความพยายามทำให้เศรษฐกิจฟื้นตัวขึ้นสู่ระดับก่อนช่วงที่เกิดวิกฤตการณ์ ซึ่งรัฐบาลกำลังพยายามอย่างเต็มที่ อย่างน้อยที่สุดสามารถเชื่อมั่นได้ว่าเศรษฐกิจจะไม่เข้าสู่วิกฤตการณ์ในรอบที่ 2 อย่างแน่นอน

นายธารินทร์กล่าวว่า ปัญหาท้าทายที่รัฐบาลกำลังแก้ไขอยู่คือ การจัดการหนี้เสียของระบบสถาบันการเงิน พร้อมทั้งให้มีความพร้อมด้านเงินทุนประกอบการ ความพยายามในการแก้ไขปัญหาการปรับราคาของพลังงานหลายประเภท ความพยายามดึงความเชื่อมั่นในการลงทุนจากต่างประเทศกลับคืนมา และความพยายามที่จะปรับตัวเองให้สามารถรองรับการแข่งขันในระบบการค้าเสรี และในกรอบการค้าของเขตการค้าเสรีอาเซียน (อาฟตา) โดยปัจจัยทั้งหมดกำหนดให้ต้องใช้ทางเดิน 2 ทาง คือ ในระยะสั้นต้องทำให้เกิดการฟื้นตัวและจำกัดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 1 ปี และในระยะยาวคือ การเตรียมความพร้อมสำหรับการเปิดประเทศไปสู่สังคมโลกอย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนมาตรการที่จะนำประเทศไปสู่การฟื้นตัวในระยะปานกลาง มี 5 มาตรการ คือ ทำให้นโยบายเศรษฐกิจมหภาคเกิดความมั่นคงและโปร่งใส สร้างระบบการเงินให้ประสานกับระบบเศรษฐกิจได้อย่างมีคุณภาพ การทำให้ระบบของสังคมมีความเข้มแข็ง การสร้างความเท่าเทียมกันด้านการศึกษา และการสร้างหลักธรรมาภิบาลทางการเมืองที่ดี โดยการเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับฟังและตรวจสอบ และต้องเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเมืองจากการเมืองเพื่อการเงินเป็นการเมืองเพื่อประชาชน ซึ่งต้องปฏิรูปให้สำเร็จให้ได้ (ไทยโพสต์ 170843)

1.1.2 ผู้ว่าฯ แบงกซ์ชาติ สั่งทุกสายงานจัดทำ "แผนฉุกเฉิน" เตรียมรับมือสถานการณ์ไม่คาดคิดที่อาจเกิดขึ้นกับระบบการเงินไทย โดยใช้เวลาประมาณ 2 เดือน

ม.ร.ว.จตุมงคล ใสณกุล ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) เปิดเผยว่า ได้สั่งการให้ทุกสายงานใน ธปท.จัดทำ "แผนฉุกเฉิน" เตรียมรับมือสถานการณ์ไม่คาดคิด ที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อการทำงานในสายงานนั้นๆ และอาจส่งผลกระทบต่อไปยังระบบการเงินไทยโดยรวม ซึ่งการจัดทำแผนรองรับดังกล่าวเป็นการเตรียมพร้อมรับมือสถานการณ์ล่วงหน้า ที่อาจเกิดขึ้นจริงหรือไม่เกิดขึ้นก็ได้ แต่เราควรตั้งอยู่บนความไม่ประมาท เพราะหากมีปัญหากเกิดขึ้นจริง สายงานที่เกี่ยวข้องก็สามารถเข้าไปแก้ไขปัญหาได้อย่างทันท่วงที โดยคาดว่าทุกสายงานจะจัดทำแผนฉุกเฉินเสร็จภายใน 2 เดือนนี้

ผู้ว่าการ ธปท.กล่าวด้วยว่า ในส่วนของการทำงานในฝ่ายกำกับสถาบันการเงิน ธปท.จะปฏิบัติหน้าที่ในเชิงรุกมากขึ้น โดยสั่งการให้จัดทำ "คู่มือกลยุทธ์การทำงาน" ที่แน่นอนชัดเจน เพื่อนำกฎเกณฑ์ตามมาตรฐานสากลมาใช้กับสถาบันการเงินไทย ทั้งนี้ ในปี 2544 จะมีการกำหนดระยะเวลาที่ชัดเจนว่า แต่ละช่วงฝ่ายกำกับสถาบันการเงินจะมีแผนงานพัฒนากำกับดูแลสถาบันการเงินอย่างไรบ้าง เพื่อให้ผลงาออกมาอย่างชัดเจน จากเดิมที่ไม่เคยมีการกำหนดระยะเวลาที่แน่นอน (ไทยโพสต์ 070843)

1.1.3 "สรรพากร" ลดเป้าเก็บภาษีกว่า 2.5 หมื่นล้านบาท ส่งท้ายสิ้นปีภาษี

ร.อ.สุชาติ ชาววิศิษฐ อธิบดีกรมสรรพากร เปิดเผยว่า ผลการจัดเก็บภาษีของกรมสรรพากรทุกประเภทในเดือนก.ค.ที่ผ่านมาสามารถจัดเก็บได้รวม 31,745 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการ 3,855 ล้านบาท หรือ 10.83% เพราะการจัดเก็บภาษีหลายประเภทต่ำกว่า

เป้าหมาย เช่น ภาษีธุรกิจเฉพาะ ต่ำกว่าประมาณการ 59.97% หรือ 1,670 ล้านบาท ภาษีเงินได้นิติบุคคลต่ำกว่าประมาณการ 4.43% หรือ 747 ล้านบาท และภาษีเงินได้นิติบุคคล ต่ำกว่า 2.23% หรือ 143 ล้านบาท

สำหรับผลการจัดเก็บภาษีทุกประเภทในรอบ 10 เดือน ตั้งแต่เดือนต.ค. 2542 ถึงเดือนก.ค. 2543 สามารถจัดเก็บได้ 373,215 ล้านบาท ต่ำกว่าเป้า 14,324 ล้านบาท หรือ 3.70% โดยมีภาษีบางประเภทที่จัดเก็บได้สูงกว่าเป้าหมาย เช่น ภาษีเงินได้นิติบุคคลสูงกว่าประมาณการ 8,538 ล้านบาท ภาษีเงินได้ปิโตรเลียมสูงกว่าเป้า 4,677 ล้านบาท โดยจัดเก็บได้ 10,477 ล้านบาท จากเป้า 5,800 ล้านบาท และอากรแสตมป์สูงกว่าประมาณการ 644 ล้านบาท ส่วนภาษีที่เหลืออื่นๆจัดเก็บได้ต่ำกว่าประมาณการ เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้ต่ำกว่าที่ตั้งไว้ รวมทั้งเมื่อวันที่ 4 ก.ค.ที่ผ่านมา ก.คลัง ได้ปรับลดอัตราภาษีธุรกิจเฉพาะ ทำให้รายได้จากภาษีธุรกิจเฉพาะสำหรับ อสังหาริมทรัพย์ลดลง

ร.อ.สุชาติกล่าวว่า ในเวลาที่เหลือของปีงบประมาณ 2543 คือ เดือนส.ค.-ก.ย.นี้ เชื่อว่ากรมฯจะจัดเก็บภาษีได้ตามกำหนด เพราะได้ปรับเป้าประมาณการจัดเก็บภาษีใหม่จาก 480,800 ล้านบาท มาเป็น 455,000 ล้านบาท หรือลดลง 25,800 ล้านบาท เนื่องจากทางการปรับเป้าประมาณการอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจจาก 5% เหลือเพียง 4.7% ทำให้ต้องปรับลดประมาณการรายได้ตาม ซึ่งหากต้องจัดเก็บให้ได้ตามเป้า ต้องเก็บเพิ่มอีกเกือบ 90,000 ล้านบาท ในเวลา 2 เดือน ซึ่งน่าจะทำได้โดยไม่มีปัญหา เพราะเดือนส.ค.จะมีรายได้จากภาษีเงินได้นิติบุคคลงวดครึ่งปี และภาษีเงินได้นิติบุคคลธรรมดาครึ่งปีจำนวนมาก (ไทยโพสต์ 180843)

1.1.4 กรมศุลกากรทำรายได้ทะลุเป้าในรอบ 9 เดือน

นายพิเชษฐ พันธุ์วิชาติกุล รมช.คลัง เปิดเผยว่า ผลการจัดเก็บภาษีของกรมศุลกากรในรอบ 10 เดือนแรกของปีงบประมาณตั้งแต่เดือนต.ค. 2542 ถึงเดือนก.ค.ที่ผ่านมา ปรากฏว่าสามารถเก็บได้ต่ำกว่าเป้าหมายเพียง 0.03% หรือประมาณ 58 ล้านบาท จากเป้าหมายประมาณการใหม่ที่กำหนดไว้ในระดับ 86,000 ล้านบาท ซึ่งคาดว่าภายในระยะ 2 เดือนที่เหลือ คือเดือนส.ค.-ก.ย. จะจัดเก็บได้อีกประมาณ 15,000 ล้านบาท ทำให้เกินเป้าหมายใหม่มากกว่า 100 ล้านบาท และเกินกว่าเป้าหมายเดิมมากกว่า 10,000 ล้านบาท

นายสมเอนิก เองตระกูล อธิบดีกรมศุลกากรกล่าวว่า ระบบการจัดเก็บภาษีของกรมศุลกากรได้พัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งทำให้คาดว่าเป้าหมายการจัดเก็บภาษีในปีนี้ 86,000 ล้านบาทไม่เป็นปัญหา รวมถึงเป้าหมายการจัดเก็บภาษีในปีหน้าที่กำหนดได้ประมาณ 100,000 ล้านบาท ก็สามารถจัดเก็บได้ แม้จะได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้าของเงินอ่อนไหวของศักราการการค้าโลก (ดับเบิลยูทีโอ) และเขตการค้าเสรีอาเซียน (อาฟตา) ที่ต้องลดภาษีนำเข้าสินค้าหลายรายการ แต่ได้ปรับแผนงานเพื่อหารายได้อื่นเพิ่มเติมแล้ว เช่น การเพิ่มความเข้มงวดกับการเก็บภาษีในฐานภาษีเดิม และการขยายขอบเขตงานให้ครอบคลุมฐานภาษีเพิ่มขึ้น (ไทยโพสต์ 310843)

1.2 มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจและการปรับโครงสร้าง

1.2.1 ธปท. หาท่างเพิ่มทุนแบงก์โดยอนุญาตออกตราสารกึ่งหนี้กึ่งทุน (Hybrid Debt) เพื่อให้นับเป็นเงินกองทุนที่สูงกว่ากองทุนชั้นที่ 2

ม.ร.ว.จตุมงคล โสณกุล ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) เปิดเผยว่า ธปท. เตรียมจะออกประกาศอนุญาตให้สถาบันการเงินนับตราสารประเภทกึ่งหนี้กึ่งทุนที่เรียกว่าไฮบริด (Hybrid Debt) เป็นเงินกองทุนชั้นที่ 2 ได้ เพื่อเพิ่มทางเลือกในการเพิ่มทุนให้กับสถาบันการเงิน เพราะสถานการณ์ในปัจจุบันค่อนข้างลำบากที่สถาบันการเงินจะเพิ่มทุนได้ด้วยตัวเอง เนื่องจากมีภาระในการตัดหนี้สูญส่งผลให้เงินกองทุนลดลง

ม.ร.ว.จตุมงคลกล่าวว่า การตัดหนี้สูญของสถาบันการเงินนั้นจะมีส่วนที่ต้องตัดเงินกองทุนชั้นที่ 1 ลงในมูลค่าที่เท่ากัน ทำให้เงินกองทุนชั้นที่ 1 ลดลง และเป็นผลให้เงินกองทุนชั้นที่ 2 ลดลงด้วย เพราะตามกฎหมายกำหนดว่าเงินกองทุนชั้นที่ 1 และชั้นที่ 2 ต้องมีสัดส่วนเท่ากันคือ 4.25% จากเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง 8.5%

"เมื่อเงินกองทุนชั้นที่ 2 ลดลงเท่ากับเงินกองทุนชั้นที่ 1 ตามการตัดหนี้สูญ จึงทำให้มีส่วนเกินของเงินทุนชั้นที่ 2 ที่ไม่สามารถนับเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 2 ได้ ธปท.จึงแปลงสภาพดังกล่าวให้มีคุณสมบัติเป็นตราสารใหม่ที่มีลักษณะพิเศษที่เรียกว่า Hybrid นับเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 2 ได้และเป็นวิธีการระดมเงินกองทุนที่มีต้นทุนต่ำ"

ม.ร.ว.จตุมงคลเปิดเผยว่า การอนุญาตให้นับตราสารพิเศษดังกล่าวเป็นกองทุนชั้นที่ 2 ได้นั้น สามารถดำเนินการได้ตามเกณฑ์ของบีไอเอส แต่กฎเกณฑ์ของ ธปท. ยังไม่มีระบุไว้ ดังนั้น ธปท.จึงต้องออกประกาศอนุญาตให้เป็นการทั่วไป เพื่อที่สถาบันการเงินจะได้มีหลักเกณฑ์ว่าจะสามารถดำเนินการเพิ่มทุนชั้นที่ 2 ได้ เพราะถือเป็นตราสารที่มีลักษณะใกล้เคียงตราสารทุนมาก อย่างไรก็ตาม การระดมทุนโดยตราสารดังกล่าวสถาบันการเงินมีต้นทุนต่ำ แต่ผู้ซื้อค่อนข้างมีความเสี่ยง (มติชน 210843)

Hybrid Debt หรือ Hybrid Debt Capital Instrument มีลักษณะคือ 1. เป็นตราสารที่ออกโดยไม่มีบุคคลใดค้ำประกัน และไม่มีทรัพย์สินใดจํานําหรือจํานองเป็นประกัน 2. เป็นตราสารที่มีกำหนดเวลาในการชำระหนี้ไม่ต่ำกว่า 10 ปี และในช่วง 5 ปีสุดท้ายก่อนครบ

กำหนดให้สถาบันการเงินต้องลดการนับเงินที่ได้รับ เนื่องจากการออกตราสารที่มีลักษณะคล้ายหุ้นเข้าเป็นเงินกองทุนลดร้อยละ 20 ต่อปี 3. เป็นตราสารที่ไม่มีภาระได้ก่อนก่อนครบกำหนด เว้นแต่ได้รับความเห็นชอบจาก ธปท. 4. สิทธิได้รับชำระหนี้ตามตราสารของผู้ทรงสิทธิต้องอยู่ในลำดับหลังผู้ฝากเงินและเจ้าหนี้อื่น 5. สถาบันการเงินมีสิทธิเลื่อนกำหนดเวลาในการชำระดอกเบี้ยตามตราสารออกไปได้ ในกรณีที่สถาบันการเงินนั้นไม่มีการดำเนินการและไม่จ่ายเงินปันผลสำหรับหุ้นสามัญและหุ้นบุริมสิทธิ และ 6. เป็นตราสารที่มีการบังคับจ่ายเงินต้นและดอกเบี้ยในกรณีที่การชำระดังกล่าวทำให้สถาบันการเงินมีอัตราเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงต่ำกว่าร้อยละ 0 หรือ เมื่อ ธปท. เข้าแทรกแซงโดยมีคำสั่งลดทุนและเพิ่มทุน (มติชน 260843)

1.2.2 รัฐบาลออกบอนด์หาเงิน 2 หมื่นล้านให้กองทุนฟื้นฟู ไปจ่ายคืนเงินฝาก 56 ไฟแนนซ์ ที่ครบกำหนดได้ก่อนส.ค. นี้ถึง 5 หมื่นล้าน

รายงานข่าวจากธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) เปิดเผยว่า วันที่ 8 ส.ค. 2543 เป็นวันครบกำหนดได้ก่อนของตัวเงินฝาก (เอ็นซีดี) ของธนาคารกรุงไทย ซึ่งออกเพื่อแลกเปลี่ยนกับตัวสัญญาใช้เงิน (ตัวพีเอ็น) ของบริษัทเงินทุน 56 แห่งที่ถูกปิดกิจการลง โดยเอ็นซีดีดังกล่าวเริ่มทยอยครบกำหนด 3 ปี ซึ่งมีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 50,000 ล้านบาท ส่งผลให้กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาสถาบันการเงิน ในฐานะผู้รับประกันค่าประกันเงินฝากของ 56 ไฟแนนซ์ ต้องหาเงินเพื่อนำมาชำระคืนผู้ถือตัวที่ครบกำหนดเฉลี่ยประมาณ 1,000 ล้านบาทต่อวัน อย่างไรก็ตาม รายงานกล่าวว่ากองทุนฟื้นฟูไม่มีปัญหาเรื่องสภาพคล่องเฉพาะหน้า เพราะสามารถระดมเงินในตลาดซื้อคืนพันธบัตร (อาร์พี) และตลาดกู้ยืมระหว่างธนาคารพาณิชย์ (อินเตอร์แบงก์) ได้ โดยขณะนี้กองทุนฟื้นฟูเป็นผู้กู้ยืมในตลาดอาร์พี ซึ่งมียอดคงค้างจำนวน 300,000 ล้านบาท และมียอดกู้ยืมคงค้างในตลาดอินเตอร์แบงก์ประมาณ 100,000 ล้านบาท นอกจากนี้ ยังมีเงินสมทบที่กองทุนฟื้นฟูได้จากธนาคารพาณิชย์แต่ละแห่งที่ต้องนำส่งให้ในอัตราส่วน 0.4% ของฐานเงินฝาก ซึ่งมียอดเงินประมาณ 39,000 ล้านบาทด้วย ก่อนหน้านั้น ม.ร.ว.จตุมงคล โสณกุล ผู้ว่าการ ธปท. ให้สัมภาษณ์ว่า อัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยที่กองทุนฟื้นฟูต้องแบกรับในการระดมทุนเพื่อรักษาสภาพคล่องมีอยู่ประมาณ 2.75% ต่อปี หรือคิดเป็นเงิน 10,000 ล้านบาทต่อปี ซึ่งถือว่าเป็นระดับต่ำ เพราะปัจจุบัน ธปท. ใช้นโยบายอัตราดอกเบี้ยต่ำในการกระตุ้นเศรษฐกิจ (มติชน 280843)

1.2.3 ครบ 2 ปี มาตราการ 14 ส.ค. รัฐบาลสำเร็จด้วยดี คนทั่วไปว่าล้มเหลวไม่เป็นท่า

นางธาริษา วัฒนเกส ผู้ช่วยผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย(ธปท.) เปิดเผยถึงผลมาตรการวันที่ 14 ส.ค. 2541 ซึ่งครบ 2 ปีของการดำเนินการว่า ถึงแม้ว่าเม็ดเงินในโครงการให้ความช่วยเหลือในการเพิ่มเงินกองทุนให้แก่สถาบันการเงินจะยังไม่หมด แต่ก็ไม่ได้หมายความว่ารัฐบาลดำเนินโครงการนี้ไม่สำเร็จ เนื่องจากเม็ดเงินดังกล่าวถือเป็นทางเลือกให้สถาบันการเงินเท่านั้น ซึ่งบางสถาบันการเงินสามารถเพิ่มทุนได้ด้วยตัวเอง เช่น ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่อย่างกสิกรไทย กรุงเทพ ส่วนธนาคารของรัฐบาลก็จะมีรัฐบาลดูแล นอกจากนี้ยังมีธนาคารที่มีต่างประเทศเข้ามาเป็นผู้ร่วมทุน ดังนั้นสถาบันการเงินที่เข้าข่ายจะมาใช้เงินจากโครงการดังกล่าวก็มีจำนวนไม่มาก

แหล่งข่าวจากคณะกรรมการปรับปรุงประสิทธิภาพสถาบันการเงิน (กปส.) กล่าวว่า การให้ความช่วยเหลือตามโครงการ 14 ส.ค. วงเงิน 300,000 ล้านบาท ซึ่งเปิดให้สถาบันการเงินที่ต้องการให้รัฐบาลช่วยเพิ่มเงินกองทุนทั้งชั้นที่ 1 และ 2 ยื่นขอความช่วยเหลือได้ตั้งแต่วันที่ 1 ต.ค. 2541 ถึง 1 พ.ย. 2543 แต่ขณะนี้ มีสถาบันการเงินขอรับความช่วยเหลือช่วยเพิ่มเงินกองทุนทั้งชั้นที่ 1 และ 2 รวมทั้งสิ้น 69,827 ล้านบาท แบ่งเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 1 จำนวน 5 ราย วงเงิน 61,304 ล้านบาท ได้แก่ธนาคารไทยพาณิชย์ 32,500 ล้านบาท บง.ทิสโก้ 3,000 ล้านบาท บง.เอสจี สินเอเซีย 5,884 ล้านบาท และธนาคารทหารไทย 19,920 ล้านบาท ส่วนการช่วยเพิ่มเงินกองทุนชั้นที่ 2 จำนวน 9 ราย วงเงิน 8,523 ล้านบาท แบ่งเป็นธนาคารไทยพาณิชย์ 2,408 ล้านบาท บง.ทิสโก้ 331 ล้านบาท บง.ธนชาติ 81 ล้านบาท และ บง.สินอุทธาหารกรรม 76 ล้านบาท

แหล่งข่าวกล่าวว่า แม้โครงการนี้จะเปิดให้สถาบันการเงินสามารถยื่นขอเข้าโครงการได้ถึงเดือนพ.ย.นี้ แต่คงไม่มีสถาบันการเงินรายใดเข้าโครงการเพิ่มขึ้นอีก และคงไม่มีการยืดเวลา และก.คลังก็คงไม่จำเป็นต้องใช้วงเงินที่เหลือ เพราะฐานะการคลังปัจจุบันรัฐบาลไม่มีความจำเป็นต้องก่อหนี้เพิ่ม (มติชน 140843)

1.3 ความเคลื่อนไหวรัฐวิสาหกิจ

1.3.1 เมษายน'42 รัฐวิสาหกิจขาดทุน 131,000 ล้านบาท ผลตอบแทนจากทุนติดลบ 16.7% ค่าใช้จ่ายพุ่งพรวดสะท้อนการบริหารจัดการอ่อน ดับฝัน "ธารินทร์" ดันรัฐวิสาหกิจเข้าตลาดหุ้น

รายงานอ้างแหล่งข่าวจาก ก.คลังกล่าวว่าจากผลประกอบการของรัฐวิสาหกิจทั้งหมด 66 รายในปี 2542 ปรากฏว่าขาดทุน 131,000 ล้านบาท อัตราผลตอบแทนต่อทุนติดลบ 16.7% อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ติดลบ 2.73% และสัดส่วนหนี้ต่อทุนสูงขึ้นในระดับ 5:1 และเมื่อเปรียบเทียบกับฐานะการดำเนินงานในปี 2542 ซึ่งเป็นฐานะหลังเกิดวิกฤติ กับปี 2539 ซึ่งเป็นช่วงก่อนวิกฤติแล้ว พบว่ารัฐวิสาหกิจได้รับผลกระทบจากวิกฤติเศรษฐกิจอย่างมาก โดยมีหนี้สินเพิ่มขึ้นจาก 2,617,000 ล้านบาทเป็น 4,007,000 ล้านบาทเพิ่มขึ้น

1,390,000 ล้านบาท หรือ 53% ขณะที่ทุนกัลบัลดลง รวมทั้งความสามารถในการสร้างรายได้เพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยจาก 885 ล้านบาทเป็น 1,070 ล้านบาท หรือประมาณ 20.9% ในด้านสินทรัพย์ซึ่งมีจำนวน 4,791,000 ล้านบาท หรือประมาณ 90% ของรายได้ประชาชาติ แต่ปรากฏว่าผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ตีลด 16.7%

ในส่วนกำไรปี 2539 มีกำไรจำนวน 143,000 ล้านบาท ขณะที่ในปี 2542 ขาดทุน 131,000 ล้านบาท หรือขาดทุนเพิ่มขึ้นประมาณ 191.6% และที่น่าสังเกตก็คือการใช้จ่ายเพิ่มขึ้นจาก 742,000 ล้านบาท เป็น 1,200,000 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้น 61.7% แสดงให้เห็นว่ารัฐวิสาหกิจต่างๆ ไม่มีการปรับโครงสร้างองค์กรเพื่อลดค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด

แหล่งข่าวให้ความเห็นว่า ถ้าให้เลือกที่จะแปรรูปรัฐวิสาหกิจที่มีอยู่ทั้งหมด โรงงานยาสูบจะเป็นรัฐวิสาหกิจที่สมควรแปรรูปมากที่สุดเพราะมีหนี้ต่อทุนต่ำมาก 0.08 เท่า มีผลตอบแทนต่อทรัพย์สิน 33.09% ผลตอบแทนต่อทุน 35.86% รองลงมาคือสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล

ผู้สื่อข่าวรายงานต่อว่า ในส่วนของผลประกอบการของรัฐวิสาหกิจที่แปรรูปเข้าตลาดหลักทรัพย์ฯ อาทิ บริษัทการบินไทย การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย (ทศท.) การสื่อสารแห่งประเทศไทย (กสท.) พบว่าบริษัทการบินไทยมีสินทรัพย์ 144,810 ล้านบาท หนี้สิน 134,850 ล้านบาท ทุนจดทะเบียน 9,960 ล้านบาท รายได้ 112,010 ล้านบาท ค่าใช้จ่าย 106,697 ล้านบาท กำไร 5,313 ล้านบาท ผลตอบแทนต่อทรัพย์สิน 3.67% ผลตอบแทนต่อทุน (ROE) 53.34% หนี้ต่อทุน 13.54 เท่า

บริษัททางจากปิโตรเลียมมีสินทรัพย์ 29,015.64 ล้านบาท หนี้สิน 21,177.05 ล้านบาท ทุนจดทะเบียน 7,838.59 ล้านบาท รายได้ 38,779.81 ล้านบาท ค่าใช้จ่าย 39,012 ล้านบาท ขาดทุน 232.19 ล้านบาท ผลตอบแทนต่อทรัพย์สินตีลด 0.80% ผลตอบแทนต่อทุนตีลด 2.96% หนี้ต่อทุน 2.70 เท่า

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) มีสินทรัพย์ 396,362.31 ล้านบาท หนี้สิน 290,046.15 ล้านบาท ทุนจดทะเบียน 106,316.16 ล้านบาท รายได้ 136,486.65 ล้านบาท ค่าใช้จ่าย 160,747.72 ล้านบาท ขาดทุน 24,261.07 ล้านบาท ผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ตีลด 6.12% ผลตอบแทนต่อทุนตีลด 22.82% หนี้ต่อทุน 2.73 เท่า

ในส่วนของ ทศท. และ กสท. นั้น ฐานะการเงินของ ทศท. มีหนี้ต่อทุน 0.49 เท่า ผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ 0.77% ผลตอบแทนต่อทุน 1.15% ขณะที่ กสท. มีหนี้ต่อทุน 0.03 เท่า ผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ 9.14% ผลตอบแทนต่อทุน 9.39%

รัฐวิสาหกิจที่ขาดทุนมากที่สุด ได้แก่ 1.ธนาคารกรุงไทย 91,019 ล้านบาท 2.กฟผ. 24,261 ล้านบาท 3. ธอส. 13,400 ล้านบาท 4. ธนาคารแห่งประเทศไทย 13,198 ล้านบาท และ 5. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค 7,382 (ประชาชาติธุรกิจ 240843)

2. ความเคลื่อนไหวภาคเอกชน

2.1 ความเคลื่อนไหวธนาคารและสถาบันการเงิน

2.1.1 ปัญหา "นครหลวงไทย" ลงเอย บอร์ดกองทุนฟื้นฟู เลือกแนวทางคงธนาคารไว้ระยะหนึ่ง จัดการแยกหนี้ดี-หนี้เสีย โดยให้ "เอเอ็มซี" ของแบงก์บริหารหนี้เสีย ส่วน "หนี้ดี" คาดว่าจะให้มีอาชีพมาบริหารระยะหนึ่งก่อนโอนให้ไทยธนาคาร

นายจักรทิพย์ นิตินัน ผู้ช่วยผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เปิดเผยเมื่อวันที่ 22 ส.ค. 2543 นี้ว่า คณะกรรมการกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน มีมติสรุปแนวทางการจัดการธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) คือ แยกหนี้เสียออกจากหนี้ดี โดยโอนหนี้เสียไปบริหารในบรรษัทบริหารสินทรัพย์ (เอเอ็มซี) ที่จะจัดตั้งขึ้นและให้มีอาชีพมาบริหาร ส่วนหนี้ดีมี 2 แนวทาง คือกองทุนฟื้นฟูฯ บริหารเองโดยว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญมาเสริมทีมบริหาร หรือโอนหนี้ดีให้ธนาคารอื่น และให้ธนาคารนั้นบริหารต่อไป แต่รายละเอียดต้องศึกษาเพิ่มเติม

รายงานอ้างแหล่งข่าวจากธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) คาดว่า ก. คลัง และ ธปท. จะตัดสินใจเลือกแนวทางให้ธนาคารนครหลวงไทยบริหารหนี้ดีที่เหลืออยู่ โดยว่าจ้างมืออาชีพบริหารระยะหนึ่งเพื่อให้ธนาคารสามารถทำธุรกิจต่อไปได้ และดูแลลูกค้าที่ดีให้แข็งแรงขึ้น หลังจากนั้นจึงจะโอนไปรวมกับธนาคารไทยธนาคาร เพราะหากให้รวมกับไทยธนาคารทันที ภาพที่ออกมาจะไม่ดีอาจถูกมองว่าเป็นการปิดธนาคารซึ่งก่อให้เกิดการตื่นตระหนกกับผู้ฝากเงินและพนักงาน

การประชุมคุณภาพหนี้ของนครหลวงไทยล่าสุด พบว่าหนี้ดีมีประมาณ 4 หมื่นล้านบาท ส่วนหนี้เสียที่จะโอนไปยังบริษัทบริหารสินทรัพย์ (เอเอ็มซี) ที่จะจัดตั้งขึ้นมีจำนวน 1.7 แสนล้านบาท แต่หากนับลูกหนี้ที่ค้างชำระต่ำกว่า 3 เดือน แต่ยังไม่นับที่เป็นเอ็นพีแอล มีประมาณ 2.04 แสนล้านบาท ซึ่งถือว่าหนี้เสียมีจำนวนสูงมาก โดยตัวเลขที่ต้องโอนชัดเจนคือ 1.7 แสนล้านบาท ดังนั้นการจ้างมืออาชีพมา

บริหารนำจะดีและได้ผลตอบแทนกลับมา แต่การโอนสินทรัพย์ไปให้ บบส. บริหาร ขึ้นตอนอาจจะล่าช้าและยุ่งยากในการตกลงด้านราคา (ไทยโพสต์ 23, 240843)

อนึ่ง รายงานตัวเลขไตรมาส 2 ของธนาคาร พบว่า แม้ธนาคารยังมีรายรับจากดอกเบี้ยจากลูกหนี้ของธนาคารอยู่ประมาณ 2,133 ล้านบาท แต่เมื่อหักรายจ่าย ทั้งค่าใช้จ่ายจากดอกเบี้ยเงินฝาก ค่าใช้จ่ายพนักงาน ค่าโอเปอเรชั่น และรายจ่ายอื่นๆ แล้วธนาคารมีผลการดำเนินงานที่ขาดทุนในไตรมาสสองอยู่ 3,237 ล้านบาท นอกจากนี้ธนาคารยังมีภาระที่ต้องตั้งสำรองทั้งสิ้นประมาณ 1 แสนกว่าล้านบาท แต่ธนาคารเพิ่งตั้งสำรองไปได้แค่ 48,112 ล้านบาทเท่านั้น คิดเป็นสัดส่วนการตั้งสำรองไปแล้วแค่ 47-48% ขณะที่ธนาคารอื่นสำรองไป 100%

ในส่วนของลูกหนี้จัดชั้นสงสัยจะสูญของธนาคารซึ่งธนาคารต้องกันสำรอง 100% เพิ่มจาก 70,000 ล้านในปี 2541 เพิ่มเป็น 93,200 กว่าล้านในปี 2542 และสิ้นไตรมาสแรกของปี 2543 เพิ่มขึ้นเป็น 98,000 ล้านบาท

ปัจจุบันเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (ปีไอเอส) ของธนาคาร ณ สิ้นไตรมาสแรกอยู่ที่ 1.2% เท่านั้น แยกเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 1 แค่ 0.7% และชั้นที่ 2 0.5% ทั้งๆ ที่ตามกฎหมายกำหนดให้ธนาคารต้องมีปีไอเอสไม่ต่ำกว่า 8.5% และต้องเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 1 ขั้นต่ำ 4.25% และหากคิดเป็นเม็ดเงิน ณ สิ้นมิ.ย. ธนาคารมีเงินกองทุนติดลบอยู่ 2,800 ล้านบาท ลดลงค่อนข้างมากเมื่อเทียบกับสิ้นธันวาคม 2542 ที่เคยมีอยู่ถึง 10,405 ล้านบาท (ประชาชาติธุรกิจ 210843)

2.2 ความเคลื่อนไหวตลาดหลักทรัพย์และตลาดเงินตรา

2.2.1 “ตลาดหลักทรัพย์” ออก 23 มาตรการฟื้นตลาดหุ้น มุ่งพัฒนาตลาดทุนไทยในระยะ 5 ปี ตั้งเป้าหมาย บจ. เพิ่ม 100 แห่ง ดันมาร์เก็ตแคปพุ่งถึง 60% ของจีดีพี หวัง “เอ็มเอสซีไอ” ปรับน้ำหนักลงทุน เป็น 5%

นายวิรัชต์ วิจิตรวาทการ กรรมการและผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เปิดเผยว่า ตลาดหลักทรัพย์ได้กำหนดมาตรการฟื้นฟูและพัฒนาตลาดทุนไทยในระยะเวลา 5 ปี จำนวน 23 มาตรการ ตามข้อเสนอและการศึกษาร่วมกับบริษัท บอสตัน คอนซัลติ้ง กรุ๊ป (บีซีจี) ซึ่งเป็นที่ปรึกษาของตลาดหลักทรัพย์ โดยได้ตั้งเป้าหมายว่าจะหาบริษัทจดทะเบียนใหม่ให้ได้ 100 บริษัท รวมกับตลาดหลักทรัพย์ใหม่เพื่อเพิ่มมูลค่าตลาดรวม (มาร์เก็ตแคป) เป็น 60% ของจีดีพีประเทศ จากปัจจุบันที่มีสัดส่วนเพียง 30.5%

นอกจากนี้ จะเพิ่มน้ำหนักการลงทุนในตลาดหุ้นไทย จากการคำนวณดัชนีของมอร์แกน สแตนเลย์ แคปิตอล อินเทอร์เน็ต (เอ็มเอสซีไอ) เป็น 5% ในภูมิภาคเอเชีย ยกเว้นญี่ปุ่น จากปัจจุบันที่ตลาดหุ้นไทยมีน้ำหนักการลงทุนเพียง 2.36% รวมทั้งได้ตั้งเป้าหมายในการขยายฐานนักลงทุนรายย่อยเพิ่มขึ้นเป็น 250,000 ราย จากปัจจุบันที่มีอยู่ประมาณ 100,000 ราย ซึ่งจะทำให้การถือครองหุ้นของนักลงทุนรายย่อยมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเป็น 2% เมื่อเทียบกับเงินออมภาคครัวเรือนจากปัจจุบันที่มีสัดส่วนไม่ถึง 1%

นายวิรัชต์กล่าวว่า ตลาดหลักทรัพย์ยังได้ตั้งเป้าหมายในการเพิ่มผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นให้อยู่ในระดับเดียวกับบริษัทจดทะเบียนที่มีผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสูงสุด 25% แรกของบริษัทจดทะเบียนทั้งหมด และจะเพิ่มรายได้จากสินค้าประเภทอื่นนอกจากหุ้น ในสัดส่วนมากกว่า 20% ของรายได้รวม โดยเป็นรายได้จากสินค้าใหม่ในสัดส่วน 10% (ไทยโพสต์ 290843)

สำหรับมาตรการ 23 ข้อที่ตลาดหลักทรัพย์จะดำเนินการในระยะเวลา 5 ปี แบ่งเป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่มที่ 1 เป็นมาตรการระยะสั้นสามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา 6 เดือนมี 8 มาตรการ เช่น การดำเนินกลยุทธ์ทางการตลาดเพื่อส่งเสริมการนำบริษัทเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ส่งเสริมการออกตราสารประเภทอีพีเอฟ และเอ็นวีดีอาร์ กลุ่มที่ 2 เป็นมาตรการระยะปานกลาง ใช้ระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่ 6-18 เดือน มี 6 มาตรการ อาทิ การจัดตั้งบริษัทเพื่อให้บริการด้านการซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านอินเทอร์เน็ตแก่บริษัทสมาชิก และกลุ่มที่ 3 เป็นมาตรการระยะยาวใช้เวลาดำเนินการกว่า 18 เดือน มี 9 มาตรการ เช่น การจัดตั้งบริษัทเพื่อให้บริการด้านแบ็กออฟฟิศแก่บริษัทหลักทรัพย์ ให้ผู้ลงทุนสถาบันต่างประเทศสามารถส่งคำสั่งซื้อขายหลักทรัพย์โดยตรงโดยไม่ต้องผ่านโบรกเกอร์ (มติชน 290843)

“มาตรการที่ออกมา เราจะมุ่งโฟกัสไปที่นักลงทุนในประเทศเป็นหลัก เพราะทุกประเทศต้องอาศัยนักลงทุนรายย่อยในประเทศในการเสริมศักยภาพตลาดทุน โดยการดึงเงินออมเข้ามาลงทุนในตลาดหุ้น ขณะเดียวกันก็ให้ความสำคัญกับนักลงทุนต่างชาติด้วย เช่น การส่งเสริมการออกตราสารประเภทเอ็นวีดีอาร์ เพื่อให้ให้นักลงทุนต่างชาติสามารถลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ไทยได้ง่ายขึ้น” นายวิรัชต์กล่าว

อย่างไรก็ตาม ผู้สื่อข่าวรายงานว่าบรรยากาศการลงทุนในตลาดหุ้นไทยวันที่ 28 ส.ค. 2543 ยังคงซบเซาอย่างมาก โดยระดับราคาหุ้นหลายตัวแทบจะไม่มีเปลี่ยนแปลงจากวันก่อนหน้า ดัชนีเปิดตลาดที่ระดับ 306.94 จุด เพิ่มขึ้น 0.10 จุด และแกว่งตัวขึ้นลงช่วงแคบๆ กระทั่งปิดตลาดที่ระดับ 305.72 จุด ลดลง 1.12 จุด ด้วยมูลค่าการซื้อขายเบาบางเพียง 1,056 ล้านบาท ถือว่าเบาบางที่สุดในรอบ 7 เดือน (มติชน 290843)

2.2.2 ตลาดหุ้นเดือน ส.ค. 2543 ดัชนียืนเหนืกระดับ 300 จุดอีกครั้ง

กระแสใหญ่ที่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญต่อทิศทางของตลาดปริวรรตเงินตราและตลาดหุ้น ยังคงเป็นเรื่องความไม่แน่นอนของการเมืองภายในประเทศ มีการก่อตัวของกระแสการเรียกร้องให้มีการยุบสภาโดยกลุ่มองค์กรประชาธิปไตย และกลุ่มนักวิชาการ การชุมนุมประท้วงขออาหารของชาวบ้านที่ได้รับความเดือดร้อน เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้สถานการณ์การเมืองน่าเป็นห่วง อย่างไรก็ตาม บรรยากาศการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์กลับมาคึกคักร้อนแรงอีกครั้งในช่วงต้นเดือน ส.ค. 2543 โดยดัชนีได้รับปัจจัยหนุนจากกระแสข่าวการเพิ่มนำหนักลงทุนในตลาดหุ้นไทยของบริษัท มอร์แกน สแตนเลย์ แคปิตอล อินเตอร์เนชั่นแนล (เอ็มเอสซีไอ) ในการลงทุนช่วงบ่าย ส่งผลให้ดัชนีปรับตัวขึ้นอย่างคึกคักจากแรงซื้อหุ้นขนาดใหญ่ในกลุ่มหลักๆ เข้ามาอย่างหนาแน่น ทำให้ดัชนีปรับตัวขึ้นมาอยู่เหนือระดับ 300 จุดอีกครั้ง โดยดัชนีปิดสูงสุดที่ 327.46 จุด ในวันที่ 16 ส.ค. 43 เพิ่มขึ้น 31.97 จุด มีวolum การซื้อขายเริ่มหนาแน่นขึ้น จากเดิมซื้อขายต่ำกว่า 2,000 ล้านบาทต่อวัน พุ่งขึ้นสูงสุดถึง 7,491.28 ล้านบาท นับเป็นวolum การซื้อขายที่สูงขึ้นมากอย่างคาดไม่ถึง ในสัปดาห์แรกของเดือน ซึ่งแรงซื้อส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มของนักลงทุนรายย่อยที่เข้ามาเก็งกำไร ส่วนอีกประการหนึ่ง คือกลุ่มนักลงทุนต่างชาติ ได้กลับเข้ามาเก็งกำไรมากขึ้น มีการเก็งหุ้น ทำให้สัปดาห์แรกของเดือนนี้ นักลงทุนต่างชาติมียอดซื้อสุทธิสูงถึง 724.16 ล้านบาท

หลังจากดัชนีทะยานสูงขึ้นในช่วงต้นเดือน ดัชนีตลาดหลักทรัพย์เริ่มมีการปรับฐาน โดยปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง ดัชนีเคลื่อนไหวอยู่ในระดับ 316-308 จุด เนื่องจากนักลงทุนส่วนใหญ่ยังเน้นที่จะเล่นเก็งกำไรมากกว่าจะเข้าลงทุน ราคาหุ้นจึงแกว่งตัวตามการเก็งกำไร ดัชนีปิดตลาดในวันสุดท้ายของเดือนที่ระดับ 307.83 จุด (ข่าวหนังสือพิมพ์ และเว็บไซต์ เดือน ส.ค. 43)

2.2.3 ค่าเงินบาทยังคงอ่อนตัวลง เนื่องจากไม่มีปัจจัยบวกช่วยหนุน

บรรยากาศการลงทุนในตลาดเงิน เดือน ส.ค. 43 ค่อนข้างคึกคัก โดยปัจจัยที่มีผลต่อค่าเงินบาทมากที่สุดคือ การเทขายทำกำไรระยะสั้นของนักลงทุน นอกจากนี้ยังมีสาเหตุจากการที่ดัชนีตลาดหลักทรัพย์ปรับตัวสูงขึ้นด้วย ทั้งนี้ เงินบาทมีทิศทางเคลื่อนไหวในลักษณะเดียวกันกับค่าเงินสกุลต่างๆ ในภูมิภาค ที่ล้วนแล้วแต่แข็งค่าขึ้นได้ตามการขยายดอลลาร์สหรัฐเพื่อทำกำไรระยะสั้นทั้งสิ้น

อย่างไรก็ตาม ตัวเลขเศรษฐกิจการบริโภคของบางกชาติ ซึ่งว่าการฟื้นตัวของไทยยังไม่เต็มที่ อีก 2-3 เดือนข้างหน้าไทยยังมีความเสี่ยงจากทั้งในและนอกประเทศ ภายในเป็นเรื่องความไม่ชัดเจนที่เกิดจากการเลือกตั้งทั่วไป นอกเหนือจากประเด็นดังกล่าว นักลงทุนเห็นว่าในขณะนี้ค่าเงินบาทก็ยังไม่น่าจะมีปัจจัยใหม่ๆ ออกมาสนับสนุนค่าเงิน และในช่วงที่ผ่านมาก็ได้ขายดอลลาร์ออกมาค่อนข้างมากแล้ว จึงได้เข้าซื้อดอลลาร์กลับเพื่อปิดภาวะของตนเอง ประกอบกับผู้ที่มีการหนีต่างประเทศเองก็ได้เข้ามาซื้อดอลลาร์เพื่อปิดความเสี่ยงของตัวเอง ทำให้ค่าเงินบาทกลับมาซื้อขายที่ระดับ 40.90-41.00 บาท/ดอลลาร์ โดยมีความพยายามที่จะให้ค่าเงินบาททะลุ 41.00 บาท/ดอลลาร์ อยู่บ้าง ส่งผลให้ภาวะการซื้อขายโดยรวมของตลาดไม่คึกคักเท่าไรนักในช่วงปลายเดือน เนื่องจากตลาดยังรอปัจจัยภายในประเทศใหม่ๆ ที่จะสามารถกระตุ้นตลาดได้ โดยมีแรงซื้อดอลลาร์จากผู้นำเข้าและจากตลาดต่างประเทศอยู่บ้าง และทางด้านผู้ส่งออกชะลอการขายดอลลาร์ลงไป เนื่องจากคาดว่าค่าเงินบาทน่าจะอ่อนค่าลงบ้างตามทิศทางค่าเงินของภูมิภาค ส่วนแนวโน้มค่าเงินบาทในเดือนก.ย.นี้ ตลาดให้ความสนใจผลการรายงานตัวเลขทางเศรษฐกิจของธนาคารแห่งประเทศไทย ประจำเดือนในวันที่ 31 ส.ค. 43 เพื่อดูทิศทางค่าเงินบาทของเศรษฐกิจไทย รวมถึงตัวเลขการค้าเกินดุลว่าจะลดลงต่อเนื่องอีกหรือไม่ วิเคราะห์ทางด้านเทคนิค ดอลลาร์/บาทมีโอกาสแข็งค่าทะลุแนวต้านที่ 41.10 มาก (ข่าวหนังสือพิมพ์ และเว็บไซต์ เดือน ส.ค. 43)

3. ความเคลื่อนไหวด้านการเกษตร การค้าและอุตสาหกรรม

3.1 ความเคลื่อนไหวด้านการค้า

3.1.1 พบ 2 เดือนหลังบริษัทยักษ์ใหญ่ค้าขายต่างๆ ยอดขายตกวูบ ดัชนีปรับกลยุทธ์ดินแดนแปง ลดแลกแจกแกม ดัมพ์ราคา กระตุ้นสต็อกครั้งหลังปีนี้ขยายตัวไม่ถึง 10%

นายไกรฤทธิ์ บุญเกียรติ ประธานบริษัท พี ซี ไอ ซี และอดีตนายกสมาคมการค้า เปิดเผยว่า ภาวะตลาดในช่วง 2 เดือนที่ผ่านมาเป็นห่วงมาก เมื่อเทียบกับ 5 เดือนแรกของปีนี้ที่ผู้บริโภคเริ่มมีการใช้จ่ายใช้สอยมากขึ้น เพราะการใช้จ่ายใช้สอยของลูกค้าน่าจะลดลงมาก แม้ผู้ประกอบการออกแคมเปญต่างๆ เพื่อดึงลูกค้าหันมาซื้อสินค้า ซึ่งส่งผลให้ยอดขายในช่วงครึ่งปีหลังอาจไม่ขยายตัวถึง 10% ตามที่มีการคาดการณ์ไว้ โดยยอดขายสินค้าในครึ่งปีแรกขยายตัวกว่า 8.5% เมื่อเทียบกับสิ้นปีที่ผ่านมา และขยายตัวกว่า 10% เมื่อเทียบกับปี 2542 นายไกรฤทธิ์กล่าวด้วยว่า ตามปกติสินค้าหมวดไฟฟ้าและเครื่องเสียงในช่วงครึ่งปีหลังจะขายดีเป็นพิเศษ แต่เท่าที่มีการสำรวจพบว่าทีวีแทบขายไม่ได้ แม้ค่ายต่างๆ หันมาปรับกลยุทธ์การตลาดด้วยการดัมพ์ราคาขาย เพื่อจูงใจลูกค้าเลือกซื้อสินค้า เพราะถ้าไม่มีการออกแคมเปญก็จะทำให้ยอดขายลดลงและสินค้าที่ค้างอยู่ในสต็อกต้องตกทุนไป

สำหรับตัวแปรสำคัญที่ทำให้ผู้บริโภคมีความกังวลในการใช้จ่ายใช้สอย คือเรื่องความไม่แน่นอนทางการเมือง ซึ่งทำให้คนไม่กล้าตัดสินใจในการซื้อ ขณะเดียวกันราคาน้ำมันที่ปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นตัวกดดันให้ต้นทุนการค้าเงินธุรกิจของผู้ประกอบการสูงขึ้น แต่

ต้องลดราคาสินค้าที่มีอยู่ในสต็อกออกมาเพื่อลดต้นทุนแม้จะทำให้กำไรของบริษัทลดลงก็ตาม ซึ่งดีกว่ามีของค้างสต็อกและกลายเป็นภาระต้นทุน

นายสมชัย ว่องอรุณ กรรมการผู้อำนวยการบริษัท สตาร์ ซานิทารีแวร์ กล่าวว่า บริษัทเตรียมปรับราคาสินค้ากลุ่มส่งออกอีก 10-15% เพราะได้รับผลกระทบจากราคาน้ำมัน แต่สินค้าที่จำหน่ายในประเทศยังไม่ปรับราคา เพราะความสามารถในการซื้อของประชาชนในประเทศน้อยลงมาก และในช่วงเดือน ส.ค.ปีนี้ถึง ส.ค.ปีหน้า บริษัทเตรียมจัดโปรโมชั่นเพื่อจำหน่ายสินค้าสุขภัณฑ์ โดยลดราคา 20-25% เพื่อรักษาสวนแบ่งตลาด 10% ทั้งนี้ บริษัทต้องหันไปส่งออกสินค้ายังตลาดต่างประเทศเพิ่มขึ้น โดยขณะนี้ยอดขายส่วนใหญ่เป็นตลาดส่งออกเกือบ 80% ขณะที่ตลาดในประเทศเพียง 20% และบริษัทยังไม่ขึ้นราคา เนื่องจากจะส่งผลให้ส่วนแบ่งตลาดลดลง ซึ่งครึ่งปีแรกมียอดขายรวมกว่า 100 ล้านบาท คาดว่าสิ้นปีเพิ่ม เป็น 300 ล้านบาทตามเป้า จากปีก่อน 275 ล้านบาท

นายสนั่น อังอุบลกุล กรรมการผู้จัดการ บริษัท ศรีไทย ซูเปอร์แวร์ จำกัด (มหาชน) กล่าวว่า กำลังซื้อของผู้บริโภคในช่วงครึ่งปีหลังมีทิศทางชะลอตัวลงอย่างเห็นได้ชัด เมื่อเทียบกับช่วงครึ่งปีแรก ซึ่งส่วนหนึ่งมีสาเหตุจากผู้บริโภคส่วนใหญ่ขาดความเชื่อมั่นในระบบเศรษฐกิจ และการเมืองไทย ทำให้ไม่กล้าใช้จ่ายใช้สอยเหมือนกับช่วง 6 เดือนแรก ทำให้ต้องเร่งกระตุ้นกำลังซื้อด้วยการโฆษณาประชาสัมพันธ์สินค้า แต่จะไม่จัดโปรโมชั่นส่งเสริมการขาย เนื่องจากเป็นสินค้าที่จัดจำหน่ายในราคามาตรฐานเหมาะสมกับกำลังซื้อของผู้บริโภคแล้วและมีช่องทางจำหน่ายเฉพาะ

ด้านนายประเวศวุฒิ ไชว ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ฝ่ายการตลาด บริษัท เอส แอนด์ พี ซินดิเคท จำกัด (มหาชน) กล่าวว่า กำลังซื้อของผู้บริโภคยังคงเป็นไปในทิศทางเดียวกับช่วงครึ่งปีแรก แม้เศรษฐกิจชะลอตัวลง แต่ปัจจัยที่ช่วยกระตุ้นกำลังซื้อผู้บริโภคไม่ให้ลดลง คือในช่วงครึ่งปีหลังเป็นช่วงเทศกาลที่มีการใช้จ่ายใช้สอยมาก อย่างไรก็ตาม ตลาดที่มีการแข่งขันสูงขึ้นส่งผลให้บริษัทจำเป็นต้องจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายในรูปแบบของการจัด โปรโมชั่นและการจัดอาหารชุดประหยัดให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค

นายพิพัฒน์ พะเนียงเวทย์ กรรมการผู้อำนวยการ บริษัท ไทยเพรสซิเดนท์ฟูดส์ จำกัด (มหาชน) ผู้ผลิตขนมปังสำเร็จรูป “มาม่า” กล่าวว่า บริษัทร่วมกับ บริษัท สหพัฒนพิบูล จำกัด (มหาชน) ผู้จัดจำหน่าย ผลิตภัณฑ์มาม่า จัดกิจกรรมส่งเสริมการขายในรูปแบบการชิงโชคทองคำมา นานกว่า 10 ปี เพื่อคืนกำไรให้แก่ผู้บริโภคซึ่งการเลือกทองคำเป็นของรางวัล เพราะมีมูลค่าสามารถแลกเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ตลอดเวลา และเสียค่าเสื่อมของสินค้าน้อยที่สุด แม้ระยะเวลาผ่านนานแล้วก็ตาม

การจัดแคมเปญส่งเสริมการขายของบริษัทต่างๆ โดยเฉพาะ การจัดโปรโมชั่นที่มีเงื่อนไขให้ลูกค้าซื้อสินค้า ซึ่งบางแคมเปญอาจไม่ได้ช่วยลดราคาสินค้าอย่างแท้จริง อาจต้องจ่ายแพงกว่า เพราะมีการคิดต้นทุนจากแคมเปญไว้แล้ว (ไทยโพสต์ 210843)

4. ความเคลื่อนไหวเศรษฐกิจต่างประเทศ

4.1. ธนาคารกลางสหรัฐตัดสินใจคงอัตราดอกเบี้ยไว้ที่ระดับ 6.5% ต่อไป หลังดัชนีหลักๆ หลายตัวบ่งชี้เศรษฐกิจเริ่มชะลอตัวลงแล้ว

จากการที่ธนาคารกลางสหรัฐหรือเฟดได้ดำเนินนโยบายการเงินเพื่อควบคุมสภาวะเศรษฐกิจของประเทศที่ร้อนแรงด้วยการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยข้ามคืนระหว่างธนาคารหรือเฟดฟันด์เรตมาแล้วถึง 6 ครั้ง ปรากฏว่าในการประชุมเฟดครั้งล่าสุดในวันที่ 22 ส.ค. เฟดยังคงระดับอัตราดอกเบี้ยไว้ที่ 6.5% ต่อไป มีหลายปัจจัยที่สนับสนุนการตัดสินใจดังกล่าว เช่น อัตราการสร้างบ้านใหม่ที่ลดจำนวนลงเป็นเดือนที่สามติดต่อกัน ขณะที่เศรษฐกิจที่เคยเติบโตถึง 5.2% ในไตรมาสที่ 2 ได้ลดลงมาอยู่ที่ 3.5-4% ในไตรมาสปัจจุบัน และอัตราเงินเฟ้อของสินค้าวันหมวดพลังงานในปีที่เพิ่มขึ้นเพียง 2.6% และเป็นอัตราที่เพิ่มขึ้นจากอัตราเงินเฟ้อหลักเมื่อปีที่ผ่านมาที่ 1.9% ไม่มากนัก

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจำนวนคนว่างงานในสหรัฐยังคงอยู่ที่ระดับต่ำสุดในรอบสามทศวรรษ คือประมาณ 4% หรืออีกนัยหนึ่งภาวะแรงงานในตลาดยังคงอยู่ในสภาพตึงตัว แต่จากการสำรวจพบว่าอัตราผลผลิตต่อหัวพนักงานก็สูงขึ้นเช่นกัน อันเป็นการลดความเสี่ยงต่อการเพิ่มขึ้นของอัตราเงินเฟ้อ เนื่องจากบริษัทสามารถเพิ่มผลผลิตของสินค้าและการบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อัตราเพิ่มของผลผลิตต่อหัวในช่วงเดือนเม.ย.-มิ.ย.อยู่ที่ 5.3% ต่อปี ซึ่งมีอัตราเพิ่มที่รวดเร็วขึ้นเกือบสามเท่าตัวเมื่อเทียบกับช่วง 3 เดือนแรกของปี

นักเศรษฐศาสตร์ส่วนหนึ่งเชื่อว่า อาจเป็นไปได้ที่เฟดอาจจะพิจารณาขึ้นอัตราดอกเบี้ยครั้งต่อไปในการประชุมวันที่ 15 พ.ย. และอีกครั้งหนึ่งในวันที่ 19 ธ.ค. 2543 นี้หลังการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐเสร็จสิ้นลง แต่ไม่น่าจะเป็นในการประชุมเฟดครั้งต่อไปที่จะมีขึ้นในวันที่ 3 ธ.ค. 2543

อนึ่ง มีรายงานการคาดการณ์ของศาสตราจารย์นอร์เบิร์ต วอลเตอร์ หัวหน้านักเศรษฐศาสตร์กลุ่มอดอยซ์แบงก์ว่า เศรษฐกิจของสหรัฐมีแนวโน้มที่จะชะลอตัวลง แต่ไม่คิดว่าเศรษฐกิจสหรัฐจะประสบกับปัญหาทางเศรษฐกิจที่รุนแรง เนื่องจากสหรัฐมีข้อได้เปรียบใน

หลายประการ ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินนโยบายการเงินโดยใช้อัตราดอกเบี้ยเป็นกลไกควบคุมที่ดีของนายอลัน กรีนสแปน ประธานเฟด การมีทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ และที่สำคัญรัฐบาลสหรัฐยังคงได้ดุลงบประมาณเป็นจำนวนมาก (ประชาชาติธุรกิจ 240843)

4.2 ธนาคารกลางญี่ปุ่นเห็นชอบยกเลิกนโยบายดอกเบี้ยต่ำ และปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยครั้งแรกในรอบ 10 ปี ตลาดหุ้นทั้งในญี่ปุ่นและไทยต่างตอบรับในทางบวก

เมื่อวันที่ 11 ส.ค. 2543 ในการประชุมคณะกรรมการกำหนดนโยบายของธนาคารกลางญี่ปุ่น หรือบีโอเจ เพื่อหารือถึงการยกเลิกอัตราดอกเบี้ยต่ำร้อยละ 0 ปรากฏว่าที่ประชุมได้ลงคะแนนเห็นชอบให้ยุติการใช้นโยบายดอกเบี้ยต่ำร้อยละ 0 หลังจากที่ได้ดำเนินการมาเป็นเวลา 18 เดือน และในเวลาต่อมาก็มีมติให้ประกาศขึ้นอัตราดอกเบี้ยระยะสั้นร้อยละ 0.25 หลังจากที่ใช้อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0 มาตลอดเวลา 10 ปีที่ผ่านมา

รายงานข่าวกล่าวว่า ทั้งเงินเยนและตลาดหุ้นนิวยอร์กต่างก็ตอบรับในทางบวกกับข่าวดังกล่าวทั้ง 2 ตลาด โดยเงินเยนแข็งค่าขึ้นเคลื่อนไหวที่ 108.66 เยนต่อดอลลาร์สหรัฐ ขณะที่ตลาดหลักทรัพย์ของญี่ปุ่นปิดตลาดโดยดัชนีปรับตัวขึ้นไปร้อยละ 0.89 ส่วนตลาดหลักทรัพย์ของไทยเองก็ตอบรับในทางที่ดีเช่นกัน โดยดัชนีปิดตลาดที่ระดับ 316.60 จุด ปรับตัวเพิ่มขึ้น 7.18 จุด ด้วยมูลค่าการซื้อขายรวมทั้งสิ้น 2,812 ล้านบาท โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อตลาดหลักทรัพย์ของไทย นอกจากผลตอบรับกรณีการขึ้นดอกเบี้ยของธนาคารกลางญี่ปุ่น ยังมีปัจจัยด้านผลประกอบการของบริษัทจดทะเบียน รวมทั้งการเก็งกำไรจากหลักทรัพย์ในกลุ่มบริษัทเงินทุนด้วย โดยหลักทรัพย์ที่โดดเด่นประกอบไปด้วยกลุ่มบริษัทเงินทุน พลังงาน ขณะที่ตลาดเงินตราต่างประเทศ ดูเหมือนจะไม่ตอบรับมากนัก โดยเงินบาทของไทยมีกรอบการเคลื่อนไหวในช่วงแคบๆ เท่านั้น คือ ระหว่าง 40.71-40.80 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ เนื่องจากจะมีวันหยุดติดต่อกัน 3 วัน ทำให้นักลงทุนไม่กล้าตัดสินใจลงทุนในช่วงนี้ แต่เลือกที่จะปิดฐานการถือครองเงินตราต่างประเทศเพื่อความมั่นใจมากกว่า ทำให้เงินบาทไม่เคลื่อนไหวมากนักปริมาณธุรกรรมเป็นไปอย่างเบาบาง ขณะที่เงินรูเปียะห์ของอินโดนีเซีย แข็งค่าขึ้นอย่างต่อเนื่อง ล่าสุดเคลื่อนไหวที่ 8,330 รูเปียะห์ต่อดอลลาร์สหรัฐ และเปโซฟิลิปปินส์ เคลื่อนไหวที่ 44.87 เปโซต่อดอลลาร์สหรัฐ (สำนักข่าวไทย 11-120843)

5. การวิเคราะห์และคาดการณ์ภาวะเศรษฐกิจ

5.1 การวิเคราะห์และคาดการณ์ขององค์กรเอกชนและองค์กรวิชาการต่างๆ

5.1.1 "วิเชียร" นำทีมสมาชิกหอการค้าไทย ยื่นสมุดปกขาวต่อนายกรัฐมนตรี เร่งแก้ปัญหาเศรษฐกิจ และใช้ระบบคูปองน้ำมันอุ้มภาคขนส่ง อัดรัฐขาดวิสัยทัศน์ ขาดผู้นำทางปัญญาเข้าสู่เศรษฐกิจใหม่

เมื่อวันที่ 30 ส.ค. 2543 นายวิเชียร เตชะไพบูลย์ ประธานหอการค้าไทย พร้อมด้วยคณะกรรมการหอการค้าไทย ได้เข้าพบนายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี เพื่อยื่นสมุดปกขาวแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ โดยการเข้าพบครั้งนี้ ได้สรุปสถานการณ์เศรษฐกิจครึ่งปีแรกและครึ่งปีหลัง รวมถึงข้อเสนอแนะจากผู้ประกอบการ 13 สาขา โดยสรุปภาพรวมครึ่งปีแรกดีขึ้น การส่งออกดีขึ้น แต่ปัญหานี้เสียยังแก้ไขไม่ได้ราคาสินค้าการเกษตรยังมีปัญหา ประกอบกับปัญหาการค่าน้ำมัน ส่งผลให้กำลังซื้อถดถอย ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ส่วนปัญหาอุปสรรคของ 13 สาขารธุรกิจ เช่น ความสามารถในการแข่งขันที่ไม่เพียงพอ และการกีดกันทางการค้า มีผลประกอบการและผลตอบแทนตกต่ำ ขาดความมั่นคง และต้นทุนประกอบการสูง ปัญหาหลักของสังคมไทยหลังวิกฤติ ยังมีความสับสนกังวลกับการปรับทิศทาง การแตกแยกในเชิงความคิด ขาดวิสัยทัศน์ร่วม ขาดผู้นำทางปัญญาทุกระดับ ขาดการยอมรับการเปลี่ยนแปลงและความพร้อมสู่เศรษฐกิจใหม่ การบริหารจัดการไม่เข้มแข็ง สำหรับการแก้ปัญหาหนี้สิน เสนอให้มีการใช้คูปองน้ำมันพิเศษให้แก่ผู้ประกอบการขนส่ง เช่น รถบรรทุก เพราะค่าขนส่งคิดเป็น 30% ของต้นทุน และยังขอให้รัฐบาลวางแผนเปลี่ยนเครื่องยนต์จากใช้น้ำมันมาเป็นแก๊สอย่างจริงจัง

นายวิเชียร พรรณเชษฐ์ กรรมการเลขาธิการหอการค้าไทย กล่าวว่า นายกรัฐมนตรีอาจนำสมุดปกขาวที่เสนอไปเข้าที่ประชุม ครม. เศรษฐกิจ และให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) เป็นตัวกลางในการแก้ปัญหา จากนั้นจะนำเข้าที่ประชุมใหญ่หอการค้าทั่วประเทศในต้นปีหน้าที่ จ.ภูเก็ต (มติชน 310843)

5.2 ทัศนะต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย คาดการณ์ว่า แนวโน้มเศรษฐกิจไทยอาจจะชะลอตัวลงในช่วงหลังของปี 2543 ต่อเนื่องไปจนถึงปี 2544 อันเป็นผลจากปัจจัยหลักๆ คือสถานการณ์ทางการเมืองในประเทศที่สร้างความไม่แน่นอนและกระทบต่อการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุน การชะลอตัวของการส่งออกอันเป็นผลจากการที่เศรษฐกิจสหรัฐและเศรษฐกิจยุโรปมีแนวโน้มที่จะชะลอตัวลง นอกจากนี้ ความอ่อนแอของสถาบันการเงินในระบบก็ยังคงเป็นตัวฉุดรั้งการฟื้นตัวของเศรษฐกิจเนื่องจากปัญหาเงินกองทุนจะยังทำให้สถาบันการเงินไทยไม่สามารถขยายสินเชื่อได้อย่างเต็มที่ แม้ว่าจะมีสภาพคล่องส่วนเกินอยู่ในขณะนี้ก็ตาม ประกอบกับเป็นช่วงปลายสมัยของรัฐบาลดังนั้นโอกาสที่รัฐจะออกมาตรการใหม่ๆ มากกระตุ้นเศรษฐกิจจึงมีน้อย หากไม่มีมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจเพิ่มเติมแล้วมีความเป็นไปได้ว่าอัตราการขยายตัวของ

เศรษฐกิจอาจจะลดลงเป็นประมาณ 4.3% ในปีหน้า จากประมาณการที่ราว 4.5% ในปี 2543 นี้ อนึ่งราคาน้ำมันที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องกำลังส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจและค่าใช้จ่ายของประชาชน ดังนั้นแนวโน้มเศรษฐกิจไทยยังคงชะลอตัวในช่วงที่เหลือของปีนี้ (ไทยรัฐ 090843, มติชนสุดสัปดาห์ 210843, ผู้จัดการ 250843)

-นายแบงก์ไทยเศรษฐกิจไม่ฟื้น

นายบัณฑิต ล่ำซำ กรรมการผู้จัดการธนาคารกสิกรไทย เปิดเผยว่า ภาวะเศรษฐกิจขณะนี้วิกฤติพอสมควร ถึงแม้ว่ารัฐบาลจะใช้มาตรการต่างๆ มาแก้ปัญหา 2 ปีมาแล้ว แต่เศรษฐกิจยังไม่ฟื้นตัว ไม่ใช่เฉพาะธุรกิจภาคธนาคารแต่เป็นทั้งภาพรวม สำหรับธนาคารมีการแก้ปัญหาโดยตั้งสมมุติฐานว่าหากมีการเพิ่มทุนได้แล้วจะแก้ไขปัญหาได้ ซึ่งขณะนี้ธนาคารเพิ่มทุนได้และมีทุนเพียงพอ แต่ยังไม่สามารถทำหน้าที่ปล่อยสินเชื่อได้ เชื่อว่าในปีหน้าธนาคารพาณิชย์จะยังไม่สามารถปล่อยสินเชื่อได้อีกทั้งยังมีปัญหาที่ต้องฝ่าฟันอีกมาก สำหรับตัวเลขเอ็นพีแอลของธ.กสิกรไทย ณ สิ้นเดือน ก.ค. นี้ ธนาคารมีเอ็นพีแอลคงค้าง 73,408.62 ล้านบาท หรือ 15% ของสินเชื่อ ถือว่าอยู่ระดับต่ำสุดในกลุ่มธนาคารเอกชนที่บริหารโดยคนไทยและเป็นระดับที่ลดเร็วกว่าที่ผู้บริหารธนาคารคาดการณ์ไว้ก่อนหน้านี้ โดยหวังว่าสิ้นปีนี้เอ็นพีแอลจะเหลือ 25% จากที่อยู่ระดับสูงกว่า 30% ตามแผนการปรับโครงสร้างหนี้ ส่วนหนึ่งที่เอ็นพีแอลลดลงเนื่องจากเอเอ็มซีธนบุรีรับโอนเอ็นพีแอลส่วนหนึ่งมาจาก ธ.กสิกรไทยวงเงิน 6.4 หมื่นล้านบาท (มติชนสุดสัปดาห์ 210843, กรุงเทพธุรกิจ 230843)

นายจุลกร สิงห์โกวิทกร กรรมการผู้จัดการใหญ่ธนาคารเอเชีย กล่าวว่า ช่วง 8 เดือนที่ผ่านมาความต้องการลงทุนยังไม่เกิดขึ้น แม้ว่าจะมีการอนุมัติสินเชื่อ แต่การเบิกใช้จริงมีเพียง 50% ของวงเงินสินเชื่อที่อนุมัติ สินเชื่อมีการขยายตัวเพียง 10% จึงเป็นการตอกย้ำว่าเศรษฐกิจยังมีปัญหาอยู่ (มติชนสุดสัปดาห์ 210843, กรุงเทพธุรกิจ 230843)

นายโฆสิต ปั้นเปี่ยมรัษฎ์ ประธานกรรมการบริหารธนาคารกรุงเทพกล่าวว่า สิ้น ก.ค. ธนาคารกรุงเทพมียอดเอ็นพีแอลคงค้าง 170,763 ล้านบาท หรือ 22.63% จากสิ้น มิ.ย. ที่อยู่ระดับ 22.90% ของสินเชื่อรวม จะเห็นว่าเอ็นพีแอลของธนาคารไม่ได้เพิ่มขึ้นและที่ผ่านมาสามารถปรับโครงสร้างหนี้และลดหนี้ได้ตลอดเวลา ซึ่งในงวดครึ่งปีแรกนั้นถือว่าประสบความสำเร็จอย่างมากในการแก้ไขปัญหาหนี้ "ต้องยอมรับว่าการแก้ไขปัญหาหนี้เสียของทั้งระบบตั้งแต่เดือนก.ค.เป็นต้นมาเริ่มมีการชะลอตัว เนื่องจากหนี้บางส่วนอยู่ใน คปน.ได้รับการแก้ไขไปค่อนข้างมาก และหนี้ส่วนที่เหลือซึ่งเป็นหนี้ขนาดกลางและขนาดย่อยจะแก้ไขได้ยาก" การที่เอ็นพีแอลเดือนก.ค.เพิ่มขึ้นสะท้อนให้เห็นว่าเศรษฐกิจของประเทศยังมีปัญหาและยังไม่ฟื้นตัวทำให้การแก้ไขหนี้ดำเนินการได้ยาก และหนี้ที่ได้รับแก้ไขแล้วมีโอกาสกลับมาเป็นเอ็นพีแอลอีกครั้ง (กรุงเทพธุรกิจ 230843)

-ทัศนะต่อสภาวะเศรษฐกิจไทยของนักวิชาการ

นางสาววันีย์ ไทรุ่งโรจน์ คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์ ม.หอการค้าไทย เปิดเผยผลการสำรวจความเชื่อมั่นเกี่ยวกับเศรษฐกิจไทยในเดือน ก.ค. 2543 พบว่า ดัชนีความเชื่อมั่นของผู้บริโภคโดยรวมอยู่ในระดับ 70.7 ลดลงจากเดือนก่อนที่อยู่ในระดับ 72.3 ความเชื่อมั่นเกี่ยวกับโอกาสการหางานทำอยู่ในระดับ 61.7 ลดลงจากเดือนก่อนที่อยู่ในระดับ 63.1 ขณะที่ดัชนีความเชื่อมั่นเกี่ยวกับรายได้ในอนาคตอยู่ในระดับ 96.3 ลดลงจากเดือนก่อนที่อยู่ในระดับ 98.0 ทั้งนี้ ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคทุกประเภทยังปรับตัวลดลงจากเดือนก่อน แสดงให้เห็นว่าผู้บริโภคไม่มั่นใจในภาวะเศรษฐกิจ โอกาสการหางานทำ และรายได้ในอนาคต โดยปัจจัยลบที่มีผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในเดือน ก.ค. ได้แก่ราคาน้ำมันปรับตัวขึ้นสูงสุดเป็นประวัติการณ์ โดยน้ำมันเบนซินออกเทน 95 ราคาลิตรละ 16.19 บาทและน้ำมันดีเซลลิตรละ 13.29 บาท ดัชนีตลาดหลักทรัพย์ตกลงกว่า 40 จุด ค่าเงินบาทอ่อนค่าลงเหลือ 41.45 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ ราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ ความผันผวนทางการเมืองและการแก้ปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ล่ำซำ (ไทยรัฐ 090843)

นายธนวรรธน์ พลวิชัย ผู้อำนวยการศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ ม.หอการค้าไทย เปิดเผยว่า แม้ทิศทางเศรษฐกิจไทยมีหลายปัจจัยที่เป็นตัวกระตุ้นให้เศรษฐกิจขยายตัวสูงขึ้น เช่น การส่งออกที่ขยายตัวในระดับสูง การใช้จ่ายภาครัฐที่ยังอัดฉีดเงินเข้าสู่ระบบ แต่ไม่ได้หมายความว่าเศรษฐกิจไทยจะฟื้นตัวอย่างแข็งแกร่ง เพราะมีบางปัญหาที่ขัดขวางการฟื้นตัว โดยเฉพาะการเติบโตของภาคเศรษฐกิจที่ยังไม่กระจายไปทุกสาขา ไม่ว่าจะเป็นภาคเกษตร การเงินและก่อสร้าง การบริโภคของประชาชนยังจำกัดเฉพาะบางกลุ่ม การลงทุนไม่เพิ่มมากนัก และอัตราเงินเฟ้อเริ่มขยับสูงขึ้น ทั้งนี้ การสำรวจความเชื่อมั่นของภาคธุรกิจของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ระดับความเชื่อมั่นเริ่มปรับลดลงในเดือนเม.ย. 2543 โดยค่าดัชนีต่ำกว่า 50 เป็นครั้งแรก และเริ่มปรับตัวดีขึ้นในเดือน พ.ค.และ มิ.ย. ซึ่งเป็นสาเหตุให้ภาคธุรกิจมีความกังวลในการผลิต เพราะต้นทุนสูงขึ้น อาจมีผลต่อการหยุดการผลิตและเลิกจ้างงานได้ ขณะเดียวกันความเชื่อมั่นของผู้บริโภคก็ลดลง ทำให้ชะลอการใช้จ่ายให้ลดลงมา "ขณะเดียวกันดัชนีชี้แนวโน้มวัฏจักรเศรษฐกิจของธนาคารแห่งประเทศไทยยังขยายตัวติดลบต่อเนื่อง 3 ไตรมาส โดยดัชนีปรับตัวลดลงต่อเนื่องในไตรมาสที่ 4 ปี 2542 และไตรมาสแรกปีนี้ มีอัตราขยายตัว -0.5% และไตรมาสที่ 2 ปีนี้ -2.12% และทำให้คาดว่า ถ้าไม่มีนโยบายจากภาครัฐในการกระตุ้นเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง อาจส่งผลให้เศรษฐกิจในช่วงไตรมาสที่ 3 ของปีนี้ชะลอตัว" (ไทยรัฐ, ไทยโพสต์ 090843)

ดร.อัมมาร สยามวาลา นักวิชาการเกียรติคุณ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย(ทีดีอาร์ไอ) กล่าวถึงกรณีศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ ม.หอการค้าไทยได้สำรวจความคิดเห็นประชาชนซึ่งระบุว่า ดัชนีความเชื่อมั่นของผู้บริโภคเกี่ยวกับเศรษฐกิจโดยรวมลดลงและมีแนวโน้มปรับตัวลดลงต่อเนื่องว่า ดูเหมือนท้องฟ้าขมุกขมัวเพราะมีหลายเรื่องที่ไม่ได้รับการเยียวยาอย่างแท้จริง โดยเฉพาะหนี้สินของภาคเอกชนทั้งหมดที่ยังไม่ได้รับการดูแล ซึ่งปัญหาที่มีอยู่ยังไม่ได้รับการปรับการลงทุน รวมถึงกำลังการผลิตที่ต้องมีการปรับตัวด้วย "เราแม้แต่แก้ไขปัญหานี้เฉพาะหน้า ปัญหาพื้นฐานเกือบทุกสาขายังไม่ได้แก้ไข ยกเว้นสาขาที่ชาวต่างชาติเป็นเจ้าของ ความเชื่อมั่นที่ลดลงก็ยังมีบ้าง จึงเริ่มมีสัญญาณบางอย่างที่น่าวิตก" ปัญหาเกี่ยวกับหนี้สินที่ไม่เพียงถูกหนี้ไม่จ่ายหนี้ แต่เจ้าหนี้เริ่มเอากิจการไปฟ้องร้องล้มละลายในศาล หากถึงจุดนั้นก็เป็นเรื่องที่จะกระทบกระเทือนภาคการผลิต (กรุงเทพธุรกิจ 100843)

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ) ได้ออกรายงานประเมินภาวะเศรษฐกิจไทยลงวันที่ 15 ส.ค. 2543 โดยคาดว่าในปีนี้เศรษฐกิจไทยจะขยายตัวเพียง 4.1% และในปีหน้าอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจจะเพิ่มขึ้นเป็น 4.3% และ 5.7% ในปี 2545 ตัวเลขการคาดการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นโดยสมมติฐานในการประมาณการตั้งตัวเลขปัจจัยต่างๆ ไว้คือ 1. ราคาน้ำมันดิบเฉลี่ยในปี 2543 อยู่ที่ระดับ 25.8 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล และจะอยู่ที่ระดับเฉลี่ยที่ 25 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล ในปี 2544-2545 สมมติฐานที่ 2. อัตราแลกเปลี่ยนยังคงอยู่ระดับปัจจุบัน หรือเป็นอัตราเฉลี่ยช่วงที่เหลือปีนี้อยู่ที่ระดับ 39.40 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐและเฉลี่ย 40 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2544-2545 และ 3. ภาษีมูลค่าเพิ่มจะเริ่มปรับใช้อัตรา 10% ในไตรมาส 4 ปี 2544 และยังคงอัตราเงินถึง 2545 (กรุงเทพธุรกิจ 290843)

ความเคลื่อนไหวด้านประชากร สิ่งแวดล้อม และพลังงาน

1. ความเคลื่อนไหวด้านประชากร

1.1 ความเคลื่อนไหวด้านประชากรและคุณภาพชีวิต

1.1.1 กงช. มีมติไม่ขึ้นเงินเดือนอัยการ จ่ายเพิ่มเฉพาะเงินประจำตำแหน่งให้อัยการชั้น 4 ลงมาเท่านั้น

จากมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 25 ก.ค. 2543 เห็นชอบในหลักการตามที่สำนักงานอัยการสูงสุดเสนอ ให้ปรับโครงสร้างอัตราเงินเดือนข้าราชการอัยการ เนื่องจากเกิดความเหลื่อมล้ำกันมากกับข้าราชการตุลาการ ที่ใช้บัญชีเงินเดือนใหม่หลังศาลยุติธรรมแยกเป็นอิสระและให้ส่งคณะกรรมการพิจารณาเงินเดือนแห่งชาติ (กงช.) พิจารณาเสนอความเห็นในรายละเอียดอีกครั้งหนึ่ง (มติ ครม. 250743)

ต่อมาในการประชุม กงช. เมื่อวันที่ 16 ส.ค. 2543 สรุปเสียงส่วนใหญ่เห็นว่า ควรแก้ปัญหาเฉพาะเงินประจำตำแหน่งให้อัยการ โดยเห็นว่าควรเพิ่มเฉพาะเงินเดือนประจำตำแหน่งให้อัยการในกลุ่มที่มีปัญหาคืออัยการชั้น 4 ลงมาหรืออายุ 45 ปี ลงมา เนื่องจากประเมินแล้วว่าหากเพิ่มเงินเดือนตามที่ร้องขออาจจะสร้างความไม่เท่าเทียมและก่อให้เกิดความแตกแยกในราชการ

คุณหญิงทิพาวดี เมฆสวรรค์ เลขาธิการสำนักงานข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ในฐานะเลขาธิการ กงช. เปิดเผยว่าที่ประชุมได้พิจารณาในสาระสำคัญของข้อเรียกร้อง โดยดูข้อมูลของข้าราชการอื่นๆ รวมถึงครู ทหาร ตำรวจ และข้าราชการสามัญ และยึดหลักการตามมติครม. เมื่อวันที่ 30 ส.ค. 2537 ที่ให้มีการปรับปรุงเงินเดือนและผลตอบแทนทั้งหมดโดยคำนึงถึงความเท่าเทียมทั้งระบบ รวมทั้งข้อพิจารณาของเห็นว่าตั้งแต่ปี 2537 เป็นต้นมา สถานภาพเศรษฐกิจของข้าราชการตกต่ำ อัตราเงินเฟ้อเพิ่มขึ้น 28% ทำให้รายได้ที่แท้จริงลดลงทุกระดับและข้าราชการพลเรือนก็มีหนี้สินเพิ่มขึ้น ดังนั้นที่ประชุมจึงเห็นควรเพิ่มเฉพาะเงินประจำตำแหน่งของอัยการกลุ่มที่มีปัญหาดังกล่าว และนำเสนอมติเสนอที่ประชุม ครม. วันที่ 22 ส.ค. 2543

รายงานข่าวกล่าวว่าปัจจุบันอัยการชั้น 4 ซึ่งเป็นอัยการประจำจังหวัดได้รับเงินเดือนในอัตรา 51,490 บาท กับเงินประจำตำแหน่ง 10,000 บาท รวมเป็นเงิน 61,490 บาท ขณะที่ข้อเสนอของอัยการที่ให้ปรับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งทุกชั้นโดยหากพิจารณาจากข้อเสนออัยการชั้น 4 จะได้รับเงินเดือน 57,190 บาท เงินประจำตำแหน่ง 30,000 บาท รวม 87,190 บาท ส่วนอัยการระดับสูงสุด (ชั้น 8) มีเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งรวม 108,000 บาท จากปัจจุบันที่รับอยู่รวม 81,040 บาท (กรุงเทพธุรกิจ 170843)

อนึ่ง ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีวันที่ 22 ส.ค.2543 ได้มีมติรับทราบมติของ กงช. ในหลักการที่ให้เงินเดือนเพิ่มและเสริมประจำตำแหน่ง เฉพาะข้าราชการอัยการที่มีปัญหาการสูญเสียบุคลากรคืออายุ 45 ปีลงมา ส่วนจะเพิ่มเงินประจำตำแหน่งจำนวนเท่าไรนั้น ให้ กงช. กลับไปพิจารณาในรายละเอียดอีกครั้ง แล้วกลับมาเสนอ ครม. ให้เร็วที่สุด ทั้งนี้ นายสุชาติ ไตรประสิทธิ์ อัยการสูงสุด ได้เข้าชี้แจงยืนยันความจำเป็นที่จะต้องปรับโครงสร้างเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการอัยการ ไม่เช่นนั้น อัยการคงหมดกำลังใจในการทำงาน ส่วนนายกรัฐมนตรีกล่าวว่า อยากรู้ให้ กงช. กลับไปพิจารณาอีกครั้งโดยให้ออกมาใกล้เคียงกับเงินเดือนตุลาการ แต่จะให้เท่ากันคงเป็นไปได้ (ไทยโพสต์, สยามรัฐ 230843)

1.2 ความเคลื่อนไหวแรงงานเด็กและสตรี

1.2.1 เอเชียประชุมต่อต้านการค้าเด็กทางเพศ

พล.อ.อ.สมบุญ ระวังษ์ รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธานในพิธีเปิดการประชุมหารือระดับภูมิภาคเพื่อพิจารณาปฏิญญากรุงสตอกโฮล์มเพื่อต่อต้านการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กในวันที่ 28 ส.ค. 2543 โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยตัวแทนจากประเทศในทวีปเอเชีย 9 ประเทศ ได้แก่ บังกลาเทศ ปากีสถาน สาธารณรัฐประชาชนจีน มองโกเลีย เวียดนาม ลาว มาเลเซีย อินโดนีเซีย และประเทศไทย โดยมีสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ (สยช.) เป็นเจ้าภาพร่วมกับมูลนิธิเพื่อยุติการหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก (ECPAT) โดยได้รับการสนับสนุนจากสหภาพยุโรป (EU)

นางอุไรวรรณ พิษิตกุล เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ (สยช.) กล่าวว่า การประชุมในระดับภูมิภาคครั้งนี้สืบเนื่องมาจากการประชุมสภาโลก เพื่อต่อต้านการแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณีเด็ก ณ กรุงสตอกโฮล์ม ประเทศ สวีเดน เมื่อปี พ.ศ. 2539 ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อต่อต้านปัญหาโสเภณีเด็ก ภาพลามกอนาจารเด็ก และการค้าเด็ก ผลการประชุมได้ประกาศปฏิญญากรุงสตอกโฮล์มเพื่อต่อต้านการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางดำเนินงาน อันเป็นพันธกรณีให้ประเทศต่างๆ ที่ร่วมลงนามในปฏิญญาดังกล่าว ต้องจัดทำแผนการดำเนินงานในระดับชาติขึ้นให้เสร็จสิ้นภายในสิ้นปี พ.ศ.2543 เพื่อต่อต้านปัญหาเหล่านี้ การประชุมครั้งนี้ จึงเป็นการติดตามผลและเร่งรัดการจัดทำแผนการดำเนินงานในระดับชาติ ของแต่ละประเทศที่เข้าร่วมประชุม และเพื่อเตรียมการสำหรับการประชุมติดตามผลที่จะมีขึ้นในปีหน้า ณ ประเทศญี่ปุ่น

เนื้อหาการประชุมครั้งนี้ ประกอบด้วย 1. การเสนอแผนปฏิบัติการระดับชาติเพื่อต่อต้านธุรกิจการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก 2. การบรรยายเรื่องภาพลามกอนาจารเด็ก โดย ศ.วิทิต มันทารณณ์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 3. การบรรยายเรื่องปัญหาโสเภณีเด็ก โดยผู้เชี่ยวชาญจากฟิลิปปินส์ และ ดร.กิตติยา พรสัจจา ผู้แทน UNICEF ประจำประเทศไทย 4. การบรรยายเรื่องการค้าเด็กเพื่อวัตถุประสงค์ทางเพศ โดยผู้จัดการองค์การนายควมสตรีบังกลาเทศ และผู้แทนโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ 5. การประชุมอภิปรายเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาของผู้เข้าร่วมการประชุม (กรุงเทพฯธุรกิจ 290843)

1.3 ความเคลื่อนไหวข้อพิพาทแรงงานและสวัสดิการแรงงาน

1.3.1 "ศุภชัย" เตรียมปรับลดขนาด ๕ นครหลวงไทย อาจต้องปลดออกพนักงานถึง 3,000 คน

นายศุภชัย พิเศษวานิช ปลัดก.คลัง เผยแนวทางแก้ไขปัญหาน.นครหลวงไทยว่า ก.คลังจะไม่มีการปิดธนาคารแต่จะปรับลดขนาดองค์กรให้เล็กลง ปัจจุบันมีพนักงานอยู่ 5,000 คน มีสาขาทั่วประเทศ 200 แห่ง ก็จะต้องปลดพนักงานเหลือ 2,000 คน แยกไปอยู่เอเอ็มซี 1,000 คน และที่เหลือ 1,000 คน จะทำงานอยู่ที่ธนาคารต่อไป และยุบสาขาให้เหลือไม่เกิน 100 แห่ง ซึ่งอยู่ระหว่างการตัดสินใจของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน (ไทยรัฐ 240843)

1.4 ความเคลื่อนไหวแรงงานต่างด้าว

1.4.1 ทหารจับขบวนการขนแรงงานเถื่อน หลังอาศัยรถขนผักเป็นช่องทางหากิน ยึดได้ 33 แรงงานชาวกะเหรี่ยง

ผู้สื่อข่าวรายงานจาก จ.ตากเมื่อวันที่ 14 ส.ค 2543 ว่า ชุดปฏิบัติการพิเศษหน่วยเฉพาะกิจกรมทหารราบที่ 4 แม่สอด ได้ตั้งด่านตรวจบริเวณบ้านหนองบัว หมู่ 7 ต.แม่ปะ อ.แม่สอด ในระหว่างนั้นพบรถบรรทุก 6 ล้อ มีนายเดชเจริญ คนขยัน เป็นคนขับ โดยภายในรถบรรทุกผักกะหล่ำปลีและผักกาดมาเติมคันรถ ในระหว่างที่เจ้าหน้าที่ทำการตรวจสอบอยู่ปรากฏว่ามีเสียงโอดังขึ้นมา เจ้าหน้าที่จึงตรวจสอบภายในรถอย่างละเอียดปรากฏว่า พบแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายชาวกะเหรี่ยงและพม่าซุกซ่อนอยู่ภายในรถ โดยยึดได้ไว้กับกองผักรวมจำนวน 33 คน เป็นชาย 22 คน หญิง 11 คน จึงควบคุมตัวผู้ต้องหาทั้งหมด ส่งดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป จากการสอบปากคำนายเดชเจริญคนขับรถให้การว่า ตนได้รับแรงงานเถื่อนมาจากอำเภอพบพระเพื่อจะมาส่งให้กับลูกค้าที่คลองสอง จ.ปทุมธานี โดยได้ค่าจ้างคนละ 6,000 บาท แต่ถูกจับกุมเสียก่อน (สำนักข่าวจีเอ็นเอ็น 140843)

2. ความเคลื่อนไหวด้านสิ่งแวดล้อม

2.1 ความเคลื่อนไหวด้านสารพิษในสิ่งแวดล้อม

2.1.1 ถามหาความรับผิดชอบ กรณีโรงงานอล่าโยระเบิดและสารโคบอลต์

-รัฐบาลตื่นแก้ปัญหาโรงงานอล่าโยบหลังระเบิดไม่มีการจ่ายค่าชดเชย

นายอนุสรณ์ บุญยรัตนพันธ์ ผอ.ศูนย์บริการประชาชน ทำเนียบรัฐบาล และตัวแทนคณะกรรมการผู้ประสบภัยกรณีโรงงานอล่าโยระเบิดที่ อ.สันป่าตอง จ.เชียงใหม่ นำโดยนางศรีมัย วิบูลย์ศิริ รายงานความก้าวหน้าผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นที่ผ่านมาเป็นระยะเวลา 11 เดือน พบว่า การแก้ไขปัญหาขณะนี้ติดอยู่ที่ข้าราชการระดับล่างไม่ส่งเรื่องให้หน่วยงานเบื้องบนได้รับทราบ เป็นเหตุทำให้เกิดความล่าช้า นายอนุสรณ์สรุปว่าจะให้นายประเสริฐ หนูนอนันต์ ฝ่ายรับเรื่องราวร้องทุกข์ทำเนียบรัฐบาลเป็นฝ่ายประสานไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง

ของ ก.มหาดไทย ก.แรงงานฯ และ ก.คลังให้มาหารือกับกลุ่มคณะกรรมการผู้ประสานภัยอีกครั้ง ซึ่งนางศรีมัย เปิดเผยภายหลังการหารือเมื่อวันที่ 18 ส.ค. ว่า คงจะต้องรอดูที่ทำของรัฐบาลอีกครั้งแต่หากจะมีการซื้อเวลา ทางกลุ่มที่เดินทางมากีจะปักหลักเรียกร้องอยู่ต่อไปจนกว่าจะได้ข้อสรุป (สำนักข่าวจีเอ็นเอ็น 190843)

- ขีดเส้นตายเคลียร์โคบอลต์-60 ดร.อาทิตย์ดีเคย 31 ส.ค. นี้

ดร.อาทิตย์ อุไรรัตน์ รมต.วิทยาศาสตร์ฯ กล่าวถึงความคืบหน้าในการแก้ไขปัญหาโคบอลต์-60 ว่าได้เร่งรัดไปทางสำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ (พป.) ให้จัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นให้เรียบร้อย เพราะรายงานสถานการณ์ที่ได้รับทราบจากหน้าหนังสือพิมพ์พบว่า ปัญหาทุกเรื่องที่เกิดขึ้นมานั้นยังไม่ได้คลี่คลายลงแต่อย่างใด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องกฎหมายและวิธีการจัดเก็บ ไม่เข้าใจว่าทำไมการร่างกฎกระทรวงเรื่องนี้ถึงต้องใช้เวลาช้านาน เมื่อมีการประชุมได้ย้าทุกครั้ง ก็ได้คำตอบจากเจ้าหน้าที่ พป. ว่า ทุกอย่างยังไม่เรียบร้อย ดังนั้น จึงได้ชี้ขาดไปว่า ภายใน 31 ส.ค. นี้เรื่องทั้งหมดต้องเรียบร้อยโดยไม่มีข้อแม้ใดๆ "ผมปล่อยให้เรื่องนี้มานาน 6 เดือนแล้ว และคงไม่ปล่อยอีกแล้ว คิดว่าหน่วยงานนี้ต้องมีการปรับกระบวนการทำงานใหม่เสียที"

ด้านนายเกรียงไกร เพชรบุตร เลขาธิการ พป. กล่าวว่า ขณะนี้คณะกรรมการร่างกฎกระทรวงว่าด้วยสารกัมมันตภาพรังสีร่างกฎกระทรวงเรียบร้อยแล้ว โดยมี 2 ฉบับคือ ฉบับที่ 1 ว่าด้วยเงื่อนไขในการออกใบอนุญาตสารกัมมันตภาพรังสี ซึ่งมีเนื้อหาหลักให้เรื่องนี้มีความชัดเจนรัดกุมมากยิ่งขึ้น โดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสารประเภทนี้จะต้องขออนุญาตทุกขั้นตอน ตั้งแต่ผู้นำเข้าไปถึงผู้ใช้ เพื่อให้สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ส่วนกฎกระทรวงฉบับที่ 2 ว่าด้วยการกำจัดสารกัมมันตภาพรังสี ซึ่งมีเนื้อหาส่วนใหญ่ว่าด้วยสถานที่จัดเก็บว่าจะต้องดำเนินการอย่างไรบ้าง โดยไม่จำเป็นต้องจัดเก็บในสถานที่เดียวกันเหมือนเดิม แต่ให้เจ้าของกิจการที่รับผิดชอบโดยออกแบบสถานที่เก็บให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ แยกหมวดหมู่ให้ชัดเจน ร่างฉบับนี้กำหนดเสร็จสิ้นภายในเดือนส.ค. 2543 นี้ และพร้อมส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาและประกาศบังคับใช้ต่อไป (ผู้จัดการ 250843)

2.2 ดิน น้ำ ป่า

2.2.1 ความเคลื่อนไหวว่าด้วยน้ำ: ของบฯช่วยอีสานเจียด 500 ล้าน เร่งดำเนินการ หากช้าจะไม่ทันกาล

นายปราโมทย์ รักษาราษฎร์ อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เปิดเผยถึงรายละเอียดของงบประมาณให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติน้ำท่วมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมติคณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการให้เร่งช่วยเหลือพื้นที่ที่แห้งแล้งว่า ขณะนี้ได้สำรวจพื้นที่เสียหายแล้วพบว่า มีพื้นที่การเกษตรเสียหายถึง 1,744,885 ไร่ ใน 15 จังหวัด ซึ่งเป็นพื้นที่ปลูกข้าวถึง 1,690,201 ไร่ พืชไร่ 49,906 ไร่ พืชผัก 4,462 ไร่ และไม้ผลอีก 316 ไร่ ความเสียหายข้างต้นนี้ ได้ให้ความช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้าไปแล้วบางส่วน ประมาณ 1 แสนไร่เศษ ยังคงมีพื้นที่ที่จะต้องให้ความช่วยเหลืออีก 1,634,470 ไร่ ซึ่งจะต้องให้ความช่วยเหลือตามหลักเกณฑ์ คือ ช่วยพันธุ์พืช 100% ของพื้นที่เสียหาย และช่วยเหลือปุ๋ยอีก 50% ของพื้นที่ช่วยเหลือ กล่าวคือจะต้องจัดหาเมล็ดพันธุ์พืชอายุสั้นทั้ง ข้าว พืชไร่ และพืชผัก จำนวน 16,063.8 ตัน ในวงเงิน 272,654,201 บาท พันธุ์ไม้ผลยืนต้น จำนวน 6,329 ตัน ในวงเงิน 149,960 บาท ปุ๋ยเคมี จำนวน 20,093 ตัน ในวงเงิน 182,029,200 บาท และปุ๋ยหมักอีก 50.8 ตัน ในวงเงิน 152,400 บาท เป็นวงเงินรวมทั้งสิ้น 454,985,761 บาท โดยรายละเอียดทั้งหมดนี้ ได้นำเสนอผ่านรมต.เกษตรฯไปยังสำนักงบประมาณ เพื่ออนุมัติเงินประจำงวดมาให้ความช่วยเหลือเกษตรกรโดยด่วนแล้ว เพราะหากล่าช้าจะไม่ทันฤดูการเพาะปลูกในช่วงเดือน ส.ค.2543 นี้ และพื้นที่ปลูกก็อาจจะประสบความเสียหายจากภาวะฝนแล้งในปลายฤดูได้ (ไทยรัฐ 080843)

-สรุปความเสียหายจากอุทกภัย "แกมี" แล้ว 254 ล้าน

เมื่อวันที่ 28 ส.ค. 2543 สำนักงานป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน กรมการปกครอง ได้สรุปตัวเลขความเสียหายของอุทกภัยที่เกิดขึ้นทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือในหลายจังหวัด อันเป็นผลจากอิทธิพลของพายุ "แกมี" ว่า ความเสียหายที่เกิดขึ้นจนถึงขณะนี้คิดเป็นเงินแล้วถึง 254 ล้านบาท โดยตลอดช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมาอิทธิพลของพายุแกมีได้ก่อให้เกิดอุทกภัยและความเสียหายในพื้นที่ 19 จังหวัด มีราษฎรเสียชีวิต 7 ราย จาก จ.ตราด นครราชสีมา บุรีรัมย์ จังหวัดละ 2 ราย และที่ จ.อุบลราชธานี 1 ราย อย่างไรก็ตาม ขณะนี้มี 7 จังหวัดที่เริ่มเข้าสู่ภาวะปกติแล้ว ได้แก่ จันทบุรี ตราด สุโขทัย ตังสุกุล พังงา และสุราษฎร์ธานี ส่วนจังหวัดที่ยังคงประสบภัยจากภาวะน้ำท่วมอยู่อีก 12 จังหวัด ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ทางภาคอีสาน (สำนักข่าวจีเอ็นเอ็น 280843)

2.2.2 ความเคลื่อนไหวที่ดิน ป่าไม้ และเขื่อน

- ความก้าวหน้าการเปิดเขื่อนปากมูล

หลังจากที่ประชุม ครม. วันที่ 25 ก.ค. 2543 มีมติเห็นชอบให้ทดลองเปิดประตูระบายน้ำเขื่อนปากมูลทั้ง 8 บาน เป็นเวลา 4 เดือน ในช่วงฤดูฝน (พ.ค.-ส.ค.) เพื่อให้ปลาวางไข่และตั้งคณะกรรมการทดลองเปิดประตูระบายน้ำโดยมีองค์ประกอบที่เป็นพหุภาคีแล้วนั้น นายสมตี คำแหง แกนนำชาวบ้านเขื่อนปากมูลกล่าวว่า ภายหลังจากที่มีการเปิดประตูระบายน้ำเขื่อนปากมูลทั้ง 8 บาน ทำให้ปลาขึ้นไปวางไข่

ด้านเหนือเขื่อนได้และชาวบ้านเริ่มจับปลาได้แล้วโดยมีปลาเพิ่มมากขึ้นกว่าการปิดใช้เขื่อนปากมูล ส่วนที่จะให้มีการเปิดประตูเขื่อนนานกว่า 4 เดือน ตามข้อเสนอของกรมการกลางหรือไม่นั้น ชาวบ้านจะได้ร่วมศึกษา ส่วนปัญหาน้ำท่วมด้านเหนือเขื่อนในเขตพื้นที่ อ.เมือง , อ.วารินชำราบ และ อ.พิบูลมังสาหาร ส่วนหนึ่งชาวบ้านเชื่อว่าน่าจะมีสาเหตุมาจากการสร้างเขื่อนทำให้มีตะกอนดินหนาเหนือเขื่อนจึงทำให้การระบายน้ำแม่น้ำมูลไหลช้าลง ส่วนด้านการเคลื่อนไหวยังมีชาวบ้านอีกประมาณ 400-500 คน บั๊กหลักชุมนุมเรียกร้องกันอยู่ที่หน้าหมู่บ้านแม่มูลมันยืน 1 และแม่มูลมันยืน 7 อ.โขงเจียม รอคอยการแก้ไขปัญหามาจากรัฐบาล (กรม. 250743, กรุงเทพฯ 010843)

ด้านนายอำนาจ โชติช่วง ผู้อำนวยการฝ่ายประชาสัมพันธ์ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) เปิดเผยว่า จากกรณีที่รัฐบาลมีมติให้ กฟผ. เปิดประตูระบายน้ำทั้ง 8 บาน ตามข้อเรียกร้องของสมาชิชาคนจน ในขณะที่ราษฎรที่เลี้ยงปลาในกระชังได้รับความเสียหายเป็นจำนวนมาก ล่าสุด นายบุญทอง สีสุข ผู้ใหญ่บ้านสุวรรณวาริ หมู่ที่ 13 ต.คำเขื่อนแก้ว อ.สิรินธร ได้ทำหนังสือร้องเรียนถึงนายอำเภอสิรินธรและ กฟผ. ว่า ชาวบ้านหมู่ที่ 13 ที่เลี้ยงปลาในกระชัง จำนวน 12 กระชัง มากกว่า 20,000 ตัว มีมูลค่ากว่า 200,000 บาท ได้รับความเสียหายทั้งหมด เนื่องจากความแรงของน้ำที่ไหลลงสู่แม่น้ำโขงทำให้ปลาไหลออกไปจากกระชังทั้งหมด พร้อมทั้งขอให้ กฟผ. หยุดการระบายน้ำและขอความช่วยเหลือจาก กฟผ. ด้วย (กฟผ. 03-040843)

- เวทีสาธารณะ 17 ส.ค. ชัยชนะยกแรกของคนจน

การเคลื่อนไหวกของกลุ่มสมาชิชาคนจนหน้าทำเนียบรัฐบาล สมาชิชาคนจนได้เคลื่อนไหวก่วมกับองค์กรประชาชนอื่นเช่น กลุ่มประชาธิปไตยเพื่อประชาชน และกลุ่มเคลื่อนไหวสังคมอื่น กดดันให้รัฐบาลจัดเวทีสาธารณะชี้แจงการแก้ไขปัญหา 16 กรณี ภาครัฐต้องการชี้แจงปัญหาผ่านรายการของโทรทัศน์ช่อง 11 โดยถ่ายทอดสดทั่วประเทศในวันที่ 3 ส.ค. 2543 แต่สมาชิชาคนจนและกลุ่มประชาสังคมไม่ยอม เมื่อรัฐบาลถูกกระแสสังคมกดดันทางการเมืองมากขึ้น ในวันที่ 9 ส.ค. 2543 รัฐบาลยอมจัดเวทีสาธารณะโดยนายอรรถพล สุรสุชาติ โฆษกประจำสำนักนายกฯ ยืนยันว่า รัฐบาลพร้อมรับข้อเสนอของมูลนิธิองค์การกลางเพื่อประชาธิปไตย ในการจัดเวทีสาธารณะชี้แจงข้อมูลแก้ไขปัญหามาจากรัฐบาล ม.ธรรมศาสตร์ แต่ขอเลื่อนเป็นวันที่ 17 ส.ค. 2543 ทั้งนี้ รัฐบาลจะส่งรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องไปชี้แจง 3 ประเด็นปัญหา คือ ปัญเขื่อน ป่าไม้ และที่ทำกิน (กรุงเทพฯ 100843)

วันที่ 17 ส.ค. 2543 ประชาชนผู้สนใจเกือบ 1,000 คน เข้าร่วมฟังเวทีสาธารณะที่หอประชุมเล็ก ม.ธรรมศาสตร์ จนกระทั่งเจ้าหน้าที่ของม.ธรรมศาสตร์ต้องติดตั้งโทรทัศน์วงจรปิดเพื่อให้บริการกับผู้คนที่สนใจ การเปิดเวทีสาธารณะรับฟังปัญหาของกลุ่มสมาชิชาคนจนอาจถือได้ว่าเป็นชัยชนะยกแรกของคนจนและเป็นครั้งแรกที่กลุ่มสมาชิชาคนจนแต่ละฝ่ายมีโอกาสขึ้นเวทีชี้แจงข้อเท็จจริงปัญหาที่ดิน ป่าไม้และเขื่อน พร้อมหน้าพร้อมตากับตัวแทนของเจ้าหน้าที่รัฐ โดยมีตัวแทนคณะกรรมการกลางเป็นผู้สรุปประเด็นปัญหาให้สาธารณชนรับทราบ เช่น กรณีปัญหาการประกาศอุทยานทับที่ทำกินชาวบ้านในเขตผาแต้ม และแก่งตะนะ จ.อุบลราชธานี และที่ อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่ ตามมติกรม. 30 มิ.ย. 2541 สำหรับการโต้ตอบของภาครัฐยังคงยึดการปฏิบัติตามกฎหมายเป็นสำคัญเช่น นายปลอดประสพ สุรัสวดี อธิบดีกรมป่าไม้ กล่าวว่าไม่เคยละเลยการบังคับใช้กฎหมายไม่ว่ากับใครๆ โดยเฉพาะการอยู่ในเขตป่าอนุรักษ์ "ผมยอมรับว่ากฎหมายตัวนี้ก็ต้องการเปลี่ยนแปลงเพราะสภาพธรรมชาติเองก็เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา แต่ทั้งหมดต้องทำให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ" ด้านนายบัณฑิต อ่อนด้า ตัวแทนกรรมการกลางซึ่งคลุกคลีอยู่กับปัญหาดังกล่าว กลับให้ความเห็นสวนทางกับฝ่ายรัฐอย่างสิ้นเชิงว่า รัฐไม่ได้พยายามแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างจริงจัง

สำหรับปัญหาเรื่องเขื่อน นายพรเทพ เตชะไพบูลย์ รมช. วิทยาศาสตร์ฯ ชี้แจงปัญหาฝ่ายราษฎรและโครงการก่อสร้างฝ่ายหัวหน้าขณะที่นายสาวิตรี โพธิวิหค รมต.ประจำสำนักนายกฯ มารับฟังและชี้แจงปัญหาเขื่อนปากมูล และนายอนุรักษ์ จูริมาศ รมช. เกษตรฯ ที่ดูแลกรมชลประทาน ให้ข้อเท็จจริงในปัญหาที่เกิดขึ้น โดยกลุ่มสมาชิชาคนจนที่ขึ้นเวทีนำเสนอข้อมูลคือ น.ส.วนิดา ต้นดีวิทยาพิทักษ์ นายภักดี จันทเจียด และนางเพชร ชันจินดา พร้อมทั้งตัวแทนคณะกรรมการกลาง นายยนต์ มุกสิ คณบดีคณะประมง ม.เกษตรศาสตร์ นายศรีศักดิ์ วัลลิโกดม นักวิชาการ และนายบัณฑิต อ่อนด้า

นายภักดี กล่าวถึงความเดือดร้อนจากการสร้างเขื่อนสิรินธรด้วยน้ำตานองหน้าว่า โครงการดังกล่าวได้ทำลายชีวิต สังคมและความเป็นอยู่ของชาวบ้านมาตลอด บางคนต้องเป็นโสเภณี และคนค้ายะเ็นในเมืองกรุง ฯลฯ โดยที่รัฐไม่เคยเสียแวลเลย "ผมอยากได้ความเป็นธรรม ช่วยแก้ปัญหาให้กับพวกผมด้วย ผมไม่ต้องการเงิน ขอแต่ที่ดินทำกินครอบครัวละ 15 ไร่ ถ้าได้ผมก็จะกลับบ้านกัน ซึ่งที่ผ่านมารัฐบาลของพล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ ได้ตกลงแก้ปัญหานี้ให้กับชาวบ้านแล้ว แต่พอเปลี่ยนมาเป็นรัฐบาลชุดนี้การแก้ปัญหาทั้งหมดก็หยุดชะงักทันที" เช่นเดียวกัน นางเพชรกล่าวว่า ได้รับความเดือดร้อนจากการเวนคืนที่ดินทั้งที่ไม่ต้องการ แต่ก็ต้องย้ายออกจากที่ทำกิน โดยเมื่อไปอยู่ที่ใหม่ ก็แทบสิ้นเนื้อประดาตัว เพราะที่ดินทำกินไม่ได้

บทสรุปของเวทีสาธารณะแห่งนี้ แม้ว่าไม่มีผู้ใดคาดหวังว่าเมื่อนำเสนอปัญหาและชี้ให้เห็นอุปสรรคของการแก้ไขปัญหามาจากรัฐแล้ว การสิ้นสุดของปัญหาก็จะยุติตาม แต่ทั้งฝ่ายรัฐและฝ่ายสมาชิชาคนจนต่างก็พึงพอใจกับการเริ่มต้นครั้งแรก อย่างน้อยๆ

ก็เป็นการเสริมทักษะในการแก้ปัญหาและดูแลปัญหาในพื้นที่อย่างใกล้ชิดของรัฐบาลและเป็นบทเรียนในคราวต่อไปว่า ปัญหาบางเรื่องหากรอจนถึงที่สุดก็ยากที่จะแก้ไข (กรุงเทพฯธุรกิจ 180843)

3. ความเคลื่อนไหวด้านพลังงาน

3.1 ความเคลื่อนไหวด้านพลังงานภายในประเทศ

3.1.1 ความเคลื่อนไหวการปรับราคาน้ำมันเดือน ส.ค. พุ่งเกิน 17 บาท

นายพิชัย ชุณหวิชัย ผู้จัดการใหญ่ ปตท.น้ำมัน การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) กล่าวไว้ว่า ปตท. ได้พยายามตรึงราคาน้ำมันและแบกรับภาระการขาดทุนตั้งแต่วันที่ 21 ก.ค.ที่ผ่านมา ทำให้ค่าการตลาดลดต่ำลงจนเหลือ 25 สตางค์ต่อลิตร ดังนั้น ในวันที่ 8 ส.ค. 2543 ปตท. และผู้ค้าน้ำมันรายอื่นๆ จะปรับราคาขายปลีกเพิ่มขึ้นอีกลิตรละ 30 สตางค์ ทำให้น้ำมันเบนซินออกเทน 95 ปรับขึ้นเป็นลิตรละ 16.49 บาท เบนซินออกเทน 91 ราคา 15.49 บาท และดีเซล 13.59 บาท ซึ่งถือได้ว่าเป็นการทำลายสถิติราคาน้ำมันสูงสุดในประเทศไทยอีกครั้ง จากการปรับราคาครั้งนี้ทำให้ค่าการตลาดปรับจาก 25 สตางค์ เป็น 56 สตางค์ต่อลิตร ซึ่งยังอยู่ในช่วงของการขาดทุนเหมือนเดิม เพราะผู้ค้าน้ำมันจะต้องแบ่งค่าการตลาดให้แก่เจ้าของปั๊มน้ำมัน 45 สตางค์ต่อลิตร ดังนั้น หากคำนวณเฉพาะต้นทุนจริงๆ แล้วราคาน้ำมันมีโอกาสปรับขึ้นอีก ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อต้นทุนการขนส่ง ต้นทุนโรงงานอุตสาหกรรม และต้นทุนค่าไฟฟ้าที่จะเพิ่มขึ้นตามไปด้วย (กรุงเทพฯธุรกิจ 020843)

ต่อมาวันที่ 23 ส.ค. 2543 บริษัทเอสโซ่และบริษัทคาลเท็กซ์ 2 ใน 5 ผู้ค้าน้ำมันรายใหญ่ของประเทศไทยได้ปรับราคาขายปลีกน้ำมันทุกชนิดขึ้นลิตรละ 30 สตางค์ ทำให้ราคาขายน้ำมันเบนซินออกเทน 95 ปรับขึ้นเป็นลิตรละ 17.09 บาท เบนซินออกเทน 91 ลิตรละ 16.09 บาท และดีเซลลิตรละ 14.19 บาท ทั้งสองบริษัทระบุว่า ต้นทุนการผลิตน้ำมันได้เพิ่มจนไม่สามารถรับภาระได้ ค่าการตลาดรวมอยู่ในสภาพติดลบลิตรละ 40-50 สตางค์ รวมทั้งค่าเงินบาทที่อ่อนตัวลงอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามในวันที่ 25 ส.ค. 2543 ราคาก็ลดลงอีก 30 สตางค์ ทำให้ราคาขายน้ำมันเบนซินออกเทน 95 ปรับลดเหลือลิตรละ 16.79 บาท เบนซินออกเทน 91 ลิตรละ 15.79 บาท ขณะที่น้ำมันดีเซลยังคงอยู่ที่ 14.19 บาท การปรับตัวครั้งนี้ทำให้บริษัทเชลล์ต้องแบกรับต้นทุนเบนซินอยู่ 1.20 บาทต่อลิตร (กรุงเทพฯธุรกิจ 260843)

ล่าสุด ที่ประชุม กพข. วันที่ 31 ส.ค. 2543 มีมติเห็นชอบตามที่ ก.อุตสาหกรรมเสนอให้ยกเลิกการเก็บเงินจากน้ำมันดีเซลเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงลิตรละ 25 สตางค์ ส่งผลให้ราคาขายปลีกน้ำมันดีเซลปรับลดลงในวันที่ 1 ก.ย. 2543 ลิตรละ 25 สตางค์ โดยให้ ปตท. เป็นผู้ดำเนินการลดราคาส่งผลให้ราคาน้ำมันดีเซลของปตท. และบางจาก ลดลงเหลือลิตรละ 13.64 บาท ขณะที่ผู้ค้าน้ำมันรายอื่นอยู่ที่ลิตรละ 13.94 บาท ทั้งนี้ การยกเลิกการจัดเก็บเงินเข้ากองทุนน้ำมันดีเซลถือเป็นมาตรการชั่วคราวที่จะดำเนินการไปจนกว่าราคาขายปลีกน้ำมันดีเซลจะลดลงมาอยู่ในระดับที่เหมาะสมจึงจะเก็บเงินเข้ากองทุนน้ำมันอีกครั้ง (กรุงเทพฯธุรกิจ 010943)

3.1.2 ความเคลื่อนไหวเพื่อการแก้ไขปัญหาการขาดทุนของภาครัฐและภาคประชาชน

- ครม. อนุมัติ 321 ล้านบาทต่อลมหายใจชาวประมงอีก 4 เดือน

นางรัตนา จงสุทธานามณี รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวไว้ว่าที่ประชุม ครม. วันที่ 8 ส.ค. 2543 มีมติเห็นชอบตามข้อเสนอของคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) ที่ให้เพิ่มวงเงินช่วยเหลือเพื่อลดราคาน้ำมันให้กับชาวประมงอีก 321 ล้านบาทต่อปีอีก 4 เดือน ตั้งแต่เดือน ก.ย.-ธ.ค. 2543 เนื่องจากวงเงินเดิม 420 ล้านบาทจะหมดลงสิ้นเดือนนี้ โดยเงินก้อนใหม่ยังคงใช้หลักเกณฑ์เดิมที่จะชดเชยราคาน้ำมันให้ชาวประมงลิตรละ 3 บาท โดยเรือที่เข้าขายรับความช่วยเหลือเป็นเรือขนาดเล็กความยาวไม่เกิน 18 เมตร และเรือขนาดความยาวต่ำกว่า 14 เมตรนั้นจะต้องจดทะเบียนในไทยและมีอาชญาบัตรทำการประมงด้วย โดยต้องมีหนังสือรับรองจากนายกสมาคมประมงท้องถิ่นหรือจากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เชื่อว่าจะมีเรือเข้าร่วมโครงการเพิ่มเป็น 11,000 ลำ จากเดิมที่มี 5,400 ลำ ทั้งนี้ การอนุมัติวงเงินชดเชยสืบเนื่องมาจากการที่สมาคมประมงแห่งประเทศไทยทำหนังสือขอให้รัฐบาลช่วยเหลือลดราคาน้ำมันให้เพราะราคาน้ำมันช่วงนี้พุ่งสูงขึ้นมาก วงเงิน 321 ล้านบาทดังกล่าว แบ่งเป็นค่าชดเชยราคาน้ำมัน 320 ล้านบาท ส่วนอีก 1 ล้านบาทเป็นค่าดำเนินการ โดยแต่ละเดือนจะใช้เงิน 80 ล้านบาท คือชดเชยให้ลิตรละ 3 บาท ปริมาณล้าละ 2,700 ลิตรต่อเดือน รวมเป็นเงินชดเชยที่เรือแต่ละลำจะได้รับ 8,100 บาทต่อเดือน (กรุงเทพฯธุรกิจ,ไทยรัฐ 090843)

- นายกสมาคมประมงสุราษฎร์ฯประกาศใช้น้ำมันเถื่อน

ที่ จ.สุราษฎร์ธานี นายพนรัตน์ หนูช่วย นายกสมาคมชาวประมง จ.สุราษฎร์ธานีเปิดเผยว่า การที่รัฐบาลได้ผลักดันงบช่วยเหลือเกษตรกรหรือ คชก. จำนวน 321 ล้านบาท เพื่อช่วยเหลือชาวประมงเนื่องจากราคาน้ำมันเพิ่มสูงขึ้นในระยะเวลาเพียงไม่กี่เดือนนั้น เป็นการกระทำที่เรียกได้ว่าชดเชยหรือเอาหน้ารอดไว้ก่อน เพื่อไม่ให้ชาวประมงเคลื่อนไหวมากกว่า งบดังกล่าวไม่สามารถช่วยเหลือชาวประมงได้มากนัก เป็นการช่วยได้เพียงบางส่วนแค่ประมาณ 10 % เท่านั้น และยอมรับว่า เรือประมง จ.สุราษฎร์ธานี ขณะนี้ใช้บริการน้ำมันเถื่อนใน

ราคาดีตรละ 10 บาท ถูกกว่าน้ำมันปกติดีตรละ 3 บาทกว่า เพราะหากไม่ใช้บริการน้ำมันดังกล่าว เรือประมงก็อยู่ไม่ได้ ประกอบกับจะหันไปใช้บริการน้ำมันประเทศเพื่อนบ้าน อย่างประเทศมาเลเซีย ก็ไกลเกินไป ไม่เหมือนจังหวัดที่อยู่ทางภาคใต้ตอนล่าง เช่น จ.ปัตตานี นราธิวาส ที่สามารถใช้บริการน้ำมันในประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างง่ายดาย และถูกกว่าน้ำมันในประเทศไทยหลายบาท (สำนักข่าวไอเอ็นเอ็น 090843)

-กพข. ช่วยประมงซื้อดีเซลถูก 3 บาท

นายสาวิตรี โพธิวิหค รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวว่าที่ประชุม กพข. วันที่ 31 ส.ค. 2543 มีมติอนุมัติให้หน่วยราชการ หรือสถานบริการเอกชนสามารถให้บริการขายน้ำมันในระยะเวลาเกินกว่า 12 โมงทะเลได้โดยไม่เสียภาษี ทั้งนี้ พื้นที่นอกน่านน้ำไทยตั้งแต่ 13-24 โมงทะเล ยังถือเป็นพื้นที่ควบคุมการปฏิบัติการทางเศรษฐกิจ รัฐบาลจึงอนุญาตให้เอกชนเปิดสถานีบริการน้ำมันพิเศษแก่เรือประมงชายฝั่งได้ โดยอาจให้มีผู้ให้บริการประมาณ 20 สถานี แต่มีข้อแม้ว่า ห้ามนำน้ำมันราคาถูกดังกล่าวขึ้นมาใช้บนฝั่ง โดย ปตท.ระบุฯ อีก 1 เดือน จะเริ่มโครงการนี้ได้ ซึ่งน้ำมันราคาถูกส่วนนี้ไม่ต้องเสียภาษีหรือส่งเงินเข้ากองทุนน้ำมัน "ปตท.จะยกเว้นเงินค่าการตลาดแก่สถานีน้ำมันนอกชายฝั่ง 60 สตางค์ต่อลิตร รวมถึงราคาน้ำมันที่ไม่เสียภาษีจะถูกกว่าปกติ 3 บาทต่อลิตร รวมแล้วชาวประมงจะซื้อน้ำมันได้ราคาถูกกว่าปกติ 3.60 บาทต่อลิตร ทำให้อาหารน้ำมันดีเซลจะขายอยู่ที่ประมาณ 10-11 บาทเท่านั้น และมาตรการนี้จะเป็นมาตรการถาวรหลังจากใช้เงิน คชก. 321 ล้านบาทไปแล้ว 3 เดือน" (กรุงเทพธุรกิจ 010943)

-บีปไทยออยล์ลดราคาน้ำมันโรงกลั่นได้ 1 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล

นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ รมต.อุตสาหกรรม กล่าวว่าที่ประชุม กพข. วันที่ 16 ส.ค. 2543 มีมติให้ ปตท. ไปหารือกับโรงกลั่นน้ำมัน ไทยออยล์ในฐานะผู้ถือหุ้นใหญ่เพื่อขอปรับลดราคา ณ โรงกลั่นลง เพื่อให้ส่วนต่างของราคาน้ำมันดิบกับราคาน้ำมันสำเร็จรูปที่ต่างกันถึง 1-2 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรลลดลง ซึ่งจะทำให้ราคาขายปลีกน้ำมันในประเทศลดลงไปด้วย ต่อมา นายจุลจิตต์ บุญยเกตุ กรรมการผู้อำนวยการ ไทยออยล์กล่าวว่า ไทยออยล์ยอมลดราคา ณ โรงกลั่นน้ำมันไทยออยล์ 1 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล ซึ่งจะมีส่วนที่โดยจะทำให้ราคาขายปลีกน้ำมันสำเร็จรูปชะลอการปรับราคาขึ้น ส่วนจะปรับลดนานเพียงใดขึ้นอยู่กับราคาขายปลีกในประเทศเป็นหลัก หากราคามีแนวโน้มลดลงก็จะพิจารณายกเลิกมาตรการดังกล่าว (กรุงเทพธุรกิจ 170843) นอกจากนี้ ที่ประชุม กพข. วันที่ 31 ส.ค. 2543 มอบให้ ก.อุตสาหกรรม สั่งการให้ ปตท. ไปหารือกับโรงกลั่นไทยออยล์ ถึงความเป็นไปได้ในการปรับลดค่าการกลั่นลงมาอีกครั้งหนึ่งเพื่อตรึงราคาขายปลีกน้ำมันสำเร็จรูปต่อไป (กรุงเทพธุรกิจ 010943)

-ใช้คุ้มครองชดเชยน้ำมันรถบรรทุกดีตรละ 1.20 บาท

นายสุเทพ เทือกสุบรรณ รมต.คมนาคม กล่าวว่าที่ประชุม กพข. วันที่ 31 ส.ค. 2543 ได้อนุมัติที่จะชดเชยราคาน้ำมันดีเซลให้ผู้ประกอบการรถบรรทุกดีตรละ 1.20 บาท ในปริมาณ 40 ลิตรต่อคันต่อวัน หรือประมาณคันละ 48 บาทต่อวัน เป็นระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือน และจะเลิกมาตรการนี้ หากราคาขายปลีกน้ำมันดีเซลต่ำกว่าดีตรละ 12 บาท โดยการชดเชยราคาน้ำมันดีเซลให้กับรถบรรทุกจะทำในรูปแบบการออกคูปองโดยกรมการขนส่งทางบกและขนส่งจังหวัด เพื่อให้ผู้ประกอบการรถบรรทุกนำคูปองไปเติมน้ำมันกับสถานีบริการน้ำมันของ ปตท. ที่กระจายอยู่ทั่วประเทศกว่า 1,000 สถานี จากนั้นสถานีบริการน้ำมันของ ปตท.จะนำคูปองดังกล่าวมาเรียกเงินคืนจาก ปตท. ทั้งนี้ มาตรการชดเชยราคาน้ำมันดีเซลดังกล่าว ค่ามรดกจากปริมาณรถบรรทุกที่จดทะเบียน 72,609 คัน คิดเป็นเงินที่รัฐบาลต้องชดเชยวันละ 35 ล้านบาท หรือเดือนละ 104.6 ล้านบาท และหากคำนวณในระยะเวลา 3 เดือน รัฐบาลจะต้องชดเชยราคาน้ำมันเป็นเงิน 303.7 ล้านบาท (กรุงเทพธุรกิจ 010943)

3.1.3 ข้อเสนอเพื่อการแก้ไขปัญหาน้ำมันราคาแพง

-แก้น้ำมันต้องหันไปคบ "มาเลเซีย"

นายสุรเกียรติ์ เสถียรไทย อดีตรมต.คลังและประธานบริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด มหาชน (ปตท.สผ.) ให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านราคาน้ำมันว่า ยังมีมาตรการอีกหลายอย่างที่สามารนำมาใช้บรรเทาภาระและผลกระทบจากแนวโน้มราคาน้ำมันที่ปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องได้ และเสนอให้รัฐบาลพิจารณาเป็นแนวทางบรรเทาผลกระทบต่อประชาชน ประกอบไปด้วยมาตรการ 4 ประการ คือ

1) คงสภาพการช่วยเหลือและชดเชยภาระราคาน้ำมันเฉพาะกลุ่ม เช่น กลุ่มประมง ต่อไป และหากสามารถขยายไปยังกลุ่มเกษตรกรอื่นที่ต้องประสบปัญหาราคาสินค้าผลผลิตตกต่ำอย่างมากได้ก็ควรทำ 2) ปรับกลไกในการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตและราคาให้เป็นระบบอัตโนมัติ โดยไม่ต้องจัดตั้งกองทุนพยุงราคาน้ำมันหรือกองทุนน้ำมัน 3) ยกเลิกการใช้ราคาอ้างอิงในตลาดสิงคโปร์ ซึ่งมีฐานะเป็นประเทศผู้ส่งออก ขณะที่ไทยมีฐานะเป็นผู้นำเข้าที่เสียเปรียบอยู่แล้ว โดยเฉพาะในกรณีที่ราคาน้ำมันดิบลดลง แต่น้ำมันสำเร็จรูปกลับไม่ลดราคาลง เพราะหันไปลดค่าการผลิตเพื่อให้ราคาสูงขึ้น แม้เรื่องนี้จะตำหนิสิงคโปร์ไม่ได้ แต่รัฐบาลควรพิจารณาว่า อินโดนีเซีย มาเลเซีย และบรูไน ต่างก็มีน้ำมันดิบ เหตุใดจึงไม่อ้างอิงราคาในประเทศเหล่านี้ พร้อมตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับส่วนต่างของกำไร ระหว่างน้ำมันดิบที่นำเข้ามาใน

ราคาประมาณ 27 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรลกับน้ำมันสำเร็จรูปที่กลั่นแล้วมีราคา 40 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรลที่รัฐบาลอ้างว่าไม่สามารถยื่นมือเข้าแทรกแซงให้บริษัทน้ำมันลดกำไรส่วนต่างได้นั้น เป็นเรื่องน่าแปลกใจว่าเหตุใดรัฐบาลจึงกำกับบริษัทน้ำมันไม่ได้ ไม่ว่าจะเป็น ปตท. ไทยออยล์ บางจาก เซลล์ เอสโซ หรือคาลเท็กซ์ ที่รัฐบาลถือหุ้นใหญ่อยู่ และ 4) รัฐบาลควรหันไปเจรจาความร่วมมือทางการค้ากับรัฐบาลมาเลเซียในฐานะประเทศเพื่อนบ้านให้มากขึ้น และหารือในโครงการความช่วยเหลือด้านการค้าน้ำมันให้แก่ไทย ไม่ใช่ผูกขาดซื้อจากสิงคโปร์เพียงแห่งเดียว (ไทยรัฐ 180843)

นอกจากนี้ ความเคลื่อนไหวเพื่อการแก้ไขปัญหาปริมาณราคาแพงของภาครัฐในเดือนส.ค.สรุปได้ดังนี้ 1) แสวงหาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก เช่น การผลิตเอทานอลเพื่อผสมในน้ำมัน 2) การลดคุณภาพการผลิตน้ำมัน 3) การประหยัดพลังงานโดยการหยุดใช้รถยนต์ 1 วัน หันไปใช้รถโดยสารประจำทางมากขึ้น

สำหรับการเคลื่อนไหวเพื่อการลดคุณภาพการผลิตที่นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ รมต.อุตสาหกรรม เคลื่อนไหวให้ลดคุณภาพการผลิตน้ำมันดีเซล โดยการปรับเพิ่มจุดกลั่นและการเพิ่มค่ากำมะถันในน้ำมันดีเซล ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งในการลดต้นทุนการผลิตของโรงกลั่นน้ำมันนั้น นายสวัสดิ์ โพธิวิหก รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า "ที่ประชุม กพข. วันที่ 31 ส.ค. 2543 เห็นว่าเป็นมาตรการที่ไม่เหมาะสมในเวลานี้ จึงให้ ก.วิทยาศาสตร์ศึกษาผลกระทบก่อน กพข.รับทราบความเห็นทางเทคนิคของก.อุตสาหกรรมเท่านั้น แต่ระดับนโยบายไม่เห็นชอบด้วย" (กรุงเทพธุรกิจ 010943)

3.1.4 ความเคลื่อนไหวด้านพลังงานไฟฟ้า

- โพลเอแบคชี้คนกรุงไม่เห็นด้วยขึ้นค่าไฟฟ้า

สำนักวิจัยเอแบคโพล ม.อัสสัมชัญ สำรวจความคิดเห็นของคนกรุงเทพฯจำนวน 1,455 ตัวอย่างต่อท่าทีของรัฐบาลที่จะขึ้นค่าไฟฟ้า ซึ่งดำเนินการระหว่างวันที่ 7-8 ส.ค. 2543 ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 83.9 ยืนยันว่าไม่เห็นด้วยกับมาตรการขึ้นค่าไฟฟ้าของรัฐบาล โดยส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า เศรษฐกิจยังไม่ดี ค่าครองชีพของประชาชนสูงและค่าไฟฟ้าในปัจจุบันก็สูงอยู่แล้วเป็นการเพิ่มภาระให้กับประชาชนและทำให้เดือดร้อนมากขึ้น อีกทั้งประชาชนมีรายได้ต่ำอยู่แล้ว รัฐบาลควรหามาตรการอื่นที่จะชดเชยค่าใช้จ่ายของรัฐมากกว่ามาตรการให้ประชาชนแบบนี้ ส่วนที่เห็นด้วยมีเพียงร้อยละ 7.5 เท่านั้น (กรุงเทพธุรกิจ 100843)

- กพข. อนุมัติให้ปรับค่าเอฟที 3 สต.ต่อหน่วยระหว่าง ส.ค.-พ.ย.

นายเมตตา บันเทิงสุข รักษาการเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพข.) ในฐานะประธานคณะกรรมการปรับสูตรค่าไฟฟ้าอัตโนมัติ (เอฟที) เปิดเผยหลังการประชุม เมื่อวันที่ 11 ส.ค. 2543 ว่าที่ประชุมมีมติให้ปรับค่าเอฟทีเพิ่มขึ้น 3 สตางค์ต่อหน่วย โดยจะมีผลเรียกเก็บในเดือน ส.ค.- พ.ย. 2543 นี้ จากเดิม 61.52 สตางค์ต่อหน่วยเพิ่มเป็น 64.52 สตางค์ต่อหน่วย ทั้งนี้ค่าไฟฟ้าเฉลี่ยที่เรียกเก็บจากประชาชนจะเพิ่มขึ้นจากหน่วยละ 2.29 บาทเป็น 2.32 บาท หรือเพิ่มขึ้น 1.31% เป็นส่วนของผู้ใช้ไฟฟ้าบ้านที่อยู่อาศัยขนาดเล็ก ซึ่งมี 8.6 ล้านราย หรือ 65% ของผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งหมด ซึ่งมีการใช้ไฟเฉลี่ย 65 หน่วยต่อเดือน ที่จะต้องจ่ายค่าไฟเพิ่มขึ้นประมาณเดือนละ 1.95 บาท ส่วนผู้ประกอบการอุตสาหกรรมจะมีภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น โดยหากใช้ไฟ 500 หน่วยต่อเดือน ก็จะมีภาระเพิ่มขึ้น 15 บาทต่อเดือน หากใช้ไฟ 1,000 หน่วย ต้องจ่ายเพิ่ม 30 บาทต่อเดือน และถ้าใช้ 3,000 หน่วย ก็ต้องจ่ายเพิ่มอีก 90 บาทต่อเดือน

การปรับค่าเอฟทีครั้งนี้ เป็นเพราะ กพข.มีต้นทุนเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้าเพิ่มในช่วง 4 เดือนที่ผ่านมา คือ น้ำมันเตามีต้นทุนเพิ่มขึ้น 77 สตางค์ต่อลิตร น้ำมันดีเซล 36 สตางค์ต่อลิตร ก๊าซธรรมชาติ 4-23 บาทต่อล้านบีทียู โดยการปรับค่าเอฟทีครั้งนี้ คำนวณบนพื้นฐานของอัตราแลกเปลี่ยนที่ 42 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ ซึ่ง กพข.ได้เสนอปรับค่าเอฟที 2 ระดับ คือ คิดจากอัตราแลกเปลี่ยนที่ 41 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ ต้องปรับค่าเอฟที 5.77 สตางค์ ถ้าอัตราแลกเปลี่ยนที่ 42 บาท ค่าเอฟทีปรับขึ้น 6.5 สตางค์ต่อหน่วย

นายเฉลิมชัย รัตนรักษ์ ผู้ช่วยผู้ว่าการ กพข. กล่าวว่า การปรับค่าเอฟทีครั้งนี้ กพข.ยังต้องแบกรับภาระอยู่อีก 3.5 สตางค์ต่อหน่วย หรือประมาณ 1,000 ล้านบาท เนื่องจากต้นทุนเชื้อเพลิงที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่องในช่วง 4 เดือนที่ผ่านมาคือเดือน พ.ค. มีภาระ 7,600 ล้านบาท เดือน มิ.ย. 8,000 ล้านบาท เดือน ก.ค. 8,100 ล้านบาท และเดือน ส.ค. เพิ่มเป็น 9,500 ล้านบาท ซึ่ง กพข.จะมีรายได้จากการปรับค่าเอฟที 3 สตางค์ต่อหน่วยนี้เพิ่มขึ้นประมาณ 300 ล้านบาทต่อเดือน (กรุงเทพธุรกิจ 120843)

อนึ่ง นายเทียนไชย จงพิริเพียร ประธานคณะกรรมการพิจารณาความต้องการใช้ไฟฟ้า เปิดเผยว่าในเดือน ส.ค.นี้ว่า จะต้องมี การปรับค่าเอฟทีเพิ่มขึ้นอย่างแน่นอน แต่คาดว่าจะไม่เกิน 10 สตางค์ต่อหน่วย จากต้นทุนด้านเชื้อเพลิงที่สูงขึ้นเป็นหลัก เพราะแนวโน้มราคาน้ำมันจะยังทรงตัวอยู่ในระดับสูงกว่าช่วงเดียวกันของหลายปีที่ผ่านมา เนื่องจากความต้องการใช้น้ำมันในสหรัฐและยุโรปสูงขึ้น และกลุ่มประเทศผู้ผลิตและส่งออกน้ำมัน (โอเปก) ยังรวมตัวกันได้ ทำให้ยังสามารถรักษาระดับราคาน้ำมันให้สูงอยู่ต่อไป โดยราคาน้ำมันดิบจะยังอยู่ในระดับ 25-29 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรลส่งผลให้ราคาน้ำมันเตาที่ กพข.นำมาใช้ในการผลิตไฟฟ้าประมาณ 10% ของการใช้เชื้อเพลิงทั้งหมดจะมีราคาไม่ต่ำกว่า 24 ดอลลาร์สหรัฐ/บาร์เรล (กรุงเทพธุรกิจ 05,280843)

3.1.5 ความเคลื่อนไหวด้านพลังงานก๊าซ

- รัฐจันแต่มีปล่อยแอลพีจีขึ้น 7 บาท เลือกผู้ใช้ในครัวเรือนแค้นปี

นายสาวิตรี โพธิ์พิก รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรีในฐานะผู้กำกับดูแลนโยบายพลังงาน เปิดเผยว่า ที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) วันที่ 16 ส.ค. 2543 มีมติยกเลิกการชดเชยราคาแก๊สปิโตรเลียมเหลว (แอลพีจี) ที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงในภาคอุตสาหกรรมและรถยนต์ โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 ก.ย. 2543 นี้ เป็นต้นไป มติดังกล่าวส่งผลให้ภาคอุตสาหกรรมและผู้บริโภคใช้แก๊สแอลพีจีต้องแบกรับภาระราคาสูงขึ้น กก.ละ 7 บาท จากเดิมซึ่งเป็นราคาที่รัฐชดเชยให้ ทั้งนี้ ปัจจุบันการใช้แก๊สแอลพีจีในภาคอุตสาหกรรมและรถยนต์คิดเป็น 25% ของปริมาณการใช้แก๊สแอลพีจีของประเทศ แม้ว่ารัฐจะยกเลิกการชดเชยราคาแก๊สแอลพีจีในภาคอุตสาหกรรมและผู้บริโภคก็เชื่อว่าราคาแอลพีจีที่ปรับสูงขึ้นจะยังต่ำกว่าราคาน้ำมันในปัจจุบัน ซึ่งจะทำให้เงินกองทุนไหลออกลดลงจากเดิมเดือนละ 1,000 ล้านบาท เหลือเพียง 700 กว่าล้านบาท เมื่อเทียบกับเงินไหลเข้าของกองทุนเดือนละ 600 ล้านบาท ถือว่าเป็นตัวเลขที่ใกล้เคียงกัน

สำหรับผู้ใช้แก๊สแอลพีจีภาคครัวเรือนซึ่งถือเป็นกลุ่มคนส่วนใหญ่ที่ใช้แก๊สแอลพีจีนั้น รัฐบาลยังคงใช้นโยบายตรึงราคาขายปลีกต่อไปจนถึงสิ้นปีนี้ โดยพิจารณาถึงความเป็นไปได้ในการเพิ่มการจัดเก็บเงินเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงจากผู้ค้าน้ำมันเพิ่มอีกในจังหวัดที่เหมาะสมเพื่อทำให้กองทุนมีฐานะทางการเงินดีขึ้น ทั้งนี้โดยเพิ่มการจัดเก็บเงินจากผู้ค้าน้ำมันดีเซลอีกลิตรละ 25 สตางค์ และน้ำมันเบนซินลิตรละ 5 สตางค์ คาดว่าจะมีเงินเข้ากองทุนประมาณเดือนละ 230 ล้านบาท ส่วนการเก็บเงินเข้ากองทุนจะเริ่มขึ้นเมื่อใดนั้น ขึ้นอยู่กับราคาขายปลีกน้ำมันในประเทศว่าจะปรับลดลงในระยะใด โดยรัฐบาลมีเป้าหมายเพื่อไม่ให้ผู้ใช้แก๊สแอลพีจีต้องแบกรับภาระราคาน้ำมันที่เพิ่มขึ้น

สำหรับผู้ที่นำแก๊สแอลพีจีไปจำหน่ายนอกประเทศตามแนวชายแดนต่างๆ โดยเฉพาะบริเวณชายแดนจันทบุรี-ตราด ที่ประชุมเห็นว่าผู้ที่สามารถจำหน่ายแก๊สได้จะต้องเป็นผู้ค้าตามมาตรา 6 แห่งพ.ร.บ.น้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ.2521 เท่านั้น ดังนั้นจึงมีมติให้เรียกเงินชดเชยแก๊สแอลพีจีคืนในส่วนที่มีการส่งออก ในรายที่ไม่ได้เป็นผู้ค้ามาตรา 6 เพื่อเป็นการส่งเสริมการใช้แก๊สธรรมชาติมากขึ้น นอกจากนี้ ที่ประชุมยังมีมติให้กรมปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) ไปหาแนวทางขยายระบบท่อส่งแก๊สให้ครอบคลุมในภาคอุตสาหกรรมและขยายการใช้แก๊สเอ็นจีวีหรือแก๊สธรรมชาติอัดเหลว ในภาครถยนต์และในอุตสาหกรรมที่ใช้เครื่องจักรดีเซล (กรุงเทพฯ, ไทยรัฐ, ไทยโพสต์ 170843)

อย่างไรก็ตาม นายเมตตา บันเทิงสุข รักษาการเลขาธิการ กพช. กล่าวว่า ที่ประชุม กพช. วันที่ 31 ส.ค. 2543 มีมติที่จะยังคงชดเชยราคาแก๊สแอลพีจีในส่วนของภาคอุตสาหกรรม และที่ใช้ในรถยนต์ต่อไปอีกระยะหนึ่ง ถือเป็นบททบทวนมติ กพช. ครั้งที่ผ่านมา และที่ประชุมยังร่วมกันกำหนดกติกาว่าหากจะมีการปรับราคาแอลพีจีในครั้งต่อไป ควรจะปรับเพิ่มขึ้นหรือลดลงทั้งระบบ ไม่ควรแยกการพิจารณาเป็นรายภาคและเห็นว่า การปรับราคาแก๊สแอลพีจีควรทยอยปรับขึ้นไตรมาสละ 10% แต่จะทำให้ได้ต่อเมื่อราคาแอลพีจีในตลาดโลกปรับตัวลดลงในระดับที่เหมาะสม และขณะนี้สถานะของกองทุนมีเงินคงเหลืออยู่ 1,800 ล้านบาท แต่มีหนี้สินค้างชำระกับผู้ค้าแก๊สในส่วนของเงินชดเชยราคาแอลพีจีสูงถึง 2,000 ล้านบาท ส่งผลให้สถานะของกองทุนสุทธิติดลบกว่า 200 ล้านบาท ส่วนการชะลอการจ่ายเงินชดเชยแอลพีจีให้กับผู้ค้าน้ำมัน กองทุนน้ำมันคงจะชะลอได้เฉพาะ ปตท.เพียงรายเดียว ซึ่งเป็นผู้ค้าแก๊สรายใหญ่ที่มีส่วนแบ่งทางการตลาดกว่า 80% จึงเชื่อว่า กองทุนน้ำมันจะยังมีความสามารถในการตรึงราคาแอลพีจีได้จนถึงปลายปีอย่างแน่นอน

นอกจากนี้ ที่ประชุมยังได้เร่งรัดให้ ปตท.ใช้แก๊สธรรมชาติในภาคขนส่งและภาคอุตสาหกรรมใน 3 ส่วน คือ 1. แผนระยะสั้นให้ ปตท.เร่งขยายสถานีบริการแก๊สธรรมชาติที่เดิมในรถยนต์จากปัจจุบันที่มีอยู่ 3 สถานีออกไปให้ทั่วถึง 2. ให้ ปตท.เป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการติดตั้งอุปกรณ์ในการใช้แก๊สเอ็นจีวีในรถแท็กซี่ในโครงการนำร่อง 100 คัน ใช้เงินลงทุน 4 ล้านบาท และเพิ่มเป็น 1,000 คัน ใช้เงินลงทุน 40 ล้านบาท ซึ่งจะสามารถลดการใช้น้ำมันเบนซินลง 1.8 ล้านลิตรต่อปี 3. ขยายสถานีบริการแก๊สธรรมชาติเป็น 38 สถานี ภายในปี 2549 ซึ่งจะสามารถลดการใช้แก๊สดีเซลได้ 1 ล้านลิตรต่อปี และสามารถลดการใช้แก๊สเบนซินได้ 73 ล้านลิตรต่อปี โดยให้ ปตท. ได้รับการสนับสนุนเงินจากกองทุนอนุรักษ์พลังงาน และเห็นควรปรับลดราคาขายแก๊สเอ็นจีวีลง ให้เหลือ 50% ของน้ำมันดีเซล เพื่อทำให้ราคาแก๊สเอ็นจีวีถูกกว่าแอลพีจี เพื่อให้ผู้ใช้รถยนต์หันมาใช้แก๊สเอ็นจีวีมากขึ้น (กรุงเทพฯ, ไทยรัฐ 010943)

3.2 ความเคลื่อนไหวพลังงานต่างประเทศ

3.2.1 น้ำมันและระดับสูงสุดในรอบ 10 ปี

ความเคลื่อนไหวราคาน้ำมันโลกเดือน ส.ค. ราคาน้ำมันปรับสูงขึ้นและยังคงทะยานสูงขึ้นต่อเนื่อง โดยราคาที่ตลาดลอนดอนและระดับสูงสุดในรอบ 10 ปีหลังสงครามอ่าวเปอร์เซีย ราคาน้ำมันดิบเบรนท์ทะเลเหนือสำหรับส่งมอบเดือน ก.ย. ที่ตลาดลอนดอนพุ่งไปแตะที่ 32.80 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรลก่อนที่ตลาดจะปิดตลาดวันที่ 15 ส.ค. 2543 ที่ 32.15 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรลส่วนราคาน้ำมันที่ตลาดนิวยอร์กลดลง 27 เซนต์ ปิดตลาดที่บาร์เรลละ 31.67 ดอลลาร์สหรัฐ ผู้ค้าในตลาดระบุว่า สาเหตุสำคัญอีกประการที่ทำให้ราคาน้ำมันดิบสูงขึ้นเป็นผลมาจากคำพูดของประธานาธิบดีจอร์จ ดับเบิลยู. บุช แห่งเวเนซุเอลา ในฐานะประธานกลุ่มประเทศผู้ส่งออกน้ำมัน (โอเปก) ที่ประกาศอย่างชัดเจนระหว่างตระเวนเยือนประเทศสมาชิกว่า โอเปกต้องการรายได้จากการขายน้ำมันเพื่อไปหนุนเศรษฐกิจภายในประเทศและไม่ต้องการ

ให้ราคาน้ำมันลดลงจากระดับปัจจุบัน และกล่าวว่าซาอุดีอาระเบียซึ่งเป็นประเทศผู้ผลิตน้ำมันรายใหญ่ที่สุดในโลกยังคงยึดมั่นแผนการผลิตของกลุ่มโอเปกอย่างเคร่งครัดทั้งที่เคยประกาศว่าจะผลิตน้ำมันเพิ่มขึ้นอีกวันละ 5 แสนบาร์เรลเพื่อลดราคาน้ำมันในตลาดโลกให้ลดลง แต่ขณะนี้ ยังไม่มีปริมาณน้ำมันดังกล่าวเข้าสู่ตลาด ซึ่งรัฐมนตรีน้ำมัน 11ชาติสมาชิกของโอเปกจะประชุมกันอีกครั้งในวันที่ 10 ก.ย. 2543 ที่กรุงเวียนนา เพื่อร่วมหารือกำหนดโควตาการผลิตใหม่

-ต่างประเทศเล็งน้ำมันทะยาน 40 ดอลลาร์สหรัฐ/บาร์เรล

นายลีโอ ดรอลาส หัวหน้าฝ่ายเศรษฐศาสตร์ของศูนย์วิจัยพลังงานระหว่างประเทศ (ซีจีอีเอส) ให้ความเห็นจากกรุงลอนดอนว่า ราคาน้ำมันดิบในตลาดในเม็กซิโกอาจพุ่งขึ้นถึงระดับ 40 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล และ 35 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรลในตลาดลอนดอนภายในสิ้นปีนี้ หากกลุ่มโอเปกไม่สามารถตกลงกันได้ในเรื่องการเพิ่มแผนการผลิตในการประชุมที่จะมีขึ้นในวันที่ 10 ก.ย. นี้ อย่างไรก็ตาม นายดรอลาสคาดการณ์ว่า โอเปกจะตัดสินใจเพิ่มกำลังผลิตอย่างน้อยที่สุดอีก 500,000 บาร์เรลต่อวัน ขณะที่นายแอนดรูว์ ฮาร์ที หัวหน้าแผนกบริหารความเสี่ยงตลาดโภคภัณฑ์ของรอยัล แบงก์ ออฟ สก็อตแลนด์ กล่าวว่า ราคาน้ำมันดิบในลอนดอนจะแตะ 35 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรลในอีก 1-2 เดือนข้างหน้า ขณะที่นายปีเตอร์ จินอกซ์ นักวิเคราะห์ของชาโลมอน สมิธ บาร์นีย์มองว่า อัตราเฉลี่ยของน้ำมันดิบบนธอร์เบรนต์จะอยู่ที่ 27.25 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล ในช่วงที่เหลือของปีนี้จาก 18.03 ดอลลาร์สหรัฐในปีที่ผ่านมา (กรุงเทพฯธุรกิจ 170843)

-น้ำมันทะลุ 33 ดอลลาร์ต่อบาร์เรล

ความเคลื่อนไหวราคาน้ำมันดิบในตลาดนิวยอร์ก เมอร์แคนไทล์ เอ็กซ์เชนจ์ (ในเม็กซิ) ปิดตลาดวันที่ 30 ส.ค. 2543 พุ่งสู่ระดับสูงสุดในรอบ 5 เดือน แม้ซาอุดีอาระเบีย ประเทศผู้ส่งออกน้ำมันรายใหญ่ที่สุดในโลก แจ้งว่า จะเร่งหาวิธีเพื่อให้ได้ข้อตกลงเพิ่มการผลิตน้ำมันร่วมกับสมาชิกกลุ่มประเทศผู้ส่งออกน้ำมัน หรือโอเปกแล้วก็ตาม ส่วนราคาน้ำมันดิบเวสต์ เท็กซัส อินเตอร์มีเดียต ทะเลเหนือ เมื่อปิดตลาดลอนดอนสูงขึ้นไปอยู่ที่ระดับ 31.98 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล

ส่วนกลุ่มชาวประมงในฝรั่งเศส ที่ประท้วงปิดอ่าว และทางเข้าออกของอูโมงค์ "แซนแนล ทันแนล" ได้ยุติการปิดกันแล้วเมื่อวันที่ 31 ส.ค. 2543 โดยพวกเขาได้ถอยร่นบรรทุกที่จอดขวางเส้นทางจราจร 8 เลน บริเวณท่าเรือให้รถบรรทุกสามารถเคลื่อนเข้าไปในบริเวณท่าเรือได้หลัง ก.เกษตรของฝรั่งเศสให้คำมั่นว่าจะลดภาษีและค่าธรรมเนียมการใช้ท่าเรือเพื่อช่วยลดต้นทุนค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้นจากราคาน้ำมันที่แพงขึ้น (กรุงเทพฯธุรกิจ 010943)

ความเคลื่อนไหวด้านการเมืองการปกครอง

1.ความเคลื่อนไหวประเด็นร้อนทางการเมืองการปกครอง

1.1 ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยเป็นเอกฉันท์ 11 ต่อ 0 กรณี พล.ต.สนั่น แฉเท็จบัญชีทรัพย์สิน ทำให้พรรคปปป.ต้องหาเลขาธิการพรรคคนใหม่ เบื้องต้นได้รักษาการณ์เลขาธิการพรรคแล้ว

วันที่ 9 ส.ค.2543 มีการประชุมคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีนายประเสริฐ นาสกุล ประธานศาลรัฐธรรมนูญ เป็นประธานเพื่อพิจารณาคดีพล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ เลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ ยื่นแสดงบัญชีทรัพย์สิน-หนี้สินเป็นเท็จ เป็นครั้งสุดท้าย (มติชน 100843) ซึ่งก่อนหน้านั้น (8 ส.ค.2543) มีข่าวการประชุมพิจารณาของคณะตุลาการในเรื่องนี้ได้รับการตีพิมพ์ใน น.ส.พ.กรุงเทพฯธุรกิจโดยมีสาระสำคัญว่าศาลรัฐธรรมนูญสรุปความเห็นว่าเป็นเท็จ พล.ต.สนั่น แฉบัญชีทรัพย์สินเป็นเท็จ โดยไม่เชื่อว่าพล.ต.สนั่นกู้เงินจากบริษัท เอเอเอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด (ไทยโพสต์ 100843)

อย่างไรก็ตาม ท้ายที่สุดวันที่ 10 ส.ค.2543 ศาลรัฐธรรมนูญมีมติเป็นเอกฉันท์ 11 : 0 ขาดนายโกเมน ภัทรภิรมย์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญที่ส่งหนังสือลาป่วยเพียง 1 ท่านที่ไม่ได้ลงมติด้วย ว่าพล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ แสดงบัญชีทรัพย์สิน-หนี้สินเป็นเท็จ ส่วนพล.ต.สนั่นได้ออกแถลงการณ์หลังทราบผลการลงมติว่ายอมรับคำวินิจฉัย อ้างว่าไม่ได้โกงแต่เป็นความผิดพลาดทางบัญชี และยังได้ส่งหนังสือลาออกจากตำแหน่งเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์อีกด้วย หลังจากที่ได้ลาออกจากตำแหน่งการเมืองประกอบด้วยตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีมหาดไทย และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาก่อนหน้านี้แล้ว

เกี่ยวกับเรื่องนี้ นายอดิศร เพียงเกษ อดีตร.ส.พรรคความหวังใหม่ บอกว่านายชวน หลีกภัย ควรแสดงสปิริตด้วยการลาออกด้วย เนื่องจากเรื่องที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องของพรรคประชาธิปัตย์ (กรุงเทพฯธุรกิจ, ไทยโพสต์, สยามรัฐ 110843) นอกจากนี้ ยังมีการเคลื่อนไหวขององค์กรประชาธิปไตยในวันที่ 11 ส.ค. 2543 ทวงถามความรับผิดชอบทางการเมืองของนายชวน หลีกภัย นายกษและหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์

เนื่องจากครั้งที่ฝ่ายค้านอภิปรายไม่ไว้วางใจพล.ต.สนั่น ในวันที่ 15 ธ.ค. 2542 นั้นมีประเด็นเงินกู้ 45 ล้านนี้ด้วย ซึ่งคำชี้แจงของพล.ต.สนั่นก็ไม่ได้ให้ความชัดเจนแต่อย่างใด แต่รัฐบาลอาศัยคะแนนเสียงข้างมากลงมติให้ความไว้วางใจ นายกษวณในฐานะผู้นำฝ่ายบริหารจึงควรแสดงความรับผิดชอบ แต่นายกษวณ แย้งว่าเป็นเรื่องส่วนตัว (ไทยโพสต์ 120843)

สำนักข่าวต่างประเทศคือ AFP วิจารณ์คดีนี้ว่าเป็นการล้างภาพลักษณ์การเมืองไทยภายใต้ระบบอุปถัมภ์ที่ครอบงำการเมืองไทยมาหลายศตวรรษ และเป็นก้าวสำคัญของการกำจัดระบบข้อราษฎรบังหลวง นอกจากนี้ยังพิสูจน์ความสามารถขององค์กรตรวจสอบทางการเมืองว่าจะทำงานได้อย่างอิสระและเอาจริงเอาจังเพียงใด อย่างไรก็ตาม คดีดังกล่าวจุดประกายความหวังการปฏิรูปการเมืองของคนไทยขึ้นอีกครั้งหนึ่ง (มติชนสุดสัปดาห์ 140843)

การลาออกจากราชการของพล.ต.สนั่น ทำให้พรรคประชาธิปัตย์ต้องเลือกสรรเลขาธิการพรรคคนใหม่ ซึ่งความเคลื่อนไหวในพรรคประชาธิปัตย์ในเรื่องนี้ เช่นนายกษวณ กล่าวว่าคนที่เหมาะสมคือนายบัญญัติ บรรทัดฐาน แต่เกรงจะมีข้อครหาว่าเป็นพรรคใต้ ส่วน ส.ส. อีสาน เคลื่อนไหวต้องการให้นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ เพื่อผลการเลือกตั้งในภาคอีสาน นอกจากนี้ ยังมีกรเสนอนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ อีกด้วย แต่ได้รับการปฏิเสธจากเจ้าตัว อย่างไรก็ตาม ในเบื้องต้นนายประดิษฐ์ ภัทรประสิทธิ์ ส.ส. พิจิตร รองเลขาธิการพรรค ซึ่งกล่าวกันว่าเป็นคนของ พล.ต. สนั่นเอง ได้รับการลงมติเป็นรักษาการเลขาธิการพรรคไปจนถึงวันที่ 17 ก.ย.2543 ซึ่งกำหนดเป็นวันประชุมใหญ่ของพรรคประชาธิปัตย์เพื่อเลือกตั้งเลขาธิการคนใหม่ โดยหัวหน้าพรรคจะเป็นผู้เสนอรายชื่อบุคคลที่เหมาะสมจำนวน 3 คน และให้ที่ประชุมใหญ่คัดเลือกเพียง 1 คน (กรุงเทพธุรกิจ 110843, ไทยโพสต์ 11,160843, สยามรัฐ 16,180843, มติชนสุดสัปดาห์ 210843)

1.2 จาก 5 พรรคเอสเอ็มอี มาเป็น 6 พรรคร่วมรัฐบาล จับมือฮั้วกันจัดตั้งรัฐบาลหลังการเลือกตั้งสัญญา "ไม่สาดโคลน-ชิงพื้นที่" แต่อนาคตอาจเพิ่มอีก 2-3 ชั่ว

สถานการณ์การเมืองที่กดดันรัฐบาลทั้งจากกลุ่มสมัชชาคนจน กลุ่มองค์กรเพื่อประชาธิปไตยและองค์กรพันธมิตร 169 องค์กร ที่ปักหลักเรียกร้องให้รัฐบาลยุบสภา ผสมผสานกับการเรียกร้องให้แก้ปัญหาคคนด้วยวิธีการต่างๆ ทำให้นายกษวณ หลีกภัย ตัดสินใจเข้าร่วมประชุมพรรคร่วมรัฐบาลในวันที่ 4 ส.ค. 2543 หลังจากที่เข้าร่วมประชุมก่อนหน้านี้มา 2 ครั้งแล้ว โดยแกนนำพรรคประชาธิปัตย์คนหนึ่งให้ความเห็นว่า นายกษวณจะเข้าร่วมประชุมด้วยเนื่องจากไม่ต้องการให้เกิดภาพออกมาว่ามีการจับขั้วการเมืองใหม่ของพรรคเอสเอ็มอีต่างๆ ทั้งนี้เนื่องจากผลการประชุมครั้งหลังสุด พรรคชาติไทยซึ่งเป็นเจ้าภาพนั้น ได้กลายเป็นแกนนำพรรคขนาดกลางหรือเอสเอ็มอี รวมพันธมิตร 5 พรรคเข้าด้วยกันยกเว้นพรรคประชาธิปัตย์ซึ่งนายกษวณไม่ได้เข้าร่วมประชุม (กรุงเทพธุรกิจ 020843)

ผลการประชุมพรรคร่วมรัฐบาลในวันที่ 4 ส.ค.2543 ที่โรงแรมสยามซิตี้ มีพรรคชาติพัฒนาเป็นเจ้าภาพ ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย นายกร ทักษะรังสีหัวหน้าพรรคชาติพัฒนา นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ เลขาธิการพรรคชาติพัฒนา นายชวณ หลีกภัย นายกรมต. และหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ นายบัญญัติ บรรทัดฐาน พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ ซึ่งขณะนั้นยังไม่ได้ลาออกจากตำแหน่งเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ นายประภัทร โพธิสุธน นายสนธยา คุณปลื้ม แกนนำพรรคชาติไทย พล.อ.อ.สมบุญ ระหงษ์ หัวหน้าพรรคราษฎร นายมัน พิทธิไทย์ เลขาธิการพรรคราษฎร นายพินิจ จารุสมบัติ หัวหน้าพรรคเสรีธรรม นายเอกภาพ พลซื่อ เลขาธิการพรรคและนายไชยา สะสมทรัพย์ รองหัวหน้าพรรคเอกภาพ ทั้งนี้นายบรรหาร ศิลปอาชา หัวหน้าพรรคชาติไทยและนายเนวิน ชิดชอบ เลขาธิการพรรคเอกภาพ ติตติการกิจในจังหวัดของตน

หลังจากการกล่าวขอความร่วมมือในด้านต่างๆ จากพรรคร่วมรัฐบาลแล้ว ได้มีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคะแนนเสียงของรัฐบาลกันว่าขณะนี้ มี 220 เสียง แต่คราวหน้าคงจะไม่พอ นายบัญญัติ บรรทัดฐาน จากพรรคประชาธิปัตย์ ระบุว่าต้องเป็น 280-300 เสียงจึงจะผนึกกำลังเป็นหนึ่งเดียวกันได้ ซึ่งหากถึงตรงนั้นใครจะเป็นนายกษวณมาว่ากัน และเมื่อร่วมตัดสินใจเป็นพันธมิตร 6 พรรคแล้วเมื่อมีการเลือกตั้งเกิดขึ้น พื้นที่ใดพรรคใดมีเสียงดีก็ให้พรรคนั้นไปเลยจะไม่มีภารกิจมตีใส่ร้ายป้ายสีกัน

นายกร ทักษะรังสี กล่าวว่า พรรคร่วมรัฐบาลจะยังไม่ไปไหน เพราะถือเป็นความผูกพันในการที่ต้องทำงานร่วมกัน ขณะที่นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ กล่าวว่า การหารือดังกล่าวยังไม่ถึงขั้นที่จะจับมือเป็นพันธมิตรเข้าด้วยกันและในอนาคตอาจเห็นการจับมือเพิ่มกันอีก 2-3 ชั่วด้วย ส่วนนายกษวณ บอกว่าต้องการให้กฎหมายงบประมาณและกฎหมายเลือกตั้งผ่านสภาไปก่อน เมื่อผ่านแล้วจะประชุมพรรคร่วมรัฐบาลและกำหนดวันยุบสภาขึ้นอีกครั้ง (ไทยโพสต์ 050843, กรุงเทพธุรกิจ 05,070843)

ขณะเดียวกันด้านนอกบริเวณหน้าโรงแรม มีการชุมนุมของคณะกรรมการองค์การประชาชนอีสานจำนวน 20 กว่าคน แต่ชูดคำ ชูป้ายที่เขียนข้อความว่า "หยุดเผด็จการรัฐสภา" ขอยื่นจดหมายเปิดผนึกต่อแกนนำพรรคร่วมรัฐบาล แต่เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ให้เข้าและไม่มีผู้ใดออกมารับหนังสือ (ไทยโพสต์ 050843)

2. ความเคลื่อนไหวด้านการปฏิรูปการปกครอง

2.1 ผลการเลือกตั้งประธานวุฒิสภา เป็นไปตามความคาดหมาย

วันที่ 1 ส.ค.2543 มีการประชุมวุฒิสภาอย่างเป็นทางการครั้งแรก โดยมีพ.อ.สมคิด ศรีสังคม สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดอุดรธานี ผู้มีอาวุโสสูงสุดทำหน้าที่ประธานสภาชั่วคราว หลังจากการปฏิญาณตนของสมาชิกวุฒิสภาทั้ง 200 คนแล้ว จึงเข้าสู่วาระการเลือกตั้งประธานวุฒิสภาซึ่งมีผู้ได้รับการเสนอชื่อจำนวน 7 คนด้วยกัน คือ นายสนธิ วรปัญญา ส.ว.ลพบุรี พ.อ.สมคิด ศรีสังคม ส.ว.อุดรธานี พล.อ.ศิริ ทิวะพันธุ์ ส.ว.พิษณุโลก นายนิพนธ์ วิศิษฺฐยุทธศาสตร์ ส.ว.อ่างทอง พล.ต.ม.บุญฤทธิ รูปขจร ส.ว.สระบุรี นายชุมพล ศิลปอาชา ส.ว.กทม. และนายปราโมทย์ ไม้กลัด ส.ว.กทม. จากนั้นนายแคล้ว นรปติ ผู้อาวุโสลำดับสอง ทำหน้าที่ประธานชั่วคราวแทนพ.อ.สมคิดที่ได้รับการเสนอชื่อผลการลงคะแนนลับปรากฏว่าไม่มีผู้ได้รับคะแนนเกินครึ่ง จึงต้องเลือกรอบสองด้วยการนำผู้ที่ได้คะแนนสูงสุด 2 อันดับแรกนั้นคือนายสนธิ ได้ 71 คะแนน กับพล.ต.ม.บุญฤทธิ ได้ 59 คะแนน ผลการลงคะแนนรอบสองนายสนธิได้ 115 คะแนน ส่วนพล.ต.ม.บุญฤทธิได้ 83 คะแนน มีผู้คัดค้าน 2 คน ส่วนการลงคะแนนเลือกรองประธานทั้งคนที่ 1 และคนที่ 2 ก็ต้องกระทำเป็นสองรอบเช่นกัน โดยนายเฉลิม พรหมเลิศ ส.ว.สุราษฎร์ธานี ได้รับเลือกตั้งเป็นรองประธานคนที่ 1 ส่วนรองประธานคนที่ 2 ได้แก่นายบุญทัน ดอกไธสง ส.ว.นครราชสีมา นายสนธิ บอกว่าจะขอดำรงตำแหน่งเพียง 2 ปี เพื่อเปิดโอกาสให้คนอื่นที่มีความสามารถมาทำหน้าที่ จะทำหน้าที่อย่างไร่งใส และปฏิเสธข่าวที่ว่าได้รับการสนับสนุนจากพรรคการเมือง (ไทยโพสต์ 020843)

การได้รับเลือกตั้งของนายสนธิ ได้รับการวิจารณ์ว่า เป็นไปตามความคาดหมายที่ว่าสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากอดีตข้าราชการและผู้ที่มีความสัมพันธ์กับพรรคการเมืองจะได้ตำแหน่ง การที่นายสนธิได้รับคะแนนเสียงมากกว่า ส.ว.ท่านอื่น เนื่องจากเคยเป็นข้าราชการและมีลักษณะประนีประนอมมากกว่านายชุมพล ศิลปอาชา ที่มีลักษณะตรงไปตรงมา และมีกลุ่มเอ็นจีโอซึ่งมีบทบาทไม่เป็นที่พอใจของข้าราชการและนักการเมืองให้การสนับสนุนอยู่ และถ้าหากเลือก พล.ต.ม.บุญฤทธิ ก็มีลักษณะไม่ประนีประนอมเช่นกัน นอกจากนี้ ยังเกรงว่าจะเสียภาพลักษณ์ เพราะ พล.ต.ม.บุญฤทธิ มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ เลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ (ไทยโพสต์ 020843)

2.2 การแก้ไขกฎหมายเลือกตั้ง : บทพิสูจน์ความจริงใจของรัฐบาลในการปฏิรูปการเมือง

วันที่ 2 ส.ค.2543 สภาผู้แทนราษฎรประชุมพิจารณาร่างพ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) และสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) จำนวน 3 ฉบับ เป็นร่างของพรรคชาติไทย ที่เสนอหลักการอย่างกว้างๆ เพื่อให้มีการเปิดโอกาสให้แก่ไขได้อย่างเต็มที่ ร่างฯ ของพรรคประชาธิปัตย์ เสนอให้แก้ไขเพียงมาตราเดียว และร่างฯ ของรัฐบาล ซึ่งมีนายมีชัย ฤชุพันธุ์ อดีตประธานวุฒิสภา เป็นประธานคณะกรรมการร่างแก้ไขสาระสำคัญคือการเพิ่มอำนาจให้ กกต. และเพิ่มการถ่วงดุลย์ โดยมีคณะกรรมการ 2 ชุด มาช่วยพิจารณาการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้กระทำการทุจริตในการเลือกตั้งหรือที่เรียกกันว่ากาให้ "ใบแดง" ทั้งนี้แต่เดิมให้อำนาจ กกต. เพิกถอนฯ ได้ตั้งแต่สมัครรับเลือกตั้งจนถึงเลือกตั้งแล้วเสร็จ ส่วนร่างฯ ใหม่คือให้อำนาจ กกต.เพิกถอนฯ นับแต่วันที่ลงสมัครเช่นกันและตัดออกจากกระบวนการเลือกตั้งทันทีโดยไม่ต้องรอให้เลือกตั้งเสร็จ ทำให้ผู้ที่มีพฤติกรรมทุจริตจะเหลือน้อยลงเมื่อถึงวันเลือกตั้งและหากเลือกตั้งแล้วก็สามารถตรวจสอบได้อีกครั้งหนึ่ง ทั้งนี้คณะกรรมการร่างฯ ได้เสนอให้จัดตั้งคณะผู้ทำการสอบสวนให้มาช่วยดูสำนวนก่อนที่กกต. จะวินิจฉัย และตั้งคณะบุคคลอีกคณะหนึ่งเพื่อตรวจสอบสำนวนของ กกต. ในการเพิกถอนฯ ว่ามีความเป็นธรรมหรือไม่ โดยอำนาจทั้งปวงยังเป็นของ กกต. ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ ปรากฏว่าร่างฉบับดังกล่าวเมื่อเข้าสู่การพิจารณาในสภาผู้แทนราษฎรและกรรมาธิการวิสามัญได้รับการวิจารณ์อย่างหนักหน่วงโดยเฉพาะจากพรรคชาติไทย เช่น นายปัญญา เกสรทอง บอกว่าให้อำนาจคณะกรรมการเลือกตั้งมากเกินไป (มติชน, ไทยโพสต์ 030843, มติชนสุดสัปดาห์ 040943) อย่างไรก็ตาม ที่ประชุมมีมติรับหลักการในวาระที่ 1 ของร่างทั้ง 3 ฉบับและตั้งคณะกรรมการร่วมจำนวน 27 คน เพื่อพิจารณาร่างฯ ในวาระที่ 2,3 ต่อไป ทั้งนี้ที่ประชุมมีมติให้ใช้ร่างฯ ของรัฐบาลเป็นร่างฯ หลัก (มติชน, ไทยโพสต์ 030843)

นายบรรศักดิ์ อุวรรณโณ กรรมการร่างแก้ไขกฎหมายเลือกตั้งและหนึ่งในคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างแก้ไขพ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งฯ ให้สัมภาษณ์ว่าการแก้ไขกฎหมายฉบับดังกล่าวอาจไม่ทันเวลา เพราะรัฐบาลคุมการพิจารณาของกรรมาธิการและวุฒิสภาไม่ได้ ก็ต้องหันไปใช้กฎหมายฉบับเดิมที่ต้องเลือกตั้งซ้ำหากอีกทั้งยังต้องส่งศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยด้วย อย่างไรก็ตาม กรรมาธิการจากพรรคชาติไทย นายประยุทธ์ ศิริพานิชย์ ยืนยันว่าจะพิจารณาให้เสร็จก่อนสิ้นเดือน ส.ค.จากนั้นจึงเสนอให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไป (ไทยโพสต์ 130843)

การแก้ไขพ.ร.บ.ดังกล่าว มีหลายประเด็นด้วยกันแต่ที่เป็นประเด็นหลักคือกรณีรับ "ใบแดง" จาก กกต. ซึ่งนายวิทยา มะเสนา ส.ว.มหาสารคาม แสดงความเห็นว่าจะเท่ากับเปิดโอกาสให้มีการซื้อเสียงกันอย่างมโหฬาร เพราะผู้สมัครจะไม่เกรงกลัว กกต. และบอกว่ารัฐบาลสามารถผลักดันให้เป็นไปตามร่างของนายมีชัยได้ ไม่ใช่แต่งตั้งให้ รมต. มาเป็นกรรมาธิการ แต่พลองมติคณะกรรมาธิการของรัฐบาลซึ่งมี

เสียงข้างมากกลับแพ้โหวต แสดงถึงความไม่จริงใจของรัฐบาลที่ต้องการกลับไปใช้ระบบเดิมด้วยเกรงว่าจะพ่ายแพ้การเลือกตั้ง (ไทยโพสต์ 190843) ส่วนนายเกษม บอกรว่าอยู่ในขั้นตอนของคณะกรรมการ เมื่อเข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่ 2, 3 รัฐบาลจะไม่เข้าไปสั่งการใดๆ แม้ว่ากรรมการบางส่วนจะเป็นคนของรัฐบาลก็ตาม ขณะเดียวกันเครือข่ายองค์กรประชาธิปไตยทั้งหมด 169 องค์กร ได้ชุมนุมที่ท้องสนามหลวงเพื่อขับไล่ นายเกษม โดยนายพิภพ ธงชัย ประธานคณะกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตย (ครป.) ระบุว่ารัฐบาลไม่มีความจริงใจในการปฏิรูปการเมือง ปลดปล่อยให้พรรคร่วมรัฐบาลยึดอำนาจและทำลายองค์กรอิสระ จึงหมดเวลาที่จะอยู่ในอำนาจอีกต่อไป (สยามรัฐ, ไทยโพสต์ 200843)

ประเด็นการจับ "ใบแดง" มีการแก้ไขกลับไปกลับมาหลายครั้ง เบื้องต้นคณะกรรมการวิสามัญแก้ไขให้เป็นอำนาจของศาลฎีกา ซึ่งได้รับการคัดค้านจากนายมีชัย ฤชุพันธุ์ ว่าเท่ากับย้อนไปหาระบบเลือกตั้งแบบเดิม ต่อมาจึงแก้ไขเป็น ให้ กกต. ส่งสำนวนการวินิจฉัยเพิกถอนฯ ให้ศาลฎีกาวินิจฉัยอีกทีหนึ่ง จากนั้นส่งกลับมายัง กกต. ซึ่ง กกต. จะยอมรับข้อวินิจฉัยของศาลฎีกาหรือยืนยันข้อวินิจฉัยเดิมของตนก็ได้ ซึ่งได้รับการทักท้วงจากนายมีชัยอีกว่า เป็นการนำศาลฎีกามาควบคุมการทำงานของ กกต. และเท่ากับเป็นการทำลายความศักดิ์สิทธิ์ของศาลฎีกา เนื่องจากจะยอมรับหรือไม่ยอมรับข้อวินิจฉัยก็ได้ นอกจากนี้จะขัดกับรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจนี้แก่ กกต. ด้วย (กรุงเทพธุรกิจ, ไทยโพสต์, มติชน 220843, มติชนสุดสัปดาห์ 040943)

การประชุมในวันที่ 23 ส.ค.2543 เสียงข้างมากของกรรมการวิสามัญให้สิทธิการเพิกถอนฯ ของกกต.เป็นอำนาจของศาลฎีกา เนื่องจากตัวแทนจากศาลฎีกาคือนายจรินดี หะวานนท์ เลขานุการศาลฎีกาที่ได้รับเชิญจากคณะกรรมการฯ ยืนยันว่าสามารถทำได้หากกำหนดกรอบเวลาและวิธีพิจารณาให้ศาลได้ส่วนจากเอกสารอย่างเดียว (ไทยโพสต์ 240843)

นายยุวรัตน์ กมลเวชช กกต.ได้ยื่นหนังสือให้คณะกรรมการฯ ทบทวนมติที่ให้ศาลฎีกามาควบคุมกกต. เนื่องจากมีศักดิ์ศรีเท่ากัน และบิดเบือนเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ แต่ไม่เป็นผล นายยุวรัตน์ ถึงกับออกปากว่า "เหมือนไม่ใช่วิธีของมนุษย์" และได้ชี้แจงในงานเสวนาของสมาคมนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยในหัวข้อ "ใบแดงหัวใจการปราบทุจริตเลือกตั้ง" ว่า หาก กกต. ยืนยันความเห็นเดิมไม่เห็นด้วยกับศาล สามารถนำคำพิพากษาของศาลไปประกอบคดีฟ้องร้อง กกต. ได้ที่ศาลชั้นต้น โดยไม่ต้องใช้หลักฐานอื่นประกอบเลย โอกาสแพ้คดีของ กกต. จึงมีสูงมากซึ่งหาก กกต. เกิดความกลัวมากฯ ก็ไม่กล้าชกใบแดง ซึ่งในกรณีนี้ นายชุมพล ศิลปอาชา ส.ว.กทม. วิจารณ์ว่าศาลฎีกาถูกใช้เป็นเครื่องมือคุ้มครองนักการเมืองที่ทุจริต 2,000-3,000 คน (สยามรัฐ 25, 260843, ไทยโพสต์, กรุงเทพธุรกิจ 250843)

อย่างไรก็ดี ท้ายที่สุด ด้วยกระแสวิพากษ์ของสังคม กรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพ.ร.บ.ฯ ต้องสรุปให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองจากคณะกรรมการกฤษฎีกา จำนวน 11 คน มากลั่นกรองก่อนที่ กกต. จะให้ใบแดง การพิจารณาแก้ไขร่างพ.ร.บ. ฉบับดังกล่าว ใช้เวลานานถึง 29 วันและผ่านความเห็นของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่ 3 เมื่อวันที่ 31 ส.ค.2543 ด้วยคะแนนเสียง 173 ต่อ 0 ขาดออกเสียง 1 เสียง และจะเข้าสู่การพิจารณาของวุฒิสภาในวันที่ 8 ก.ย.2543 (มติชนสุดสัปดาห์ 040943)

3. ความเคลื่อนไหวขององค์กรประชาชน

3.1 นพ.ประเวศ ราชกุลอาวุโสเน้นความร่วมมือขององค์กรอิสระช่วยสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน สังคมและประชาชน เตรียมเสนอแนวคิดแห่งชาติ เสนอพรรคและนักการเมือง เพื่อใช้เป็นนโยบายและให้ทำสัญญาประชาคม

นพ.ประเวศ วะสี ได้แถลงผลการประชุมเครือข่ายประชาสังคมไทยครั้งที่ 4 ในวันที่ 2 ส.ค.2543 ที่อาคารศรีจุลทรัพย์ ซึ่งมีหน่วยราชการต่างๆ ร่วมประชุมอย่างคับคั่ง อาทิ คณะกรรมการการเลือกตั้ง(กกต.) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินรัฐสภา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยมีนพ.ประเวศ วะสี เป็นประธานในที่ประชุม นพ.ประเวศกล่าวว่า การประชุมในวันนี้เกี่ยวกับเรื่องเศรษฐกิจแบบพอเพียง หลักสำคัญคือการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน สังคม และประชาชน โดยทางข่ายประชาสังคมซึ่งมีการประชุมกันทุกเดือนมาได้ 2 ปีแล้วนี้ จะร่วมมือกับกกต.เพื่อตรวจสอบการเลือกตั้งให้โปร่งใส รวมทั้งร่วมมือกับองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญอื่นๆ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับสังคม ทั้งนี้มีการแสดงความเห็นจากตัวแทนขององค์กรอิสระต่างๆ เช่น

นายประสิทธิ์ ดำรงชัย ตัวแทนจาก ป.ป.ช. บอกรว่า เชื่อว่า ป.ป.ช.ช่วยให้การทุจริตในภาคเจ้าหน้าที่ของรัฐและการทุจริตในการเลือกตั้งลดลงได้ ทั้งนี้เมื่อชุมชนและประชาสังคมเข้มแข็งแล้วการทุจริตคอร์รัปชันก็จะลดน้อยลง

นายช่างทอง โสภาศิริวิทย์ ตัวแทนจากสำนักงานข้อมูลข่าวสารบอกรว่าใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารเป็นเครื่องมือโดยจะเน้นเรื่อง การปกครองส่วนท้องถิ่นและบอกให้ประชาชนทราบถึงสิทธิที่พึงมีในการสร้างความมั่นคงให้กับสังคม

นายปราโมทย์ โชติมงคล เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินรัฐสภา บอกว่าทางสำนักงานจะเป็นตัวแทนของประชาชนทุกระดับที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม ผ่อนคลายความขงใจของประชาชนที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ และจะทำให้เจ้าหน้าที่ที่มีความตระหนักว่าจะมีผู้เป็นปากเสียงที่มีอำนาจตามกฎหมายเป็นตัวแทนประชาชน

นายโคทม อารียา ตัวแทนจากกต. บอกว่าชุมชนที่เข้มแข็งต้องพัฒนาไปกับเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ประชาชน ข้าราชการ ต้องร่วมมือกันเพื่อสร้างความเข้มแข็ง ซึ่งหากประชาชนร่วมมือกันตรวจสอบก็จะนำไปสู่การบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

นพ.ประเวศ ได้เพิ่มเติมว่าองค์กรอิสระข้างต้นนี้เป็นเหมือนเครื่องมือของประชาชนที่รัฐธรรมนูญให้มา หากทุกอย่างค่อยๆ เข้าด้วยกันกับประชาชน ประชาสังคมและประชาชนจะเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น ซึ่งที่ประชุมในวันนี้ได้ตกลงร่วมกันว่าจากนี้ประมาณ 1 เดือน ทางข่ายประชาสังคมจะทำแนวคิดแห่งชาติ เสนอต่อประชาชนและให้นักการเมืองนำไปเป็นนโยบายและทำให้เกิดเป็นสัญญาประชาคมขึ้น หากพรรคการเมืองไม่ทำตามประชาชนจะเป็นผู้ตรวจสอบ ทั้งนี้จะต้องเร่งรวบรวมปัญหาประชาชน เนื่องจากไม่ทราบว่ารัฐบาลจะยุบสภาวันไหน (สยามรัฐ ,มติชน 030843)

4. ความเคลื่อนไหวด้านการเมืองการปกครองในต่างประเทศ

4.1 สัมพันธ์ไมตรีสิงคโปร์-มาเลเซียมีปัญหา

สำนักข่าวรอยเตอร์รายงานเมื่อวันที่ 18 ส.ค.2543 ว่าการเดินทางมาเยือนมาเลเซียของนายลี กวน ยู รมต.อาวุโสของสิงคโปร์ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยปรับความสัมพันธ์อันตึงเครียดระหว่างสิงคโปร์-มาเลเซีย แต่หลังจากที่นายลี กวน ยู หลุดปากวิพากษ์นายกษมาหะดีร์ โมฮัมหมัด แห่งมาเลเซีย ว่ากระทำความผิดพลาดอย่างใหญ่หลวงครั้งแล้วครั้งเล่ากรณีนายอันวาร อิบราฮิม อดีตรองนายกรัฐมนตรีมาเลเซีย ที่ถูกดำเนินคดีในข้อหาทุจริตคอร์รัปชัน และประพฤติผิดทางเพศ ตั้งแต่การสั่งจับกุมนายอันวารภายใต้กฎหมายความมั่นคงภายในประเทศที่กำหนดให้คุมตัวผู้ต้องสงสัยไว้ได้โดยปราศจากการไต่สวน ซึ่งในความเห็นของตนคิดว่าน่าจะเป็นการตั้งข้อหาในคดีอาญามากกว่า รวมทั้งการที่ไม่จัดตั้งคณะทำงานขึ้นมาไต่สวนนายอันวารโดยทันที ทำให้มหาธีร์ถูกมองว่ารู้เห็นเป็นใจต่อการปฏิบัติดังกล่าวด้วย ในขณะที่เดียวกัน นายลี กวน ยู ก็แสดงความเสียใจกับนายอันวารที่ต้องพลัดหลังและสูญเสียโอกาสหลายประการ ทำให้ได้รับการวิจารณ์จากนักวิชาการมาเลเซียว่าต้องรอสรุปปฏิกริยาจากบางกลุ่มว่ามีความคิดเห็นในแง่ลบต่อคำกล่าวของนายลี กวน ยู หรือไม่ อย่างไรก็ตาม ทั้งสองประเทศคงต้องพยายามแก้ปัญหาความแตกต่างระหว่างกันให้หมดไป (มติชน 190843)

4.2 ญี่ปุ่นพยายามเสนอให้องค์การสหประชาชาติเพิ่มที่นั่งในคณะมนตรีความมั่นคงอีก 1 ที่ แต่ไม่สำเร็จ แม้ใช้สิทธิพลทางการเงินผลักดัน

ญี่ปุ่นต้องการให้เพิ่มที่นั่งสมาชิกถาวร ในคณะมนตรีความมั่นคงแห่งองค์การสหประชาชาติ เพื่อจะได้รับการยกย่องเป็นมหาอำนาจผู้มีสิทธิออกเสียงยับยั้งหรือวีโต้ เท่าเทียมกับสหรัฐ อังกฤษ ฝรั่งเศส จีน และรัสเซีย ในฐานะที่ญี่ปุ่นเป็นประเทศผู้สนับสนุนด้านการเงินรายใหญ่อันดับที่สองขององค์การสหประชาชาติ แต่ความปรารถนาดังกล่าวยังไม่บรรลุผล ความต้องการดังกล่าวของญี่ปุ่นคาดว่าจะเป็นการถกเถียงในการประชุมสุดยอดของกลุ่ม G 8 ที่เกาะโอกินาวา ระหว่างวันที่ 21-23 ก.ค. 2543 ที่ผ่านมา แต่ก็ทำอะไรไม่ได้มากนักหากไม่ได้รับการสนับสนุนจากอีก 180 ประเทศสมาชิกยูเอ็น นายโคฟี อันนัน เลขาธิการองค์การฯ บอกว่ามีความคาดหวังว่าประเทศสมาชิกคงจะหยิบยกเรื่องนี้มาพิจารณาในไม่ช้า แต่ปรากฏว่ายังไม่มีการพิจารณาเรื่องนี้ ญี่ปุ่นเองแม้จะใช้สิทธิพลทางการเงินผลักดันตนเองให้ขึ้นมาสู่ตำแหน่งระดับสูงของยูเอ็นในหลายตำแหน่งก็ยังไม่สามารถได้มาซึ่งคะแนนเสียงสนับสนุนในการดำรงตำแหน่งสมาชิกถาวรในคณะมนตรีความมั่นคงฯ

วิธีการขึ้นสู่ตำแหน่งสูงในองค์การต่างๆ ของยูเอ็นด้วยการบริจาคของญี่ปุ่น ทำให้ได้รับการวิจารณ์ว่าใช้วิธีการ "การทูตแบบสมมุติเช็ด" จะเห็นได้ว่าญี่ปุ่นจ่ายเงินสนับสนุนยูเอ็นปีละ 20% ของงบประมาณ 1.3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เป็นผู้บริจาคสูงสุดให้กับ ODA เฉลี่ยปีละ 11 พันล้านดอลลาร์ เป็นผู้บริจากรายใหญ่ให้ UNESCO รวมทั้งโครงการต่างๆ มากมาย เช่น โครงการเพื่อการพัฒนาของยูเอ็น (UNDP) กองทุนประชากรของยูเอ็น (UNFPA) ดังนั้นเมื่อตัวแทนญี่ปุ่นขึ้นดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการอนามัยโลก (WHO) สมัยที่ 2 จึงถูกกล่าวหาว่าได้มาด้วยการซื้อเสียง กล่าวคือ การกดดันประเทศที่รับความช่วยเหลือจากญี่ปุ่นให้ลงคะแนนเสียงให้แล้วจะเพิ่มความช่วยเหลือ นอกจากนี้ ตัวแทนประเทศญี่ปุ่นยังดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาของศาลโลก รองเลขาธิการสำนักงานตัวแทนเพื่อสิทธิมนุษยชน เลขาธิการสำนักงานตัวแทนพิเศษในกัมพูชา เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ญี่ปุ่นยังไม่สามารถบรรลุความปรารถนาที่จะเป็นสมาชิกถาวรในคณะมนตรีความมั่นคงฯ ได้ แม้จะมีนักการเมืองเสนอให้ญี่ปุ่นใช้พลังทางเศรษฐกิจของประเทศเสนอให้ลดการบริจาคเงินให้ยูเอ็นลง กรณีนี้ นายโคฟี อันนัน ให้ความเห็นว่าไม่เป็นผลดีและเป็นประโยชน์ต่อสถานภาพระดับโลกของญี่ปุ่น ขณะที่นักการทูตจากกลุ่มประเทศโลกที่ 3 บอกว่าเงินสามารถทำอะไรได้จำกัด มีบางอย่างที่เงินซื้อไม่ได้ การไม่บรรลุผลของญี่ปุ่นกรณีนี้ เป็นตัวชี้ว่าข้อจำกัดอยู่ที่ไหน (สยามรัฐ 250843)

ความเคลื่อนไหวด้านการศึกษา

1. ความเคลื่อนไหวด้านการศึกษา

1.1 การปฏิรูปการศึกษา 1 ปีให้หลัง คืบหน้าร้อยละ 76 แต่นักวิชาการให้ร้อยละ 30

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (คกศ.) แถลงระดับความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามพ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ หลังการประกาศใช้ ในปี พ.ศ.2542 ผลการศึกษาพบความก้าวหน้าของหน่วยงานระดับนโยบาย/กระทรวง/ทบวง/กรมในระดับร้อยละ 76 ของงานที่ควรทำในปีแรก ส่วนความก้าวหน้าของการทำงานเป็นรายหมวด พบว่าเกือบทุกหมวดมีการดำเนินการในระดับก้าวหน้ามาก ซึ่งผลการประเมินมีดังนี้

1) หมวดสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษาของคนไทยทุกคนไม่ว่าจะเป็นคนปกติ พิการ คนจน หรือคนที่มีความสามารถพิเศษ มีความคืบหน้าร้อยละ 80 โดยเฉพาะคนพิการนั้น ก.ศึกษาดำเนินการไปกว่าร้อยละ 90 แล้ว ส่วนเด็กที่มีความสามารถพิเศษ มีการทำวิจัยได้ผลเป็นรูปธรรมแล้ว และจะดำเนินการขยายผลรูปแบบการจัดการศึกษาไปยังสถานศึกษาอื่นต่อไป นอกจากนี้ สกศ.ยังได้ทำวิจัยเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของพ่อแม่ (โฮมสคูล) ซึ่ง ก.ศึกษา ได้ร่างระเบียบของกระทรวงฯ ขึ้นเพื่อทำประชาพิจารณ์ ส่วนการจัดการศึกษาของบุคคล สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นๆ ยังอยู่ในขั้นตอนการวิจัย

2) หมวดการบริหารจัดการศึกษา การปฏิรูประบบโครงสร้างการบริหาร การปฏิรูปครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา การปฏิรูปทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา มีความคืบหน้าร้อยละ 83, 79, 72, 38 ตามลำดับ มีการทำวิจัยทุกเรื่องแล้ว สกศ. กำลังดำเนินการจัดทำกฎหมายรองรับ ซึ่งจะทำให้มีการกระจายอำนาจไปยังเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ครูและผู้บริหารทั้งโรงเรียน ของรัฐและเอกชน จะต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ และจะมีระบบการจัดสรรเงินอุดหนุนเป็นรายหัวที่เท่าเทียมกัน

3) การปฏิรูปเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การปฏิรูปแนวทางการจัดการศึกษา การปฏิรูปการเรียนรู้ มีความก้าวหน้าร้อยละ 33, 81, 83 ตามลำดับ การปฏิรูปเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการวิจัย ส่วนการปฏิรูปการเรียนรู้ สกศ. ได้ดำเนินการวิจัยเรื่องศักยภาพสมองกับการเรียนรู้ และจัดทำเอกสาร "ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด" สืบค้น ยกย่อง และให้รางวัลครูต้นแบบครูแห่งชาติ เพื่อขยายผลการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ขณะนี้ ก.ศึกษา กำลังพัฒนา "ครูแกนนำ" ขึ้นสนับสนุนการขยายผลให้กว้างขวางและรวดเร็วขึ้น รวมทั้งได้พัฒนารูปแบบวิธีการเทียบโอนผลการศึกษารุ่น เพื่อไปสู่การปฏิบัติต่อไป

4) มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มีความคืบหน้าร้อยละ 86 โดยทำการวิจัยและทดลองนำร่องการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา 30 แห่ง และจัดทำมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติหลักการและให้ความเห็นชอบในร่างพระราชบัญญัติก้าจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

5) การปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย มีความคืบหน้าร้อยละ 63

สำหรับการปฏิรูปอุดมศึกษานั้น หน้าที่และบทบาทของทบวงฯ จะเปลี่ยนไป โดยการบริหารงานจะอยู่ภายใต้คณะกรรมการอุดมศึกษา ดูแลทั้งมหาวิทยาลัยรัฐและเอกชน รวมทั้งสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล สถาบันราชภัฏ มหาวิทยาลัยสงฆ์ และวิทยาลัยอาชีวะ ลักษณะการบริหารเน้นการกระจายอำนาจทั้ง บุคลากร งานวิชาการ และเงิน และการบริหารงานจะเป็นระบบเดียวกันหมด (กรุงเทพฯ โทร 170843, มติชน 180843)

นอกจากนี้ ยังมีผลงานวิจัยอื่นๆ ที่กำลังดำเนินการอยู่ เช่น การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย การยกย่องครูภูมิปัญญาไทย และการนำร่องภูมิปัญญาไทยกลับสู่ระบบการศึกษา เป็นต้น (มติชน 180843)

อย่างไรก็ตาม รศ.ดร.สมพงษ์ จิตระดับ อาจารย์คณะครุศาสตร์ จุฬาฯ ระบุว่า การดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการศึกษา ไม่ว่าจะเป็น ก.ศึกษาฯ ทบวงฯ สำนักงานการปฏิรูปการศึกษา หรือหน่วยงานอื่นๆ ยังขาดการดำเนินงานในบางหมวดตาม พ.ร.บ.การศึกษาฯ ที่จะทำให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการปฏิรูปการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญ เนื่องจากการดำเนินงานที่ผ่านมาทำกันอยู่เฉพาะในกลุ่มคนที่เป็นข้าราชการระดับสูง ขณะที่ประชาชนหรือผู้ที่ต้องเป็นผู้ปฏิบัติตามแผนนั้นไม่ได้มีส่วนรับทราบความคืบหน้าเหล่านั้นเลย และงานส่วนใหญ่ที่คืบหน้าส่วนใหญ่เป็นแผนที่อยู่ในหน้ากระดาษเท่านั้น หากเป็นเช่นนั้นคงไม่สามารถทำได้ตามเจตนารมณ์ของการปฏิรูปการศึกษาที่ต้องการให้เด็กเป็นศูนย์กลางให้ประชาชนมีส่วนร่วม แม้แต่ข้าราชการเองก็ยังคงคิดว่าตนเองต้องเป็นคนจัดการศึกษาอยู่ รศ.ดร.สมพงษ์ จิตระดับ สรุปว่า "ผมให้แค่ร้อยละ 30 ไม่ใช่ 76 อย่างที่ประเมินกันเอง" (ผู้จัดการ 190843, มติชน 200843)

2. ความเคลื่อนไหวด้านคุณภาพการศึกษา

2.1 สถาบันแห่งชาติฯพบเด็กเล็กที่บกพร่องทางสติปัญญาถึงร้อยละ 16 ของเด็กปกติ

รศ.พญ.นิตยา ศษภักดิ์ ผู้อำนวยการสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว เปิดเผยว่าผลการสำรวจพบจำนวนเด็กไทยที่มีความสามารถด้านการเรียนรู้และมีพฤติกรรมยังไม่ได้มาตรฐานอยู่อีกมาก แยกเป็นเด็กเล็กจำนวนร้อยละ 16 ของเด็กปกติ ซึ่งในแต่ละปีจะมีเด็กเกิดจำนวน 1 ล้านคน และเป็นเด็กวัยประถมศึกษาร้อยละ 8 ดังนั้น ถ้าจะพัฒนาประเทศไทยต้องช่วยแม่เด็กที่มีความบกพร่องเหล่านี้ให้รู้จักวิธีดูแลลูกตัวเองให้ถูกต้อง ทั้งนี้การให้บริการทางการศึกษากับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาอย่างขาดอยู่มากแม้ว่าจะมีพ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติที่ให้โอกาสเด็กพิการได้เรียนหนังสือ แต่นโยบายก็คือตัวหนังสือ ถ้าจะให้เกิดผลในทางปฏิบัติจะต้องช่วยกันผลักดันเคลื่อนไหวให้เกิดขึ้นจริงให้ได้

ทางด้านนางอุมาวรินทร์ เตชะรินทร์ ผู้ร่วมก่อตั้งชมรม และสมาคมผู้ปกครองบุคคลออทิสซึม ซึ่งมีลูกเป็นโรคออทิสติกด้วยกัน เปิดเผยว่าอยากแนะนำให้พ่อแม่ที่มีลูกเป็นออทิสติกว่าไม่จำเป็นต้องมีเงินทองมากมายถึงจะดูแลเด็กเหล่านี้ได้ แต่ต้องใช้ความรัก ความเข้าใจ และความอดทนเป็นพิเศษ โดยเฉพาะครูที่สอนเด็กเหล่านี้ ควรจะมีความเข้าใจและทักษะด้านนี้จริงๆ เนื่องจากขณะนี้ครูขาดสิ่งเหล่านี้มาก (กรุงเทพฯธุรกิจ 150843)

ความเคลื่อนไหวด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

1. ความเคลื่อนไหวด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในประเทศ

1.1 มูลนิธิส่งเสริมวิทยาศาสตร์ฯมอบรางวัลนักวิทยาศาสตร์ดีเด่น และนักวิทยาศาสตร์รุ่นใหม่

ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช ประธานกรรมการรางวัลนักวิทยาศาสตร์ดีเด่น มูลนิธิส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในพระบรมราชูปถัมภ์ เปิดเผยว่า มูลนิธิส่งเสริมวิทยาศาสตร์ฯโดยการสนับสนุนของเครือซีเมนต์ไทย ประกาศรายชื่อผู้รับรางวัลนักวิทยาศาสตร์ดีเด่นประจำปี 2543 แก่นักวิทยาศาสตร์ไทย 2 ท่าน คือ ศ.ดร.จงรัก ผลิตประเสริฐ คณะบดีคณะสิ่งแวดล้อมทรัพยากรและการพัฒนา สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชียได้รับรางวัลด้านวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม เป็นงานวิจัยด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและการสุขภาพ โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีวิศวกรรมสิ่งแวดล้อมในการควบคุมมลภาวะและการใช้ประโยชน์จากของเสีย และใช้เทคโนโลยีพื้นบ้านที่มีต้นทุนต่ำ ผลงานวิจัยคือการใช้แบคทีเรียบำบัดน้ำเสีย สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชนบทของประเทศได้ เช่น การบำบัดน้ำเสียและการใช้ประโยชน์จากน้ำเสียในอุตสาหกรรม การนำของเสียกลับมาใช้ใหม่ และการควบคุมมลภาวะโดยใช้บ่อบำบัดแบบธรรมชาติด้วยวิธีต่างๆ

นักวิทยาศาสตร์ดีเด่นอีกท่านหนึ่งคือ ศ.สมชาติ โสภณธรมฤทธิ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มีผลงานวิจัยเกี่ยวกับพลังงานทดแทนโดยเฉพาะพลังงานแสงอาทิตย์ในรูปของความร้อนและเทคโนโลยีการอบแห้ง ซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชนบทและเป็นประโยชน์ต่อการเกษตรและอุตสาหกรรมทั้งในและนอกประเทศ ผลงานที่สำเร็จเป็นรูปธรรมคือ เครื่องอบแห้งข้าวเปลือกแบบฟลูอิดไคซ์เบดและเตาเผาแลกเปลี่ยนไซโคลน เทคนิคการอบแห้งและเก็บรักษาข้าวเปลือกภายในฉางเก็บ เครื่องอบแห้งแบบฮีทปั๊ม ใช้ในวงการอุตสาหกรรมอบแห้งผักและผลไม้ เป็นต้น

นอกจากนี้ มูลนิธิฯยังประกาศรางวัล "นักวิทยาศาสตร์รุ่นใหม่" อีก 6 ท่าน เพื่อเชิดชูเกียรติและเป็นกำลังใจแก่นักวิทยาศาสตร์ที่มีอายุไม่เกิน 35 ปี แต่มีศักยภาพในการวิจัยสูง ได้แก่ ผศ.ดร.ธีรยุทธ วิไลวัลย์ สาขาเคมีอินทรีย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผศ.ดร.ทวีชัย อมรศักดิ์ชัย สาขาฟิสิกส์พอลิเมอร์ ม.มหิดล ผศ.ดร.ณรงค์ฤทธิ์ สมบัติสมภพ สาขาเทคโนโลยีพอลิเมอร์ ม.เทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ดร. สมชาติ ฉันทศิริวรรณ สาขาวัสดุศาสตร์ ม.ธรรมศาสตร์ ผ.ศ.นพ.ประเสริฐ เอื้อวรากุล สาขาจุลชีววิทยา ม.มหิดล และดร.ศิวาวุฒิ กลิ่นบุหงา สาขาพันธุศาสตร์ จากสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (กรุงเทพฯธุรกิจ 030843)

1.2 ก.มหาดไทยตั้งเว็บไซต์ " คนไทยดอทคอม " (www.knonthai.com)

กรมการปกครอง ก.มหาดไทย ตั้งเว็บไซต์ คนไทยดอทคอม เพื่อเป็นแหล่งรวมข้อมูลและบริการภาครัฐที่ใหญ่ที่สุด พร้อมแจกอีเมล์แอดเดรสและรหัสลับให้คนไทย 61 ล้านคน ทั้งนี้ นายปรีชา พรพิสิฐภูมิ ผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ประมวลผลการทะเบียน สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง เปิดเผยว่ากรมการปกครองร่วมกับหน่วยงานเอกชนได้แก่ บริษัทชั้นไมโครซิลเต็มส์จำกัด บริษัทคอนโทรล ดาต้า (ประเทศไทย) บริษัทอินฟอร์มิทซ์ ซอฟต์แวร์ (ประเทศไทย) จำกัด พัฒนาเว็บไซต์คนไทยดอทคอมให้เป็นพอร์ทัลไซต์ที่ใหญ่

ที่สุดในประเทศไทยโดยเป็น E-Government Portal ที่รวมศูนย์งานบริการของรัฐและเอกชนกว่า 40 ราย ซึ่งทางกรมฯ ได้เปิดให้ประชาชนลงทะเบียนเพื่อขอรหัสบุคคล (Pin Code) ผ่านทางเว็บไซต์หรือไปขอได้ที่ว่าการอำเภอต่างๆ 505 แห่งทั่วประเทศ

อีเมลแอคเคสจะกำหนดชื่อผู้ใช้งานตามด้วยรหัสประจำตัวประชาชน 13 หลัก ส่วนรหัสบุคคลเป็นรหัสลับของบุคคลนั้นที่เข้าไปลงทะเบียนไว้ ทางกรมการปกครองจะตรวจสอบข้อมูลแล้วแจ้งกลับไปยังผู้ที่ยื่นขออีเมลแอคเคสภายในเวลา 3 วัน นายปรีชากล่าวถึงประโยชน์จากการใช้อีเมลแอคเคสและพินโค้ดขณะนี้ คือ การตรวจสอบข้อมูลของตนเองในทะเบียนราษฎร รายการบัตรประชาชน ตรวจสอบทะเบียนสมรส การขอแก้ไขสัญชาติ รายการหย่าและตรวจสอบสิทธิในการเลือกตั้ง นอกจากนี้ ยังมีบริการด้านการเงินการธนาคาร เช่น เอทีเอ็ม เครดิตการ์ดและอี-คอมเมิร์ซ หรือกรณีเดินทางไปต่างประเทศแล้วทำพาสปอร์ตหาย สามารถส่งข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์ที่กรมการปกครองได้เชื่อมโยงฐานข้อมูลกับกรมการกงสุล ก.ต่างประเทศ เพื่อขอออกพาสปอร์ตใหม่ได้รวดเร็วขึ้น นอกจากนี้ กรมการปกครองยังเชื่อมโยงข้อมูลกับกรมการขนส่ง ก.คมนาคม เพื่อให้ความสะดวกในการทำใบขับขี่แก่ประชาชนโดยไม่ต้องยื่นคำร้อง เพียงแค่นำบัตรประชาชนมาก็สามารถตรวจสอบข้อมูลกับกรมการปกครองผ่านเครือข่ายได้ทันทีอีกทั้งยังออกแบบฟอร์มต่างๆ จากเว็บไซต์เพื่อกรอกข้อมูลนำไปยื่นให้หน่วยงานที่ต้องการจะดำเนินการ

โครงการในอนาคตคือการเตรียมแผนแจ้งย้ายทะเบียนบ้านหรือทำรายการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกรมการปกครองผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการด้านเทคนิคในการตรวจสอบรับรองลายมือชื่อผ่านเว็บไซต์ นอกจากนี้มีความเป็นไปได้ในการใช้สิทธิเลือกตั้งผ่านอินเทอร์เน็ต ซึ่งในทางเทคนิคทำได้ แต่ทางกฎหมายยังไม่รับรอง (มติชน040843)

2. ความเคลื่อนไหวด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในต่างประเทศ

2.1 นักดาราศาสตร์พบดาวเคราะห์ใหม่ 10 ดวงใกล้สุริยจักรวาล

นายวิลเลียม คอชแรน นักดาราศาสตร์จากหอดูดาวแมคโดนัลด์ มหาวิทยาลัยเท็กซัส ร่วมกับนักดาราศาสตร์ในแคลิฟอร์เนียและยุโรปแถลงเมื่อวันที่ 7 ส.ค.2543 ว่าทีมนักดาราศาสตร์ของตนค้นพบดาวเคราะห์ใหม่อีก 10 ดวงนอกระบบสุริยจักรวาล การค้นพบดังกล่าวได้เพิ่มจำนวนดาวเคราะห์เป็น 40 ดวง จากที่มีการค้นพบเมื่อ 5 ปีที่แล้ว และทำให้ความหวังในการค้นพบสิ่งมีชีวิตต่างดาวเพิ่มมากขึ้น จำนวนดาวเคราะห์ที่พบในครั้งนี้ รวมถึงดาวเคราะห์ขนาดใหญ่เท่าดาวพฤหัสบดี โคจรรอบดาวฤกษ์เฮปซิดอน อีริดานี ในกลุ่มดาวอีริดานัส ซึ่งอยู่ห่างจากโลกเพียง 10.49 ล้านปีแสง ซึ่งอยู่ในระยะที่ใกล้มากหากเทียบตามมาตรฐานของจักรวาล นายคอชแรนกล่าวถึงดาวดวงดังกล่าวว่ามีลักษณะคล้ายคลึงกับดาวพฤหัสบดี ทั้งในเรื่องขององค์ประกอบ ขนาด และระยะห่างจากดาวฤกษ์ที่เป็นศูนย์กลาง ซึ่งกำลังเป็นที่สนใจของนักดาราศาสตร์หลายคนที่คาดว่าตรงกลางระหว่างดาวเคราะห์ดวงนี้กับดาวฤกษ์ศูนย์กลาง อาจเป็นที่ตั้งของดาวเคราะห์ขนาดเล็กที่มีลักษณะเหมือนกับโลกที่อยู่ระหว่างดาวพฤหัสบดีกับดวงอาทิตย์ ซึ่งดาวพฤหัสบดีนั้นนักดาราศาสตร์มีความเชื่อว่ามีบทบาทสำคัญต่อการมีสิ่งมีชีวิตในโลกเนื่องจากแรงดึงดูดของดาวพฤหัสบดีจะช่วยป้องกันโลกให้พ้นอันตรายจากดาวเคราะห์น้อยหรือดาวหางที่อาจพุ่งชนโลกได้ (กรุงเทพธุรกิจ 080843)

2.2 โคลนนิ่งตัวอ่อนในอังกฤษมีความคืบหน้ามากขึ้น

วันที่ 16 ส.ค.2543 รัฐบาลอังกฤษได้แถลงข่าวว่าเตรียมเสนอกฎหมายต่อสภาเพื่ออนุญาตการโคลนนิ่งตัวอ่อนของมนุษย์เพื่อวัตถุประสงค์ในการวิจัยทางการแพทย์และการรักษาโรค ทั้งนี้เนื่องจากมีการเรียกร้องจากเลียม โดนัลด์สัน ประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายการแพทย์ของรัฐบาลซึ่งได้รับการสนับสนุนจากแพทย์ใหญ่ที่สุดของ ก.สาธารณสุข ให้ขยายขอบเขตที่จะอนุญาตให้ทำวิจัยโคลนนิ่งเพื่อการบำบัดรักษาโรคด้วย ที่มาของแนวคิดดังกล่าวคือการหาทางผลิตเซลล์ขนาดจิ๋วจำนวนมาก ซึ่งนักวิทยาศาสตร์นิยมเรียกว่าเซลล์ก่อนเป็นตัวอ่อน (pre' embryo) เพื่อนำมาผ่านกรรมวิธีเลือกเฮาสเต็ม เซลล์ (stem cell) ของมันออกมาเป็นมาสเตอร์เซลล์ที่สามารถผลิตเป็นเซลล์ชนิดใดๆ ในร่างกายได้ ความคาดหวังของแพทย์ในเรื่องนี้คือการสามารถนำสเต็มเซลล์มาเพาะเลี้ยงให้เป็นอวัยวะตลอดจนนำเนื้อเยื่อมาใช้ในการบำบัดรักษาโรคต่างๆ ตั้งแต่อัมพาตถึงเบาหวาน แต่การโคลนนิ่งตัวอ่อนของมนุษย์เพื่อใช้ในการสร้างสเต็มเซลล์ ตลอดจนในการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ย่อมหมายถึงการสร้างทารกตัวอ่อนขึ้นแล้วทำลายมันไป การวิจัยในเรื่องนี้จึงได้รับการวิพากษ์วิจารณ์จากหลายฝ่ายที่ไม่เห็นด้วย อาทิ พรรคคอนเซอร์เวทีฟซึ่งเป็นพรรคฝ่ายค้าน รวมทั้งองค์กรการกุศล เช่น "ไลฟ์" ส่วนนักวิทยาศาสตร์ รัฐบาลโดย ก.สาธารณสุข รวมทั้งสมาคมอุตสาหกรรมชีวภาพ และแพทย์สมาคมแห่งอังกฤษให้การสนับสนุนโครงการดังกล่าว

นายโดนัลด์สันชี้แจงว่าการวิจัยนี้จะช่วยเพิ่มพูนความเข้าใจเกี่ยวกับโรคภัยและความผิดปกติของมนุษย์ จึงควรอนุญาตให้ทำการบำบัดรักษาโดยใช้พื้นฐานจากเซลล์ของมนุษย์เองได้ เพราะมีศักยภาพในการบรรเทาความเจ็บปวดและรักษาโรค แต่ก็ย้ำว่ายังต้องจำกัดควบคุมไม่ให้มีการทำโคลนนิ่งเพื่อการสืบพันธุ์ซึ่งหมายถึงการเพาะพันธุ์มนุษย์ขึ้นมาในวิธีเดียวกับที่โคลนนิ่งแกะดอลลีในปีค.ศ.1997 (ผู้จัดการ 180843)

ความเคลื่อนไหวด้านอาหารและสาธารณสุข

1. ความเคลื่อนไหวด้านอาหาร

1.1 นโยบายและแนวคิดด้านอาหาร

1.1.1 ก. สาธารณสุขจัดทำแผนแห่งชาติด้านความปลอดภัยของอาหาร

นพ.สุจิต ศรีประพันธ์ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข กล่าวว่า ระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา แนวโน้มปัญหาความไม่สะอาดปลอดภัยของอาหารได้ทวีความรุนแรงขึ้น จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคอุจจาระร่วงอย่างรุนแรงและโรคอาหารเป็นพิษมีอัตราผู้ป่วยเพิ่มขึ้นทุกปี โดยเฉพาะโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลัน มีอัตราอยู่ในระดับ 1 ใน 10 ของโรคที่ต้องเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา

ปัจจุบันธุรกิจอาหารประเภทซูเปอร์มาร์เก็ต ร้านริมบาทวิถี รวมถึงรถเข็นขายข้าว กำลังขยายตัวเพิ่มขึ้น ยังไม่มีหน่วยงานใดเข้าไปควบคุมดูแล ดังนั้น การจัดทำแผนกลยุทธ์เพื่อปรับใช้ในการสร้างแผนแห่งชาติด้านความปลอดภัยของอาหาร และกำหนดระบบความปลอดภัยด้านอาหารแห่งชาติจึงเป็นนโยบายสำคัญของประเทศ และยังเป็นการสอดคล้องกับความต้องการในระดับสากลโดยองค์การอนามัยโลกอีกด้วย (กรุงเทพฯธุรกิจ 090843, ผู้จัดการ 170843)

1.1.2 FAO ยินดีใช้ GMOs แก้ปัญหาความอดอยาก

อาร์.บี. ลิงห์ ตัวแทนประจำเอเชียขององค์การอาหารและเกษตรกรรม (เอฟเอโอ) ในสังกัดองค์การสหประชาชาติ เผยรายงานฉบับล่าสุดที่ทำการวิจัยระหว่างปี 1996-1998 ระบุว่า เอเชีย-แปซิฟิก มีผู้ได้รับอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการต่ำถึง 515 ล้านคน วิกฤติเศรษฐกิจและภัยธรรมชาติ เป็นต้นเหตุที่ทำให้จำนวนผู้อดอยากในภูมิภาคนี้ยังอยู่ในระดับสูง ในบรรดา 17 ประเทศที่มีปัญหานี้ มี 5 ประเทศ ได้แก่ เกาหลีเหนือ มองโกเลีย บังกลาเทศ ปาปัวนิวกินี และเนปาล ที่ยังมีจำนวนผู้ขาดสารอาหารเพิ่มขึ้น เมื่อคำนวณในรูปเปอร์เซ็นต์ ตัวแทนของเอฟเอโอ บอกอีกว่า เอเชีย-แปซิฟิกจะต้องลดจำนวนผู้อดอยากให้ได้ปีละ 14 ล้านคน สอดคล้องกับเป้าหมายของเอฟเอโอ ในการลดจำนวนผู้อดอยากลงครึ่งหนึ่งในปี 2015

การบรรลุเป้าหมายดังกล่าวนั้น ประเทศต่างๆ ต้องช่วยเหลือตัวเองด้วยการเพิ่มผลผลิตการเกษตร ลดความสูญเสียในการเพาะปลูกด้วยการรับเทคโนโลยีใหม่ๆมาใช้ พัฒนาชาติแล้วควรช่วยเหลือด้วยการเปิดทางให้ประเทศเหล่านี้เข้ามาแข่งขันและเข้าถึงตลาดได้มากขึ้น ลิงห์กล่าวว่า เอฟเอโอไม่คัดค้านการนำนวัตกรรมด้าน GMOs มาใช้ในการเพิ่มผลผลิตและยกระดับคุณภาพอาหาร แต่ต้องคำนึงถึงพื้นฐานความจำเป็นซึ่งขึ้นอยู่กับวิถรณ์ญาณในด้านความปลอดภัยของอาหารด้วย (ผู้จัดการ 250843)

1.2 การผลิตและพัฒนาอาหาร

1.2.1 รมต. วิทยาศาสตร์ สนับสนุนโครงการผลิตไวน์จากผลไม้ไทย

นายอาทิตย์ อุไรรัตน์ รมต. วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เปิดเผยมถึงการผลิตไวน์ในประเทศไทยว่า กระทรวงวิทยาศาสตร์พยายามที่จะหาทางออกเพื่อช่วยเกษตรกรไทยยืนหยัดได้ในภาวะวิกฤติราคาผลไม้ตกต่ำ โดยได้มอบหมายให้สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วท.) นำความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านการแปรรูปอาหาร นำผลไม้ไทยมาผลิตเป็นไวน์และน้ำผลไม้เพื่อบรรเทาภาวะผลไม้ล้นตลาด “ในปีหนึ่งๆ ประเทศไทยส่งออกเข้าไวน์จำนวนมากถึง 5,908,054 ลิตร มูลค่า 349,076,789 บาท ส่วนในช่วง 4 เดือนแรกของปี 2543 ได้ส่งออกเข้าไวน์แล้วถึง 1,960,054 ลิตร คิดเป็นมูลค่า 104,005,500 บาท หากประเทศไทยสามารถผลิตไวน์ได้จะสามารถลดการนำเข้าได้มาก” นายอาทิตย์กล่าว

ทั้งนี้ ได้มอบหมายให้วท.เป็นแกนกลางในการดำเนินโครงการผลิตไวน์และน้ำผลไม้ โดยร่วมกับมหาวิทยาลัยต่างๆ ซึ่งประสบความสำเร็จในการวิจัยไวน์จากผลไม้ไทย นอกจากนี้โครงการดังกล่าวยังเป็นหนทางหนึ่งที่จะส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวในเชิงเกษตร ช่วยลดการอพยพแรงงานได้อีกด้วย (กรุงเทพฯธุรกิจ 120843)

1.2.2 นักวิจัยหนุนเกษตรกรทำฟาร์มจิ้งหรีดส่งขาย

ผศ.ดร.ทัศนีย์ แจ่มจรรยา อาจารย์ประจำภาควิชาชีววิทยา คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ในฐานะหัวหน้าโครงการศึกษาแมลงที่ใช้เป็นอาหารของมนุษย์ เปิดเผยมว่า เนื่องจากประชากรในภาคอีสานนิยมบริโภคแมลงกันมาก ดังนั้น จึงได้นำคณะวิจัยทำการศึกษาแมลงที่ใช้เป็นอาหารของมนุษย์ หรือแมลงที่กินได้ ซึ่งดำเนินการศึกษามาตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2541 และในขณะนี้คณะผู้วิจัยได้เริ่มการทดลองเพาะเลี้ยงจิ้งหรีดซึ่งเป็นแมลงอีกชนิดหนึ่งที่มีผู้นิยมบริโภคและขายได้ราคาดี เพื่อพัฒนาไปสู่การทำฟาร์มจิ้งหรีดในเชิงพาณิชย์แล้ว การบริโภคจิ้งหรีดมีทั้งการนำมาทอด แกง หรือคั่ว ดังนั้น เพื่อเป็นการอนุรักษ์จิ้งหรีด ตลอดจนมีจิ้งหรีดบริโภคอย่างเพียงพอและเป็นการสร้างรายได้เสริมแก่เกษตรกร จึงได้คิดค้นวิธีการเลี้ยงจิ้งหรีด โดยพันธุ์ที่ได้คัดเลือกจากการศึกษาแล้วได้ผลดีคือ พันธุ์ทองคำ

สำหรับรูปแบบในการเพาะเลี้ยง ได้ทำการเพาะเลี้ยงในบ่อซีเมนต์ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 เซนติเมตร สูง 50 เซนติเมตร โดยเริ่มจากพ่อพันธุ์ 1 ตัว แม่พันธุ์ 2 ตัว ใช้เวลาประมาณ 2 เดือน จะได้ผลผลิตประมาณ 2,000 ตัว น้ำหนักรวมทั้งหมด 1.5-2 กิโลกรัม ราคาขายกิโลกรัมละ 50-60 บาท ก้าวต่อไปจะมีการอบรมทำฟาร์มจิ้งหรีดในช่วงปี 2543-2544 เพื่อเผยแพร่ความรู้แก่เกษตรกรและผู้สนใจทั่วไป ให้นำไปประกอบอาชีพเสริม (ไทยโพสต์ 230843)

1.2.3 ญี่ปุ่นกว่านซื้อสมุนไพรมันชั้น" หลังวิจัยพบสามารถป้องกันโรคตับ

คณะเภสัชศาสตร์ ม.มหิดล เผยขณะนี้ประเทศญี่ปุ่นกำลังกว่านซื้อ "มันชั้น" เป็นจำนวนมากหลังวิจัยพบสามารถป้องกันโรคตับได้ ในขณะที่มหิดลกำลังเร่งเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อมันชั้นพันธุ์ที่ดีที่สุดของไทยจากจังหวัดสุราษฎร์ธานีเพื่อทดลองปลูกในพื้นที่อื่นๆทั่วประเทศ และจะนำไปวิจัยเปรียบเทียบกับปริมาณสารสำคัญที่ใช้ประโยชน์ทางยา พร้อมกันนี้ยังมีโครงการวิจัยทางคลินิกของมันชั้นรักษาโรคกระเพาะที่โรงพยาบาลราชวิถี และศิริราชพยาบาล รศ.พร้อมจิต ศรลัมภ์ ภาควิชาเภสัชพิษวิทยา คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล กล่าวว่า ปัจจุบันประเทศไทยเปลี่ยนจากสังคมเกษตรกรรมเป็นสังคมอุตสาหกรรม ป่าไม้ลดจำนวนลงมาก หากบริษัทยาสมุนไพรหรือเก็บผลผลิตจากป่าโดยไม่คิดถึงการปลูก อีกไม่นานก็ไม่มีวัตถุดิบ โรงงานอุตสาหกรรมต้องมองช่องทางในการปลูกสมุนไพรรักษาโรค ถ้าจะตั้งหลักก็ต้องร่วมมือกันคือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์การเกษตรส่งเสริมการปลูก นักวิชาการนักวิจัยสนับสนุนเรื่องข้อมูลความรู้ในการควบคุมคุณภาพ ทำอย่างไรจึงจะได้สารสำคัญตามที่ต้องการ "ทุกวันนี้เราทำอะไรไม่ก้าวหน้า เพราะทุกคนต้องการเป็นแม่ทัพ ไม่มีใครอยากเป็นทหารเลย ดังนั้น ทุกคนต้องพร้อมเป็นทหารพร้อมมือกันเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ (ผู้จัดการ, กรุงเทพธุรกิจ 230843)

1.2.4 เร่งศึกษาสมุนไพรไทยแก้สารตกค้างในหมู หวังส่งออก "อียู" อนุญาต

ดร.ยุพธนา ศิริวิธานกุล จากภาควิชาสัตวศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เปิดเผยว่า เกษตรกรพยายามเลี้ยงสุกรให้ได้ผลผลิตสูงแต่ต้นทุนต่ำ จึงผสมยาปฏิชีวนะในอาหารสุกรเพื่อเร่งการเจริญเติบโตและป้องกันโรค ทำให้การส่งออกเนื้อหมูของประเทศไทยไปต่างประเทศมีปัญหาเรื่องคุณภาพเนื้อและสารตกค้าง ซึ่งเป็นผลเสียต่อสุขภาพของผู้บริโภค "ผมจึงได้สนใจวิจัยการศึกษาสมุนไพรในสุกร สมุนไพรที่ทำการศึกษาไปแล้วบ้างก็เช่น ฟักทะเลยาใจ มีฤทธิ์ในการยับยั้งเชื้อแบคทีเรีย แก้อาการท้องร่วง บิด ไบฟริงซิงก์ หมูที่ท้องเสียได้กินไบฟริงจะหายท้องเสียเร็วขึ้น ซึ่งสำหรับหมูแล้วต้องใช้สมุนไพรในปริมาณที่มากกว่าคน 2 เท่า หมูหวาน จะช่วยทำให้หมูเจริญอาหารได้อย่างดี ได้ทำการทดลองมาประมาณปีเศษแล้วพบว่าเป็นไปได้มาก ขณะนี้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณการศึกษาจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) โดยจะใช้เวลาศึกษาต่อไปอีก 2 ปีครึ่ง เพื่อศึกษาการใช้สมุนไพรในรูปแบบครบวงจร"

ดร.ยุพธนา กล่าวอีกว่า ขั้นตอนต่อไปจะวิจัยสมุนไพรอีก 3 ชนิด คือ ไพล มีฤทธิ์ในการขับลมแก้ปวดท้อง มันชั้น มีคุณสมบัติในการแก้ท้องร่วง แก้หืด แก้เจ็บคอ บำรุงตับและบำรุงเลือด ป้องกันแผลในกระเพาะอาหาร เปลือกมังคุด ป้องกันโรคบิดและท้องร่วง สมานแผลในลำไส้ได้ สมุนไพรจะยับยั้งเชื้อโรคทั้งในทางตรงและทางอ้อม ช่วยเสริมภูมิคุ้มกันโรคในสัตว์ ปรับสภาพร่างกายให้เป็นปกติ ถ้ามีใช้สูงจะช่วยปรับสภาพ ถ้าย่อยไม่ได้สัตว์จะถ่ายออกมาเป็นกากสมุนไพรก็จะย่อยสลายตามธรรมชาติได้ (มติชน 080843)

1.3 อาหารและสุขภาพ

1.3.1 ชด "ซา-กาแฟ" ระวังเลือดจาง

น.ส.รุจิรา โชคชัย รพ.มหาราช จ.นครราชสีมา เปิดเผยว่า จากผลการศึกษาปริมาณธาตุเหล็กที่ถูกดูดซึมจากอาหารเข้าในหลอดทดลอง เพื่อศึกษาผลของเครื่องดื่มชนิดต่างๆ ที่มีผลต่อการดูดซึมของปริมาณธาตุเหล็กของร่างกาย พบว่ากาแฟจะมีผลทำให้ธาตุเหล็กในอาหารแตกตัวลดลง 23-60% ส่วนชาทำให้ปริมาณธาตุเหล็กแตกตัวลดลงอย่างชัดเจนมากถึง 85-88% "ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นชัดเจนว่า ชนิดของเครื่องดื่มที่รับประทานกับอาหารเข้าชนิดต่างๆ มีผลต่อปริมาณธาตุเหล็กในอาหารที่ร่างกายสามารถดูดซึมไปใช้ ถ้ารับประทานอาหารเข้าร่วมกับน้ำดื่มจะช่วยการดูดซึมธาตุเหล็ก ถ้ารับประทานร่วมกับชาและกาแฟ การดูดซึมธาตุเหล็กจะลดลง โดยเฉพาะชา"

ปัจจุบันปัญหาการขาดธาตุเหล็กซึ่งนำไปสู่ภาวะโลหิตจางกำลังเป็นปัญหาที่สำคัญของประเทศ โดยพบว่ากลุ่มที่เสี่ยงต่อการขาดธาตุเหล็ก ได้แก่ กลุ่มเด็กทารก วัยรุ่น หญิงตั้งครรภ์ ดังนั้นในกลุ่มเสี่ยงเหล่านี้หรือผู้ที่มีภาวะโลหิตจางควรหลีกเลี่ยงการดื่มชา กาแฟร่วมกับการรับประทานอาหารเข้า (ไทยโพสต์ 250843)

1.3.2 กินตามธาตุช่วยรักษาสมดุลในร่างกายได้

แพทย์แผนไทยประจำมูลนิธิสุขภาพไทยเผย คัมภีร์อายุรเวทของอินเดียระบุชัดเจน กินตามธาตุจะช่วยรักษาสมดุลในร่างกายและลดความเสี่ยงการเกิดโรคต่างๆ ได้ นายธีรเดช อุทัยวิทยารัตน์ แพทย์แผนไทยประจำศูนย์สุขภาพไทย มูลนิธิสุขภาพไทย กล่าวว่า แนวคิดในเรื่องกินตามธาตุของมูลินิชนั้นได้ศึกษาจากทฤษฎีอายุรเวท ประเทศอินเดีย ลักษณะธาตุที่ประกอบเป็นร่างกายมนุษย์ตามความหมายของคัมภีร์อายุรเวทประกอบด้วย 5 ธาตุ ได้แก่ ดิน น้ำ ลม ไฟ และอากาศธาตุ อย่างไรก็ตาม แต่ละคนจะมีสัดส่วนของธาตุไม่เท่ากัน เป็นตัว

กำหนดลักษณะบุคลิกของแต่ละคน การกินตามธาตุจึงเป็นการจัดสมดุลในเรื่องการรับประทานอาหารให้สอดคล้องกับลักษณะเด่นของคนแต่ละธาตุ ตลอดจนยังเป็นการสร้างความกลมกลืนระหว่างคนกับธรรมชาติ อีกทั้งเป็นการช่วยให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีอีกด้วย

คนที่ธาตุดินและธาตุน้ำเป็นคนเจ้าเนื้อ ผิวละเอียด ร่างกายค่อนข้างเย็น แข็งแรง ลักษณะนิสัยใจคอเป็นคนพูดช้า ใจเย็น อารมณ์นิ่ง มีความอดทนสูง ค่อนข้างทำอะไรแบบสบายๆ อาหารที่เหมาะสมกับคนธาตุดินได้แก่ แกงบวม แกงบอน แกงส้ม อาหารรสมันได้แก่ ต้มกะทิสายบัว, อาหารรสเผ็ด ได้แก่ ยาหับลือติบ, อาหารรสเค็ม อาทิ ผัดคะน้าปลาเค็ม สำหรับคนธาตุน้ำ อาหารผักและผลไม้ที่ควรรับประทานสำหรับคนธาตุน้ำคือ รสชาติขม เปรี้ยว “ควรจะเลี่ยงแกงกะทิ เนื่องจากในคนธาตุน้ำและธาตุน้ำเด่น มีองค์ประกอบธาตุดินและน้ำในร่างกายมาก ซึ่งควรจะกินอาหารรสเผ็ด เช่น ต้มยำ เพราะจะช่วยเผาดินและน้ำ

ธาตุไฟ รูปร่างปานกลาง ผิวแดง ตาคม อุปนิสัยพูดจาแบบขวานผ่าซาก และมีลักษณะของการใช้อำนาจ บุคลิกข้างจัดการ คิดเร็ว หากรับประทานอาหารที่มีรสเผ็ด เปรี้ยว เค็ม จะทำให้เป็นโรคกระเพาะอาหาร โรคผิวหนังบางอย่าง คนธาตุไฟควรจะรับประทานอาหารที่มีรสหวาน ขม เผ็ด และลักษณะเป็นของเย็นเพื่อปรับสมดุลกับคนธาตุไฟ เช่นแกงจืด แกงเลียงน้ำเต้าหู้ดิบ และควรหลีกเลี่ยงแกงกะทิ สำหรับคนที่ธาตุลมและอากาศธาตุนั้น รูปร่างจะไม่ชัดเจน เนื่องจากมีธาตุดินและธาตุน้ำน้อย อาทิ เป็นคนรูปร่างเล็กหรือเป็นคนสูง худ ข้อใหญ่ กล้ามเนื้อน้อย บุคลิกภาพอยู่ไม่สุข นิสัยเป็นคนช่างคิด ถ้าร่างกายเสียสมดุลจากการรับประทานอาหารที่มีธาตุลมมาก จะทำให้มีความคิดฟุ้งซ่าน นอนไม่หลับ ท้องผูก ปวดตามข้อ ก็ต้องหาอาหารที่มีคุณสมบัติตรงข้ามกันมาก เช่น หาความชุ่มชื้นจากอาหารรสหวาน เปรี้ยว เค็ม และควรลดอาหารรสเผ็ด ขม เผ็ด อาหารที่เหมาะสมได้แก่ รสเผ็ดร้อน เน้นเครื่องเทศ สมุนไพร เช่น ใบโหระพา พริก ของหวานได้แก่ น้ำขิง น้ำชา

นายธีรเดชเผยอีกว่า ในทางปฏิบัติแล้วแต่ละคนก็จะมีรายละเอียดที่แตกต่างกันออกไปตามลักษณะเด่นที่แสดงออกมา หลักการกินอาหารตามธาตุนั้น มิได้หมายความว่าผู้ที่อยู่ธาตุใดต้องกินเฉพาะอาหารที่สอดคล้องกับองค์ประกอบธาตุนั้น เพราะร่างกายยังมีความจำเป็นที่ต้องรับประทานอาหารให้ครบทั้ง 5 หมู่ “หลักการนี้ เป็นแนวทางกว้างๆ ในการเลือกรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพพลานามัยที่ดีขึ้นนั่นเอง” (ผู้จัดการ 020843)

1.4 สารพิษและสารเคมีในอาหาร

1.4.1 กรมปศุสัตว์สร้างผู้นำกลุ่ม แก่ปัญหาอะฟลาทอกซินในน้ำนมดิบ

นายระพีพงศ์ วงศ์ดี อธิบดีกรมปศุสัตว์ เปิดเผยถึงผลการวิจัยของหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานสาธารณสุขพบว่า น้ำนมดิบและผลิตภัณฑ์นมที่จำหน่ายในประเทศไทยขณะนี้มีการปนเปื้อนของสารอะฟลาทอกซินเอ็ม 1 ในปริมาณค่อนข้างสูง ต้องดำเนินการแก้ไขโดยเร่งด่วน เพราะอาจนำอันตรายมาสู่สุขภาพของประชาชนผู้บริโภค รวมถึงก่อให้เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจในระดับประเทศได้

องค์การระหว่างประเทศที่มีหน้าที่กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรเพื่อการบริโภค (Codex) ได้กำหนดมาตรฐานการปนเปื้อนของอะฟลาทอกซินในน้ำนมดิบไว้ที่ 0.05 ไมโครกรัมต่อน้ำนม 1 ลิตร สำหรับประเทศไทยยังไม่มีกำหนดไว้โดยเฉพาะ เพียงแต่ระบุไว้อย่างกว้างๆ ในประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับที่ 98 พ.ศ. 2529 เกี่ยวกับเรื่องมาตรฐานที่มีสารปนเปื้อนว่า กำหนดให้มีสารอะฟลาทอกซินได้ไม่เกิน 20 ไมโครกรัมต่ออาหาร 1 กก. ส่วนนมและผลิตภัณฑ์นมซึ่งจัดเป็นอาหารควบคุมเฉพาะต้องไม่มีสารพิษ เชื้อจุลินทรีย์ ในปริมาณที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

อธิบดีกรมปศุสัตว์กล่าวว่า ทางหนึ่งที่จะช่วยลดปัญหาการปนเปื้อนของอะฟลาทอกซินในน้ำนมดิบได้คือ การเลี้ยงดูโคนม โดยเฉพาะการจัดการด้านอาหารและการเก็บรักษาอาหารโคนมให้ถูกต้อง ที่สำคัญเกษตรกรผู้เลี้ยงมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี ก็จะสามารถแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น กรมปศุสัตว์จึงได้จัดทำโครงการเร่งด่วนและได้ตั้งเป้าจัดอบรมเกษตรกรไว้กว่า 15,000 คน รวมทั้งโครงการอบรมผู้นำกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมด้วย เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดกัน (ไทยรัฐ 080843)

1.4.2 ชมรมน้ำดื่มเตือนภัยผู้บริโภค ผู้ผลิตน้ำขวดเก่ามาบรรจุใหม่

นายประเจียด งามสงวนปรีชา กรรมการผู้จัดการ บริษัท บริสุทธิ์หยดทิพย์ จำกัด ผู้ผลิตน้ำดื่ม “หยดทิพย์” ในฐานะรองประธานชมรมผู้ผลิตน้ำดื่มเพื่อผู้บริโภคแห่งประเทศไทย เปิดเผยว่า ปัจจุบันมีผู้ประกอบการผลิตน้ำดื่มบางรายเอาเปรียบผู้บริโภค โดยการนำขวดเก่าที่ใช้แล้วมาบรรจุน้ำดื่มจำหน่ายส่งในท้องตลาด เพื่อลดต้นทุนดำเนินการ เนื่องจากขณะนี้ตลาดน้ำดื่มหดตัวลงประมาณ 20% ทำให้ผู้ประกอบการมียอดขายลดลง รวมถึงกำไรน้อยลงจนถึงขั้นไม่มีกำไรด้วย ลักษณะของการนำขวดมาบรรจุน้ำดื่มใหม่นั้น ผู้ประกอบการจะนำขวดมาล้างแล้วบรรจุน้ำเพื่อขายทันที โดยไม่ผ่านการฆ่าเชื้อโรคที่ได้มาตรฐาน วิธีการสังเกตว่าเป็นขวดเก่าหรือไม่ ให้ดูว่าขวดจะมีรอยขีดข่วนมากกว่าปกติ และน้ำในขวดที่ไม่ผ่านการฆ่าเชื้อโรคจะเกิดตะไคร่ มีตะกอน หรือขวดแบบแพ็ค 6 ขวด หากได้ขวดมีตราบริษัทผู้ผลิตเกิน 3 ราย สันนิษฐานว่าเป็นขวดเก่าที่นำมาใช้ใหม่ เพราะโดยปกติผู้ผลิตจะจ้างโรงงานผลิตขวดไม่เกิน 3 ราย

สำหรับตลาดรวมของน้ำดื่มบรรจุขวดในปีนี้มีมูลค่า 4,000 ล้านบาท แบ่งเป็นยอดขายจากผู้ผลิตรายใหญ่ 40% และ 60% ของผู้ผลิตรายย่อย มีผู้นำตลาดคือน้ำดื่มสิงห์ มีส่วนแบ่งการตลาด 30-40% ส่วนอันดับสองคือ สปริงเกอร์และเนปจูน (ผู้จัดการ 070843)

1.4.3 เดือน “กินหน่อไม้อัดπίบ” ถึงตาย ควรล้าง-ต้มฆ่าเชื้อโรคใบทุลันท์

นพ.พิศิษฐ์ ศรีประเสริฐ นายแพทย์ 9 ด้านเวชกรรมป้องกันซึ่งได้รับรางวัลผลงานวิชาการยอดเยี่ยมอันดับชมเชยประจำปี 2542 ของกระทรวงสาธารณสุขเรื่อง “การสอบสวนโรคอาหารเป็นพิษใบทุลันท์จากหน่อไม้อัดπίบในจังหวัดน่าน” เผยแพร่ว่าปัจจุบันนี้มีหน่วยงานราชการไปส่งเสริมให้ชาวบ้านผลิตอาหารในภาชนะปิดสนิทค่อนข้างมาก ซึ่งอาหารดังกล่าวมักไม่ผ่านการรับรองของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการผลิตหน่อไม้อัดπίบซึ่งเป็นลักษณะการทำในครัวเรือน

จากการศึกษาพบว่าการทำหน่อไม้อัดπίบของชาวบ้านนั้น การต้มด้วยความร้อนให้เดือดไม่เพียงพอที่จะฆ่าสปอร์ของเชื้อคลอสตริเดียม ใบทุลันท์ได้ เมื่ออยู่ในภาชนะที่ปิดสนิท จึงเจริญเติบโตผลิตสปอร์ออกมาจำนวนมาก สปอร์นี้อยู่ได้ในน้ำเดือด 100 องศาเซลเซียส นานกว่า 20 ชั่วโมง แต่สามารถทำลายได้ด้วยการต้มที่ 120 องศาเซลเซียส นาน 30 นาที พบว่าร้อยละ 90 ของโรคอาหารเป็นพิษชนิดนี้เกิดจากการผลิตอาหารกระป๋องในครัวเรือนมากกว่าที่ผลิตในเชิงพาณิชย์ (มติชน 280843)

1.5 ความเคลื่อนไหวด้านอาหารจีเอ็มโอ

1.5.1 “มอนซานโต” เปลี่ยนกลยุทธ์ดันจีเอ็มโอ เสนอให้ “สิทธิบัตร” ทรัพย์สินทางปัญญา

สำนักข่าวเอพีรายงานเมื่อวันที่ 4 ส.ค.นี้ว่า บริษัท มอนซานโต ซึ่งดำเนินธุรกิจด้านเทคโนโลยีชีวภาพด้านการเกษตรระดับโลก เจ้าของผลผลิตเมล็ดพันธุ์ทางการเกษตรหลายชนิดที่ผ่านการดัดแปลงพันธุกรรม (จีเอ็มโอ) แล้ว ได้ประกาศในที่ประชุมสัมมนาทางวิชาการที่เมืองเซนาเย ประเทศอินเดีย ว่าทางบริษัทจะให้สิทธิบัตรเทคโนโลยีในการดัดแปลงพันธุกรรมข้าว “ไกลเด็น โรซ์” ของตนเองแก่สาธารณะทั่วโลกแบบให้เปล่าโดยมีเป้าหมายเพื่อให้มีการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์ข้าวดังกล่าวและพันธุ์ข้าวอื่นๆ ให้อุดมไปด้วยวิตามินเอในอนาคต

พันธุ์ข้าว ไกลเด็น โรซ์ เป็นพันธุ์ข้าวที่ผ่านการดัดแปลงพันธุกรรม พัฒนาขึ้นโดยนักวิทยาศาสตร์ของ สวิตเซอร์แลนด์และเยอรมนี บรรดานักวิทยาศาสตร์ที่กำลังทำงานเพื่อการปรับปรุงพันธุ์ข้าวอยู่ สามารถนำเอาเทคโนโลยีชีวภาพดังกล่าวของมอนซานโตไปใช้โดยไม่ต้องจ่ายเงินค่าธรรมเนียมแต่อย่างใด ทางบริษัทหวังว่าการเปิดเผยเทคโนโลยีและข้อมูลของบริษัทครั้งนี้จะช่วยกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาพันธุ์ข้าวขึ้นอีกหลากหลายชนิดที่ให้ระดับวิตามินเอ หรือ เบต้า แคโรทีนในระดับสูง (มติชน 050843)

- ผู้เชี่ยวชาญอินเดียเตือนระวัง “มอนซานโต”

ทางกรอินเดียออกมาขานรับแสดงความยินดีในเรื่องนี้ เนื่องจากอินเดียกำลังประสบปัญหาอย่างหนักโดยเป็นประเทศที่มีประชากรตาบอดมากที่สุดคือ 13 ล้านคน ในจำนวนนี้เป็นเด็กถึง 2 ล้านคนหรือเท่ากับ 1 ใน 3 ของคนตาบอดในโลกนี้ อย่างไรก็ตาม ผู้เชี่ยวชาญของอินเดียบางคนยังเตือนให้ใช้ความระมัดระวัง สุนิดา นาเรน รองผู้อำนวยการศูนย์วิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อมเตือนว่าเทคโนโลยีเป็นเรื่องหนึ่ง ส่วนจริยธรรมในการจัดการเทคโนโลยีก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง ซึ่งจะต้องแยกแยะให้ชัดเจน กรณีดังกล่าวนี้เกิดขึ้นภายใต้แรงกดดันจากสาธารณชนทั่วโลก “ต้องยอมรับว่าเรื่องนี้เป็นจังหวะก้าวที่ดี แต่เมื่อพิจารณาวิธีการของบริษัทนี้เท่าที่ผ่านมามากไม่หันมาเข้าข้างประชาชน” สุนิดา นาเรน ระบุ (มติชน 070843)

- ต่างชาติเล็งทดลองปลูก “ข้าวจีเอ็มโอ” ในไทย

เกี่ยวกับเรื่องนี้ ที่เวทีประชุมวิชาการสาธารณะเรื่อง “อนาคตข้าวไทยเพื่อไทยหรือเพื่อใคร” จัดโดยเครือข่ายสิทธิภูมิปัญญาไทย เครือข่ายประชาชนปกป้องพันธุกรรมพื้นเมือง สถาบันทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพ และภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นส.เลน ซานโตส นักวิจัยจากองค์การปฏิบัติการว่าด้วยทรัพยากรพันธุกรรมนานาชาติ (GRAIN) กล่าวว่า มูลนิธิรีค็อกกีเฟลเลอร์ได้จัดตั้งบริษัทกรีนโนเวชัน และได้ทำข้อตกลงกับบริษัทข้ามชาติเอสตราเซนากา เพื่อผลิตข้าวจีเอ็มโอซึ่งเป็นข้าวสีเหลืองทองที่ได้จากการตัดต่อยีน สามารถผลิตสารเบต้าแคโรทีนซึ่งเป็นแหล่งวิตามินเอ ทำให้ได้พันธุ์ข้าวที่มีวิตามินเอสูงเป็นพิเศษ และได้สนับสนุนให้สถาบันวิจัยข้าวนานาชาติ (IRRI) ทำการผลิต โดยทางบริษัทอ้างสาเหตุการสร้างข้าวจีเอ็มโอว่าเพื่อเสริมสร้างสุขภาพแก่ประชากรโลก โดยอ้างถึงรายงานจากองค์การอนามัยโลกว่าประชากรโลกขาดวิตามินเอ 2.8 ล้านคน พร้อมทั้งอ้างว่าจะแจกพันธุ์ข้าวนี้แก่เกษตรกรในประเทศยากจนโดยไม่คิดมูลค่าเพื่อเป็นการช่วยเหลือ

ซึ่งประเด็นที่เกษตรกรในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ องค์การพัฒนาเอกชนและเครือข่ายนักวิชาการอิสระ ร่วมกันต่อต้านการนำข้าวจีเอ็มโอเข้ามาในภูมิภาคนี้ เพราะไม่เชื่อว่าจะมีการแจกฟรีแก่เกษตรกร เนื่องจากเงื่อนไขสิทธิบัตร ซึ่งเกี่ยวข้องกับข้าวพันธุ์สีทองนี้ไม่ต่ำกว่า 6 สิทธิบัตรที่เอสตราเซนากาจะต้องให้ผลตอบแทนแก่เจ้าของกรรมสิทธิ์อื่นๆ ซึ่งยังคงเป็นปัญหาทางข้อตกลงและค่าใช้จ่าย ส่วนข้ออ้างที่จะช่วยแก้ไขภาวะการขาดวิตามินเอนั้น ในทางโภชนาการประชาชนสามารถบริโภคอาหารอื่นที่มีคุณค่า โดยเฉพาะธัญพืชและผักพื้นบ้านอีกหลายชนิด ที่อุดมด้วยวิตามินเอ และเป็นแหล่งอาหารที่มีอยู่แล้วในท้องถิ่น

สำหรับการเคลื่อนไหวในประเทศไทย นายวิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ เครือข่ายสิทธิภูมิปัญญาไทยกล่าวว่า ในช่วง 2 เดือนที่ผ่านมา นักปรับปรุงพันธุ์ข้าวของบริษัทได้ให้สัมภาษณ์แก่สื่อมวลชนต่างประเทศว่า เจ้าหน้าที่ในรัฐบาลไทย เวียดนามและบังกลาเทศ ได้แสดงความกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมโครงการนี้ (กรุงเทพธุรกิจ 170843)

2. ความเคลื่อนไหวด้านสาธารณสุข

2.1 นโยบายและแนวคิดด้านสาธารณสุข

2.1.1 ขบวนการชุดแรก “ปฏิรูปสุขภาพ”

9 ส.ค.2543 คณะกรรมการปฏิรูประบบสุขภาพ (คปรส.) ประชุมอย่างเป็นทางการนัดแรกโดยนายกรัฐมนตรีในฐานะประธานเข้าร่วมประชุมด้วยที่ทำเนียบรัฐบาล นพ.อำพล จินดาวัฒนะ ผู้อำนวยการสำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพ (สปรส.) เปิดเผยว่า ทางสำนักงานเตรียมเสนอ 4 ยุทธศาสตร์หลักให้คปรส.อนุมัติ เพื่อผลักดันให้เกิดร่างร.บ.สุขภาพแห่งชาติภายใน 3 ปี สำหรับยุทธศาสตร์หลัก 4 ข้อประกอบด้วย 1. ยุทธศาสตร์การให้ความรู้กับประชาชน เช่น กรณี การประกันสุขภาพถ้วนหน้า ต้องมีข้อมูลว่า หลักประกันสุขภาพแต่ละระบบมีดีหรือบกพร่องอย่างไร 2. การทำงานกับประชาชนภาคต่างๆ ต้องมีแผนการทำงานอย่างเป็นระบบว่าจะทำอะไรกับใครเมื่อใด 3. ยุทธศาสตร์การสื่อสารสาธารณะ จำเป็นต้องมีกระบวนการขอความร่วมมือจากสื่อในการประชาสัมพันธ์ เป็นแนวร่วมในการผลักดันให้เกิดการปฏิรูปเพื่อสุขภาพที่ดี และ 4.การบริหารการจัดการ ให้สิ่งที่ตั้งเป้าหมายไว้บรรลุผล (กรุงเทพธุรกิจ 090843)

2.1.2 ลอยแพ นศ.สายการแพทย์ กพ. อ้างปัญหางบประมาณ

ในการประชุมคณะรัฐมนตรีวันอังคารที่ 29 ส.ค. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนหรือ กพ. เสนอให้คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบข้อเสนองานของ ก. สาธารณสุข เพื่อขอผ่อนผันการดำเนินการตามมติ ครม. เกี่ยวกับนโยบายการจำกัดกำลังคนภาครัฐ พร้อมทั้งผลการศึกษาวិธีการดำเนินการที่เหมาะสมทางกำลังนักศึกษา กำลังคนด้านสาธารณสุข สายงานนักเรียนทุนทุกสาย ทั้งในส่วนทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงอื่นๆ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2543 เป็นต้นไป โดยมีเนื้อหาสาระที่น่าสนใจคือ 1. ยกเลิกการทำสัญญาการเป็นนักศึกษาเพื่อศึกษาวิชาเภสัชศาสตร์ กับนักศึกษาที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2543 เป็นต้นไป

2. ให้คงทำการสัญญาผูกพันกับนักศึกษาแพทย์ และนักศึกษาทันตแพทย์ ที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐตั้งแต่ปีการศึกษา 2543 เป็นต้นไป โดยเป็นสัญญาผูกพันฝ่ายเดียว คือกำหนดหน้าที่ของผู้รับทุนที่จะต้องเข้ารับราชการตามคำสั่งของคณะกรรมการพิจารณาจัดสรร หรือ ก.พ. ไม่ได้ผูกพันให้ส่วนราชการต้องบรรจุผู้รับทุนเข้ารับราชการ ดังนั้นหากทางราชการไม่มีตำแหน่งเพียงพอที่จะรองรับก็อาจไม่ต้องบรรจุผู้รับทุนเข้ารับราชการได้

3. สนับสนุนให้กระทรวงสาธารณสุขคงการผลิตบุคลากรด้านสาธารณสุขต่างๆ ตามเป้าหมายแผนพัฒนาสาธารณสุข ฉบับที่ 8 (2540-2544) โดยไม่ทำสัญญาผูกพันเข้ารับราชการในกระทรวงสาธารณสุข

4. ผ่อนผันมติคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ เกี่ยวกับการยกเลิกการทำสัญญานักเรียนที่มีข้อผูกพันเข้ารับราชการใน ก. สาธารณสุข ปีการศึกษา 2543 โดยให้ ก.สาธารณสุขทำสัญญาเป็นนักเรียนทุนเหมือนเดิม แต่ปรับปรุงสัญญาใหม่ให้เป็นสัญญาปลายเปิดที่ไม่มีข้อผูกพันให้ ก.สาธารณสุขขอบรรจุผู้รับทุนเข้ารับราชการหรือเป็นพนักงานของรัฐในสังกัดกระทรวงเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว

ก.พ.ยังระบุว่า ตั้งแต่ปีการศึกษา 2544 เป็นต้นไป ก.สาธารณสุขจะไม่มีการทำสัญญาการรับทุนอีก เพื่อให้เป็นไปตามมติ คปร. โดยให้ ก. สาธารณสุข ชี้แจงทำความเข้าใจกับนักเรียนที่เข้าศึกษาและผู้ปกครอง ให้ทราบถึงภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาด้วย (ไทยโพสต์ 260843)

2.1.3 วางแนวพัฒนาการรักษาพยาบาลฉุกเฉินในแผน 8

นพ.ทองสรรค์ สุธาธรรม รองอธิบดีกรมการแพทย์ กล่าวหลังจากเป็นประธานพิธีเปิดประชุมวิชาการเวชศาสตร์ฉุกเฉิน ซึ่งดำเนินการโดยโรงพยาบาลราชวิถีร่วมกับสมาคมเวชศาสตร์ฉุกเฉินแห่งประเทศไทย ว่าในอดีตการรักษาพยาบาลฉุกเฉินในประเทศไทยไม่ได้รับการสนับสนุนมากนัก ทำให้มีคนตายโดยไม่สมควรจะตายสูงกว่าที่ควรจะเป็น มีความพิการและพิการซ้ำซ้อนทำให้การรักษาพยาบาลภายหลังเป็นไปได้ด้วยความยากลำบากยิ่ง

จากสถิติ พ.ศ.2542 ปรากฏว่าสาเหตุการบาดเจ็บของประชาชนนั้นเกิดจากอุบัติเหตุเป็นสำคัญ กล่าวคือ อุบัติเหตุชนสงฆ์ พบผู้บาดเจ็บ 923,360 ราย รองลงไปคืออุบัติเหตุจากการสัมผัสกับแรงเชิงกล วัตถุสิ่งของ 550,440 ราย อุบัติเหตุจากการพลัดตกหกล้ม 317,287 ราย ส่วนสาเหตุการเสียชีวิตนั้น เกิดจากอุบัติเหตุชนสงฆ์เป็นอันดับหนึ่งคือ 14,178 ราย รองลงมาคือการถูกทำร้าย และการทำร้ายตนเอง (มติชน 310843)

2.1.4 ปัญหาวิชาชีพ คนพิการยังเรื้อรัง

รศ.วิริยะ นามศิริพงษ์พันธุ์ อธิบดีประธานสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย เปิดเผยว่า นโยบายกระทรวงสาธารณสุข (สธ.) ให้คนพิการได้รับการรักษาพยาบาล โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ โดยจัดคนพิการอยู่ในกลุ่มคนยากจนนั้น ในทางปฏิบัติแล้วผู้อำนวยการหลายโรงพยาบาลไม่เห็นด้วย โดยเฉพาะในภาวะที่งบประมาณถูกตัดทอนเพราะการให้การรักษายาบาลแก่คนยากจนตามงบประมาณนั้น ก็ไม่เพียงพออยู่แล้ว ยิ่งผลการคนพิการให้มาซึ่งบส่วนนี้ทำให้เกิดปัญหายิ่งขึ้น คนพิการจึงต้องการให้ สธ. จัดสรรงบสำหรับค่ารักษาพยาบาลสำหรับคนพิการแยกออกจากงบประมาณสำหรับคนยากจน ซึ่งจะช่วยให้ทราบด้วยว่างบประมาณสำหรับค่ารักษาพยาบาลคนพิการ ต้องใช้มากขึ้นเรื่อยๆในแต่ละปี และจะทำให้คนพิการสามารถได้รับการบริการดีขึ้นด้วย เพราะมีงบของตนเองไม่ต้องเบียดของกลุ่มอื่น

นอกจากนี้ ตามที่ สธ. มีนโยบายที่จะให้โรงพยาบาลประจำจังหวัดมีฝ่ายเวชศาสตร์ฟื้นฟู ไว้ให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แก่คนพิการในชนบทให้ทั่วถึงมากขึ้น ก็ยังไม่ครอบคลุมไปถึงกลุ่มของคนหูหนวกและตาบอด รวมทั้งการพัฒนาทักษะในการช่วยเหลือตนเองในการดำรงชีวิตประจำวันอย่างเป็นอิสระ ก็ยังเป็นเพียงแค่โครงการของศูนย์สิรินธรเท่านั้น สถานพยาบาลเอกชนต่างๆไม่ได้ให้ความสนใจ เพราะการให้บริการดังกล่าวจะหวังผลตอบแทนที่มีกำไรนั้นเป็นไปได้ยาก

สำหรับกฎหมายฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการที่กำหนดให้คนพิการมีสิทธิได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ รวมถึงได้รับกายอุปกรณ์ และเครื่องช่วยความพิการ แต่โรงพยาบาลในสังกัดกระทรวง ทบวง กรม อื่นๆ ไม่ยอมปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้ เพราะเข้าใจว่ากฎหมายบังคับใช้เฉพาะโรงพยาบาลสังกัด สธ. เท่านั้น จึงยังเป็นปัญหาการตีความกฎหมายที่แตกต่างกันของหน่วยงานปฏิบัติ ที่ยังไม่ได้รับการแก้ไขจนถึงปัจจุบันนี้ แม้ว่าที่ผ่านมา คนพิการพยายามเรียกร้องให้คณะรัฐมนตรี มีมติให้โรงพยาบาลของรัฐ และรัฐวิสาหกิจทุกแห่งปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้ก็ตาม แต่ก็ยังไม่มีความคืบหน้าใดๆ เกิดขึ้น (กรุงเทพธุรกิจ 080843)

2.2 งานวิจัยและเทคโนโลยีทางการแพทย์

2.2.1 เผยผลวิจัยใช้รากสาคใหญ่พิชิตเอดส์

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ การแพทย์ทหาร โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า เปิดแถลงข่าวโครงการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างโรคเอดส์กับโรคเขตร้อน โดยทีมงานวิจัยประกอบด้วย นพ.จอร์จ วัตต์ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ในฐานะหัวหน้าโครงการค้นพบว่า จำนวนเชื้อไวรัสเอชไอวีได้ลดระดับลงอย่างชัดเจนในระยะหนึ่งในผู้ป่วยหลายรายที่ป่วยเป็นไข้รากสาคใหญ่ การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้รับการยอมรับและตีพิมพ์ในวารสารการแพทย์แลนเซต (Lancet) เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ซึ่งถือได้ว่าเป็นการค้นพบที่จะนำไปสู่แนวทางใหม่ในการรักษาผู้ป่วยเอดส์

หนึ่งในผู้วิจัย กล่าวว่า การวิจัยครั้งนี้พบว่าผู้ป่วยเอดส์ระยะ 3 หรือระยะสุดท้ายในพื้นที่ จ.เชียงราย ที่ไม่มีโอกาสได้รับยาต้านไวรัสเอดส์ โดยพบผู้ป่วยเอดส์ 10 คน ใน 15 คนติดเชื้อมาร่วม 2 โรค คือเชื้อเอดส์และเชื้อสครับไทฟัสหรือไข้รากสาคใหญ่ซึ่ง 4 ใน 10 ของผู้ป่วยกลุ่มนี้ เมื่อวัดระดับเชื้อเอชไอวีในเลือดแล้ว ปรากฏเชื้อลดลงอย่างมากจนตรวจไม่พบชั่วคราวระยะหนึ่ง ขณะเดียวกันผู้ป่วยอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งติดเชื้อเอดส์ร่วมกับโรคมาลาเรีย และโรคฉี่หนูหรือโรคเลปโตสไปโรซีสนั้น กลับตรวจพบระดับเชื้อเอชไอวีในเลือดเพิ่มขึ้น

ภูมิคุ้มกันร่างกายที่พบครั้งนี้เกิดจากเชื้อสครับไทฟัส แต่เชื้อสามารถข้ามไปจับเชื้อเอชไอวีได้ กล่าวคือหากผู้ป่วยเอดส์ไปติดเชื้อสครับไทฟัสด้วยแล้ว จะทำให้เชื้อเอชไอวีลดลงชั่วคราว ฉะนั้น จึงต้องวิจัยต่อไปอีกว่าจะทำให้เกิดภาวะดังกล่าว อย่างไรก็ตาม นิเมตหมายที่ดีครั้งนี้ต้องมีกาขยายผล และใช้เวลาอีกระยะหนึ่ง แต่คณะวิจัยก็หวังว่าจะใช้เวลาให้น้อยที่สุดที่จะค้นพบแนวทางใหม่ในการรักษาผู้ป่วยเอดส์ (กรุงเทพธุรกิจ, ไทยรัฐ 080843, มติชน 08,090843, Bangkok Post 080800)

2.2.2 แพทย์ตรวจอกไทยชื่อดังทั่วโลก พัฒนาการใหม่ตรวจวัดโรคเยื่อหุ้มปอด

นพ.ประทีป เจริญญัตติวัน โรงพยาบาลโรคทรวงอก กรมควบคุมโรคติดต่อ กล่าวถึงผลงานวิชาการยอดเยี่ยมอันดับ 1 เรื่องการวัดระดับค่าเดโนโนซิน ดีอาไมเนส ในน้ำเยื่อหุ้มปอด เพื่อการตรวจวินิจฉัยเยื่อหุ้มปอดอักเสบว่า การตรวจพิสูจน์แบบเดิมมีข้อจำกัด จึงจำเป็นต้องพัฒนาวิธีการตรวจวินิจฉัย งานวิจัยนี้แสดงให้เห็นชัดเจนว่า การวัดค่าเดโนโนซิน ดีอาไมเนส ทำให้วินิจฉัยวัดโรคเยื่อหุ้มปอดได้ดีขึ้น มีความไวร้อยละ 95 การค้นพบดังกล่าวนำไปสู่การตรวจวินิจฉัยที่รวดเร็วเที่ยงตรง ให้การรักษาได้อย่างรวดเร็วด้วย ผลงานวิจัยนี้ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารระดับโลกชื่อ วารสาร CHEST ฉบับเดือนก.ค. ปี ค.ศ.1999 (กรุงเทพธุรกิจ 250843)

2.3 ความเคลื่อนไหวด้านสาธารณสุขและสุขภาพ

2.3.1 คนแห่ใช้ประกันสังคม รพ.จุฬารักษากระดูก

นายสมเกียรติ ฉายะศรีวงศ์ รองเลขาธิการสำนักงานประกันสังคม กล่าวถึงกรณีโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย จะออกจากการเป็นสถานพยาบาลในโครงการประกันสังคม เนื่องจากไม่สามารถรับภาระขาดทุนค่ารักษาพยาบาลผู้ป่วยประกันสังคมที่มีค่าใช้จ่ายมากและต่อเนื่อง ว่าตนยังไม่ทราบเรื่องนี้ และว่าหากค่ารักษาพยาบาลนั้นมีความเป็นไปได้ โดยเฉพาะสถานพยาบาลที่มีชื่อเสียงมีมาตรฐานการรักษาพยาบาลที่ดี ทำให้มีผู้ประกันตนเลือกใช้บริการเป็นจำนวนมาก

สำนักงานประกันสังคมทราบถึงความเดือดร้อนของสถานพยาบาลเช่นกัน จึงมีการปรับอัตราเหมาจ่ายค่ารักษาพยาบาลที่กองทุนประกันสังคมต้องจ่ายให้แก่สถานพยาบาล โดยเพิ่มขึ้นเป็นมาตรฐานเดียวกันที่อัตรา 1,100 บาทต่อคนต่อปี สำหรับการรักษายาพยาบาลโรคทั่วไป กรณีโรคที่มีค่าใช้จ่ายสูงหรือภาวะโรคเรื้อรัง หรือต้องรับการรักษาอย่างต่อเนื่องเช่น โรคมะเร็ง และโรคหัวใจ จึงจะจ่ายเพิ่มให้อีก 150 บาทต่อคนต่อปี เป็นการบรรเทาภาวะขาดทุนของสถานพยาบาล

ข่าวจากสำนักงานประกันสังคมกล่าวว่า ปีนี้มีจำนวนโรงพยาบาลในการประกันสังคมทั้งสิ้น 244 แห่ง เป็นสถานพยาบาลของภาครัฐ 130 แห่ง ภาคเอกชน 114 แห่ง ซึ่งในปีนี้มี 2 แห่ง คือ โรงพยาบาลพญาไทภูเก็ต และโรงพยาบาลเพชรแพทย์ (รพ.เอกชนบางจากเดิม) ถูกยกเลิกเมื่อวันที่ 16 มี.ค.2543 ส่วนกรณีสถานพยาบาลเป็นผู้ชดเชยค่าบริการออกจากรายการเองนั้นยังไม่มี ผู้สื่อข่าวสอบถามไปยังโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ เจ้าหน้าที่ฝ่ายประกันสังคมเปิดเผยว่า ยังคงรับและให้การรักษาผู้ป่วยประกันสังคมเช่นปกติ และปัจจุบันมีผู้ป่วยประกันสังคมมารับการรักษาจำนวนมากถึงเกือบ 300 คนต่อวัน ซึ่งเพิ่มขึ้นนับเท่าตัวจากปีที่ผ่านมา (ไทยโพสต์ 250843)

2.4 ความเคลื่อนไหวด้านโรคและยา

2.4.1 แพทย์ชี้โรคสมองเสื่อมลามคนไทย และหลัก "4 อ" ป้องกันตัวก่อนสาย

พ.สุวินัย บุชวาคัมวงษ์ แพทย์อายุรกรรมสมอง รพ.กล้วยน้ำไทย เปิดเผยถึงสถานการณ์โรคสมองเสื่อมว่า เวลานี้มีผู้ป่วยเพิ่มมากขึ้น เพราะโรคนี้เกิดขึ้นได้จากหลายสาเหตุด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นความชราซึ่งถือเป็นสาเหตุหลัก หรือเพราะโรคภัยต่างๆ "โรคนี้เกิดขึ้นได้กับทุกเพศทุกวัย แต่ว่าสาเหตุของโรคก็จะต่างกัน เช่นผู้ป่วยบางคนที่อายุเกิน 60 ปีขึ้นไป ก็อาจเป็นอัลไซเมอร์ แต่บางคนอายุน้อยๆก็อาจเป็นด้วยสาเหตุอื่น เช่น มลพิษ สารเคมี เหล้า บุหรี่ โดยเฉพาะการอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ดี อย่างคนที่ทำงานในโรงงานที่มีความเสี่ยงมากๆ ก็มีโอกาสเป็นเยอะ

ทั้งนี้ โรคสมองเสื่อมสามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มหลักๆคือ สมองเสื่อมที่รักษาได้กับสมองเสื่อมที่รักษาไม่ได้ กลุ่มที่รักษาได้ก็เช่น อาการที่เกิดจากเนื้องอก เลือดคั่งในสมองหรือแม้แต่การขาดวิตามินและสารอาหารบางอย่าง กลุ่มที่รักษาไม่ได้คือ โรคอัลไซเมอร์ ซึ่งยังรักษาไม่ได้ เพราะยังไม่ทราบสาเหตุที่แน่ชัด อย่างไรก็ตามมีแนวทางในการป้องกันตัวเองแบบง่ายๆ เพื่อลดโอกาสเสี่ยงต่อการเป็นโรคนี้ได้ โดยดูแลสุขภาพของตัวเองด้วยหลัก "4 อ"

"4 อ" คือ 1.อาหาร 2.อากาศ 3.ออกกำลังกาย 4.อโรคยา หมายถึง ต้องเช็กสุขภาพเป็นประจำ โดยอาจจะเช็กปีละครั้ง ถ้าทำได้โอกาสที่จะเป็นโรคต่างๆก็น้อยลง (ผู้จัดการ 070843)

2.5 ความเคลื่อนไหวปัญหาเหล้าและบุหรี่

2.5.1 อนามัยโลกด้านบุหรี่ ร้องทั่วโลกขึ้นภาษี

วันที่ 8 ส.ค. 2543 ในการประชุมว่าด้วยบุหรี่โลกครั้งที่ 11 ที่นครชิคาโก สหรัฐอเมริกา มีวัตถุประสงค์เพื่อหาแนวทางร่วมกันให้คนเลิกสูบบุหรี่ นางโกร ฮาร์เล็ม บรุนด์ต์แลนด์ ผู้อำนวยการทั่วไปองค์การอนามัยโลก (WHO) และประธานการประชุมครั้งนี้ เรียกร้องให้หาแนวทางที่เป็นเอกภาพร่วมกันในการต่อต้านการสูบบุหรี่อย่างหนัก โดยออกกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ โฆษณา รณรงค์ต่อต้านการสูบบุหรี่ ออกกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในที่สาธารณะและเพิ่มโครงการบำบัดให้เลิกสูบบุหรี่ นอกจากนี้ องค์การอนามัยโลกยังจะเริ่มดำเนินการภายใต้สนธิสัญญาที่ชาติสมาชิก 190 ประเทศร่วมลงนามไว้ว่า จะร่วมกันป้องกันการจำหน่ายบุหรี่ในราคาถูก การลักลอบค้าบุหรี่ การรณรงค์ต่อต้านการสูบบุหรี่ร่วมกันและให้ความรู้แก่ประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งมีอัตราการเสียชีวิตเนื่องจากสูบบุหรี่สูงถึง 70 เปอร์เซ็นต์ (มติชน 090843)

-บริษัทบุหรี่รวมพลต้านการรณรงค์ทั่วโลก

ในเวลาไล่เลี่ยกันวารสารการแพทย์อังกฤษฉบับล่าสุดรายงานบริษัทผู้ผลิตบุหรี่สหรัฐ อังกฤษและเยอรมนี คบคิดกันมานานกว่า 20 ปี เพื่อขัดขวางการรณรงค์ไม่สูบบุหรี่ทั่วโลก วารสารการแพทย์อังกฤษรายงานบริษัทผู้ผลิตบุหรี่ชั้นนำได้แก่ ฟิลิป มอริส, อาร์.เจ เรย์ โนลด์ส, รอร์แมน ของสหรัฐ / กัลลาเฮอร์, อิมพีเรียล และบริทิช อเมริกัน โทแบคโค ของอังกฤษ และเรอิมัสมาของเยอรมนี เริ่มใช้แผนการที่เรียกว่าปฏิบัติการเบิร์กเซอร์ ในเดือนมิ.ย. 2521 ในการประชุมลับที่บ้านชนบทแห่งหนึ่งใกล้กับเมืองบารทิงตันตะวันตกของอังกฤษ การกำหนดยุทธศาสตร์ร่วมกันโดยผู้บริหารระดับสูงของแต่ละบริษัท มีเป้าหมายเพื่อเบี่ยงเบนหลักฐานทางวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับพิษภัยบุหรี่ มีการตั้งคณะทำงานเพื่อส่งเสริมให้การสูบบุหรี่เป็นที่ยอมรับของสังคม และพยายามแสดงให้เห็นว่าโรคร้ายต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการสูบบุหรี่ ไม่ว่าจะเป็นมะเร็งปอด โรคหัวใจ และถุงลมโป่งพอง อาจมาจากสาเหตุอื่นๆ

คณะผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับปฏิบัติการดังกล่าว เรียกว่า คณะกรรมการนานาชาติว่าด้วยการสูบบุหรี่และต่อมาในปี 2524 จึงได้เปลี่ยนชื่อมาเป็นศูนย์ข้อมูลข่าวสารบุหรี่ระหว่างประเทศ ผลการศึกษาพบว่าศูนย์แห่งนี้ตั้งขึ้นเพื่อรวมกลุ่มผู้ผลิตบุหรี่ระดับโลกใน 28 ประเทศทั่วโลก เพื่อปกป้องผลประโยชน์ทางการค้าของอุตสาหกรรมบุหรี่ (กรุงเทพธุรกิจ 080843)

ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับท่งทำนองการดำเนินชีวิต

1. พฤติกรรมการบริโภค

1.1 การบริโภคสินค้าทั่วไป

1.1.1 สินค้าอุปโภคบริโภคพากันขึ้นราคาถ้วนหน้า 5-8% อ่างเหตุต้นทุน ค่าขนส่งพุ่ง

รายงานข่าววงการค้าปลีกแจ้งว่า บรรดาบริษัทผู้ผลิตสินค้าอุปโภคบริโภค โดยเฉพาะบริษัทยักษ์ใหญ่ข้ามชาติ เช่น บริษัทยูนิลีเวอร์ บริษัทพาร์คเกอร์ แอนด์ แกมเบล (พีแอนด์จี) บริษัทคอลลเกต-ปาล์มโอลิฟ บริษัทคาโอ เอสเซนเชียล และบริษัทจอห์นสันและจอห์นสัน เป็นต้น ได้ทำหนังสือแจ้งไปยังธุรกิจค้าปลีกทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นห้างสรรพสินค้า ซูเปอร์มาร์เก็ต ไฮเปอร์มาร์เก็ต เป็นต้น เพื่อขอเปลี่ยนแปลงโครงสร้างราคาใหม่ที่จะมีราคาสูงขึ้น 5-8% และจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่เดือน ก.ย. นี้ เป็นต้นไป เนื่องจากมีปัญหาด้านต้นทุนการผลิตและบรรจุหีบห่อ รวมถึงค่าขนส่งมีราคาสูงขึ้น การปรับโครงสร้างราคาใหม่นั้นจะมีผลเฉพาะสินค้าเครื่องใช้ส่วนตัว เช่น แชมพู ยาสีฟัน โลชั่น แป้งเด็ก เป็นต้น ส่วนสินค้าหมวดอาหารที่อยู่ในกฎเกณฑ์การควบคุมของกรมการค้าภายในยังไม่มีการเปลี่ยนแปลง ใดๆก็ตาม ในหมวดดังกล่าวผู้ประกอบการใช้วิธีขอความเห็นใจในการขึ้นราคาสินค้าหมวดอาหารโดยอ้างถึงภาวะต้นทุนที่เพิ่มขึ้น สำหรับสินค้าประเภทข้าวสาร น้ำตาลทราย น้ำมันพืช ยังไม่มีการแจ้งปรับราคาเช่นกัน เนื่องจากข้าวสารได้มีตราสินค้ายี่ห้อถูกออกมาตีตลาด

สำหรับวิถีการปรับโครงสร้างราคาของผู้ประกอบการก่อนหน้านี้มีหลายรูปแบบ ได้แก่ ปรับลดน้ำหนัก แต่คงจำหน่ายในราคาเดิม ปรับหีบห่อหรือสูตรสินค้าใหม่พร้อมจำหน่ายในราคาใหม่ และบางส่วนไม่มีการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงใดๆ แต่มีการปรับราคาขึ้น โดยสินค้าส่วนที่ปรับราคาขึ้นมักจะเป็นสินค้านำเข้า 100% ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากอัตราแลกเปลี่ยน นอกจากนี้ ผู้ผลิตส่วนใหญ่มีการปรับแผนการคัมภ์ราคาและการจัดโปรโมชั่น แจก แถม ลดน้อยลง (มติชน 240843)

1.1.2 คณะผู้บริหารกทม. ลงมติให้ผู้ค้าหยาบเร่ง-แฉงลอย ขายของได้ในวันหยุด โดยเก็บค่าทำความสะอาดทางเท้า ตารางเมตรละ 5 บาท

ในการประชุมคณะผู้บริหารกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 1 ส.ค.2543 โดยมีนายสมิคร สุนทรเวช ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นประธาน โดยมีเรื่องสำคัญที่ต้องพิจารณา คือ การอนุมัติให้ผู้ค้าหยาบเร่ง-แฉงลอยสามารถขายของในวันหยุดได้ โครงการเข้าซื้อคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา และการพิจารณาใช้งบประมาณสะสมของ กทม.

นายสมิครกล่าวภายหลังการประชุมว่า เพื่อให้การดำเนินการจัดระเบียบหยาบเร่ง-แฉงลอย เหมาะสมกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน จึงให้มีการยกเลิกการห้ามให้ผู้ค้าขายของในวันหยุด โดยให้ผู้ค้าที่ขายของในจุดที่ขายอยู่เดิมค้าขายในวันหยุดได้โดยไม่ต้องหยุด รวมทั้งห้ามเพิ่มจำนวนผู้ค้า ในจุดการค้าที่เคยแจ้งไว้อย่างเด็ดขาด ตลอดจนให้ผู้ค้าทุกรายทำความสะอาดบริเวณที่ค้าขายหลังจากทำการค้าทุกวัน ทั้งนี้ กทม. จะดำเนินการจัดระเบียบทะเบียนผู้ค้า การอนุญาต มาตรการรักษาความสะอาด และการจัดทำรั้วกันขอบเขตเพื่อป้องกันผู้รกล้ำผิวจราจรต่อไป

สำหรับการทำความสะอาดทางเท้า นั้น ผู้ว่าฯ กทม. กล่าวว่า มีแนวคิดที่จะจัดให้มีการทำความสะอาดทุกวัน ไม่ใช่ทำความสะอาดเฉพาะทุกวันพุธเช่นที่ผ่านมา ทั้งนี้คิดว่าทางเท้าจะต้องสะอาดขึ้นอย่างแน่นอน โดยจะมีการติดตั้งป้ายกำหนดเวลาในการขายของให้กับผู้ค้าแต่ละจุด โดยที่เวลาในการอนุญาตให้ขายจะมีความแตกต่างกัน และเมื่อถึงกำหนดเวลาหยุดขายในแต่ละวันแล้ว ผู้ค้าต้องจัดเก็บแฉงค้อออกไปให้เรียบร้อย เพื่อให้เจ้าหน้าที่เข้าไปทำความสะอาด และเก็บเงินค่าที่ตั้งแฉงค่าตารางเมตรละ 5 บาท เพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการทำความสะอาด ทั้งนี้จะดำเนินการตีเส้นกรอบเพื่อกำหนดพื้นที่ในภายหลัง (ไทยโพสต์ 020843)

1.2 การนันทนาการ ท่องเที่ยวและชีวิตวัฒนธรรม

1.2.1 ผลการคัดเลือกเมืองที่เสนอตัวขอรับเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกครั้งที่ 29 กรุงเทพฯ ตกอบทั้งที่เตรียมงานฉลองรอที่โรงแรมเรดิสัน

ผลการคัดเลือกเมืองที่เสนอตัวขอรับเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกครั้งที่ 29 ในปี 2008 ซึ่งคณะกรรมการโอลิมปิกสากล (ไอโอซี) ประกาศชื่อเมืองที่ผ่านเข้ารอบสุดท้าย 5 เมือง คือ บักกิง-จิน, ปารีส-ฝรั่งเศส, ไตรอนโต-แคนาดา, ฮิสตันบูล-ตุรกี และ โอซากา-ญี่ปุ่น โดยกรุงเทพฯ ตกอบทั้งที่เตรียมงานฉลองรอที่โรงแรมเรดิสัน รายงานข่าวกล่าวว่า การตัดสินใจของคณะกรรมการในการประชุมเมื่อวันที่ 28 ส.ค. 2543 หลังจากประเทศไทย ได้ตระเตรียมความพร้อม จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์กระตุ้นให้สังคมตื่นตัวมาระยะเวลาหนึ่ง โดยในการนี้ได้ใช้เงินไป 50 ล้านบาท จากที่ได้รับอนุมัติจำนวน 82 ล้านบาทจากรัฐบาลและ กทม.

"เมื่อผลออกมาก็ต้องยอมรับคำตัดสิน เพราะคณะกรรมการทุกคนก็ทำหน้าที่ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้แล้ว จากนั้นคงจะตั้งคณะกรรมการขึ้นมาวิเคราะห์ 5 เมืองที่ผ่านเข้ารอบ ตรวจสอบคำตอบทั้ง 22 ข้อ ที่ส่งไปให้ไอโอซี พิจารณาอย่างละเอียด เพื่อแสดงผลให้ประชา

ชนทราบโดยเร็วที่สุด" พล.อ.เชษฐา ฐานะจาโร ประธานคณะกรรมการโอลิมปิกไทย กล่าวเมื่อทราบผลพร้อมยืนยันว่า งบประมาณที่ใช้ไปทั้งหมด 50 ล้านบาท จากที่ได้รับอนุมัติ 82 ล้านบาท นั้นคุ้มค่าที่สุดแล้ว

เกี่ยวกับเรื่องนี้ นายดำรง พุฒตาล กรรมการธิการการท่องเที่ยวและกีฬาวุฒิสภา กล่าวว่า ต้องขอบคุณไอโอซี เพราะทำให้ประเทศไทยไม่ต้องเสียงบประมาณกว่า 800 ล้านบาท เพื่อดำเนินการต่อไปหากผ่านเข้ารอบสุดท้าย (กรุงเทพฯธุรกิจ, ผู้จัดการ 300843)

2. ศาสนา ประเพณี ความเชื่อและค่านิยมในสังคม

2.1 ประเพณีและความเชื่อ

2.1.1 ชาวบ้านจากหลายจังหวัดร่วมสวดบวงสรวงหลักเข้าคิวรับของบริจาคจากงานเทศกาลของปอเด็กตั้ง ของ แจกแสนชุดเกลี้ยงในครึ่งวัน

รายงานข่าวกล่าวว่า มูลนิธิปอเด็กตั้งได้จัดประเพณีเทศกาล ประเพณีทำบุญ เช่นไหว้ อุตสาหกรรมบุญส่วนกุศลให้แก่ดวงวิญญาณของบรรพชนผู้ล่วงลับและวิญญาณที่ไร้ญาติขาดมิตร ซึ่งชาวจีนเชื่อว่า วันที่ 1 เดือน 7 ตามปฏิทินจันทรคติของจีน ซึ่งในปีนีตรงกับวันที่ 27 ส.ค. ตามปฏิทินสากล ประเพณีโลกหรือที่เรียกว่าประตูผีจะเปิด ปลดปล่อยให้ดวงวิญญาณต่างๆ ได้มีอิสระออกมา รับส่วนบุญส่วนกุศลยังโลกมนุษย์เป็นเวลาหนึ่งเดือนปีละหนึ่งครั้ง ปีนี้นับเป็นปีที่ 90 ที่มูลนิธิปอเด็กตั้งจัดขึ้น โดยใช้บริเวณที่ทำกรมูลนิธิฯ ถนนเจ้าคำพร เขตป้อมปราบ เป็นสถานที่จัดงาน ปากกฏว่าให้มีประชาชนจากทั่วสารทิศ เดินทางมาตั้งหลักนอนรอกันตั้งแต่เที่ยงคืนของวันที่ 26 ส.ค. เพื่อมารอรับของบริจาค

รายงานยังกล่าวว่า แต่เดิมชาวการทิ้งกระดาษ หรือเทศกาลแพร่กระจายเพียงในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล เวลาผ่านไปกลับปรากฏว่า ผู้รอรับบริจาคเริ่มขยายวงกว้างขึ้น บางรายเหมารถมาจากจังหวัดห่างไกล ไม่ว่าจะเป็น ปราชญ์บุรี อุดรธานี ลพบุรี สระบุรี กาญจนบุรี กระเตงลูกเล็กเด็กแดงเข้าแถวยืนรอเรียงตามใบคิวตั้งแต่ฟ้ายังไม่สว่าง นายทวีพล ปิ่นน้อย หัวหน้าแผนกประชาสัมพันธ์มูลนิธิปอเด็กตั้ง กล่าวว่า ปีนี้ทางมูลนิธิฯ แจกครบ 90 ปี จึงมีการเพิ่มของมากขึ้นเป็นพิเศษ จาก 60,000 ชุดปีที่แล้ว ปีนี้แจก 80,000-100,000 ชุด นอกจากข้าวสาร เส้นไหม้ มาฆ่า ปลากระป๋อง แล้วยังมีร่ม รองเท้า ยารักษาโรค และมอบเงินให้คนละ 200 บาท สำหรับ 2,000 คนแรกของที่นำมาแจกเป็นของที่ทางมูลนิธิฯ จัดหาซื้อบางส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งมาจากการบริจาค การแจกก็เหมือนเดิม ให้นำทะเบียนบ้านกับบัตรประจำตัวประชาชนมา ถ้าเจ้าบ้านก็ได้รับไปสองชุด ถ้าเป็นผู้อยู่อาศัยก็ได้นละชุด ถ้าเหลือจะนำไปมอบให้กับกรมประชาสงเคราะห์ต่อไป นอกจากนี้ ยังได้จัดข้าวของส่วนหนึ่งใส่รถบรรทุกสิบล้อมอบให้กับท่านผู้ว่าฯ กทม. เพื่อส่งมอบให้กับโรงเรียนต่างๆ ในสังกัด กทม.ด้วย (ไทยโพสต์ 280843)

3. อาชญากรรมและยาเสพติด

3.1 "ฟ้ารุ่ง ชาลีรักษ์" นางแบบโฆษณา-อดีตรองนางสาวไทยชื่อดัง เสียชีวิตที่บ้านในประเทศสหรัฐ ตำรวจยังไม่สรุปสาเหตุการตาย คนใกล้ชิดระบุมีแก๊งยาเสพติดเกี่ยวข้อง

เหตุเกิดเมื่อคืนวันที่ 24 ส.ค. 2543 เวลาประมาณ 5 ทุ่มเศษที่สหรัฐอเมริกา หรือประมาณ 11.00 น.เวลาประเทศไทย ที่บ้านเลขที่ 24681 แพรทท์ที่เชียวคอร์ท ไมริโน วิลเลจ ริเวอร์ไซด์ เคานตี มลรัฐแคลิฟอร์เนีย ของนายแฟรงค์และนางหงส์ ไวท์ พ่อและแม่ของ น.ส. ฟ้ารุ่ง ชาลีรักษ์ ตามรายงานข่าวเมื่อวันที่ 27 ส.ค. (ไทยรัฐ 270843) ว่า น.ส.ชาลีรักษ์ เสียชีวิตในสภาพนอนหงายอยู่บนที่นอนมีหมอนปิดใบหน้า สภาพศพมีบาดแผลถูกจ่อยังผ่านหมอนทะลุเข้าปาก 1 นัดคมกระสุนทะลุออกท้ายทอยไปฝังอยู่ในพูกที่นอน ที่ข้างศพเจ้าหน้าที่พบอาวุธปืนยังไม่เปิดฝอยขนาดตอกอยู่ 1 กระบอก ทราบว่าเป็นของนายแฟรงค์ผู้เป็นบิดา บนโต๊ะเครื่องแป้งเจ้าหน้าที่พบจดหมายลาตายเขียนถึงบิดา มารดาแต่เนื้อความในจดหมายไม่ได้รับการเปิดเผย โดยเจ้าหน้าที่ได้ตรวจยึดไว้เป็นหลักฐาน

รายงานข่าวกล่าวว่า การตายของ น.ส. ฟ้ารุ่ง เป็นข่าวช็อกวงการ คนใกล้ชิดต่างให้ความเห็นหลายแง่มุม โดยเฉพาะในเรื่องของยาเสพติด และเรื่องที่มีข่าวเคยมีข่าวเข้าไปพัวพันกับนักการเมืองผู้ใหญ่ในลักษณะ "เสียเลี้ยง" กระทั่งถูกบีบบังคับจนทนไม่ไหว ต้องใช้ปืนระเบิดสมองตัวเองตาย และว่า ประเด็นสำคัญที่ตำรวจสหรัฐ ให้ความสนใจคือ เรื่องที่มีการพูดกันมากในหมู่เพื่อนว่าฟ้ารุ่งถูกมาเฟียจากเมืองไทยตามคุกคามและข่มขู่จะทำร้ายพ่อแม่ เนื่องจากไปล่วงรู้ถึงเครือข่ายของขบวนการค้ายาเสพติด แต่ฟ้ารุ่งไม่ยอมตกเป็นเครื่องมือในการค้ายาเสพติด ซึ่งประเด็นนี้ทำให้เจ้าหน้าที่เอฟบีไอจึงได้เข้ามาสอบสวนด้วย และมีการสืบสวนสอบสวนในทางลับทั้งในสหรัฐ และเมืองไทยจนกระทั่งทราบว่ากรณีที่ฟ้ารุ่งถูกมาเฟียเมืองไทยคุกคามนั้นเป็นเรื่องจริง (ไทยรัฐ 290843)

อย่างไรก็ตาม จากปากคำของนายสุวัฒน์ จิตวานุเคราะห์ รองอธิบดีกรมสารนิเทศ ก.ต่างประเทศไทย ระบุว่าได้รับรายงานจากนายปิยะวัชร นิยมฤกษ์ กงสุลใหญ่ประจำนครลอสแอนเจลิส รายงานเกี่ยวกับการตายของฟ้ารุ่งว่า ได้ติดต่อเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบคดีและ

ทราบข้อมูลจากนักสืบชื่อ "ทอมสัน" ว่าตำรวจเห็นว่าเป็นการฆ่าตัวตาย (ไทยรัฐ 300843) ขณะที่ นางเดือนเพ็ญ ไทยสมบุรณ์ เพื่อนสนิทของ นางหงส์ ไวท์ แม่ของฟ้ารุ่ง ได้เปิดเผยถึงเรื่องการตายของฟ้ารุ่งว่า คนใกล้ชิดทั้งพ่อแม่และเพื่อนฝูงในสหรัฐและเมืองไทยต่างรู้เบื้องหลังดี แต่ทุกคนก็ไม่กล้าพูดอะไรมาก ทราบว่าก่อนที่ฟ้ารุ่งจะเดินทางกลับไปสหรัฐ ฟ้ารุ่งบอกกับเพื่อนใกล้ชิดหลายคนว่า ถูกคนตามคุกคามถึง คอนโดมิเนียมที่ กทม.หลายครั้ง จนพักอาศัยอยู่ไม่ได้ต้องเร่ร่อนย้ายที่อยู่ตลอด บางครั้งนอนโรงแรมหรือตามบ้านเพื่อน แต่ก็ยังหวาดผวากัย จนตัดสินใจหนีไปอยู่สหรัฐ แต่ก็ยังถูกคนตามคุกคามอีก ซึ่งเป็นที่รู้กันว่าคนพวกนี้ เกี่ยวข้องกับกลุ่มค้ายาเสพติด (ไทยรัฐ 310843)

3.2 นักเรียนสาวใจแตก ตั้งตัวเป็นแม่เลี้ยงลูกเพื่อนประเคนเสีย สารภาพเฉพาะอุรธาณีมีชบวนการ หาเด็กนักเรียนแบบนี้ร่วม 30 ราย มีเด็กหาเงินด้วยวิธีนี้กว่า 200 คน ลูกค้ามีทุกสาขาอาชีพ

รายงานข่าวกล่าวว่า เมื่อวันที่ 9 ส.ค. เวลา 10.00 น. เจ้าหน้าที่ตำรวจ อ.โนนสะอาด จ.อุรธาณี ได้นำกำลังเข้าจับกุม น.ส.จุมพญา หรือปอแก้ว แสงรส อายุ 18 ปี อยู่บ้านเลขที่ 137/7 ถนนนคร ต.หมากแข้ง อ.เมืองอุรธาณี กับ น.ส.นุ้ย (นามสมมติ) อายุ 15 ปี นักศึกษา ปวช.ปี 1 วิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งใน จ.อุรธาณี ในข้อหาร่วมกันล่อลวง ด.ญ.น้อย (นามสมมติ) อายุ 14 ปี นักเรียนชั้น ม.3 โรงเรียนรัฐบาลในเขตเทศบาลนครอุรธาณี ไปร่วมหลับนอนกับ นายสิทธิ์ หรือ "เสี่ยสิทธิ์" นักธุรกิจและนักการเมืองท้องถิ่นของ จ.หนองบัวลำภู เพื่อค้าประเวณี ซึ่งต่อมาผู้ต้องหาสารภาพ โดยระบุว่าเหตุการณ์ล่อลวงดังกล่าว เกิดขึ้นเมื่อตอนเย็นวันที่ 27 ก.ค.ที่ผ่านมา น.ส.นุ้ยได้ล่อลวง ด.ญ.น้อย ไปยังโรงแรมแห่งหนึ่งชานเมือง อุรธาณี โดยหลอกว่ามีเสียใจที่จะจ่ายเงินและซื้อเพจเจอร์ให้ เมื่อเดินทางไปถึงก็พบกับ น.ส.จุมพญา หรือปอแก้ว รออยู่ที่โรงแรมและเปิดห้องให้คนทั้งสองเข้าไปรอ "เสี่ยสิทธิ์" ซึ่งได้ตามเข้าไปในเวลาต่อมา จากนั้นเสี่ยสิทธิ์ได้ให้ น.ส.นุ้ยออกจากห้องแล้วใช้กำลังบังคับข่มขืน ด.ญ.น้อยจนสำเร็จความใคร่ และมอบเงินให้กับ น.ส.ปอแก้วมอบต่อให้กับ ด.ญ.น้อยเพื่อปิดปาก แต่ ด.ญ.น้อยได้นำเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไปเล่าให้ครูประจำชั้นฟัง จึงแจ้งให้ผู้ปกครองทราบและแจ้งความในเวลาต่อมา

ด.ญ.น้อย ให้การว่า รู้จักกับ น.ส.นุ้ยโดยการแนะนำของเพื่อนนักเรียนร่วมห้อง ที่บอกว่าหากอยากได้เงินไว้ใช้จ่ายหรือไว้ซื้อเพจเจอร์เหมือนกับเพื่อนคนที่แนะนำ น.ส.นุ้ยจะพาไปรู้จักกับเสี่ยใจดีให้ วันเกิดเหตุ น.ส.นุ้ยได้มารับที่โรงเรียนหลังเลิกเรียนพาไปพบ น.ส.ปอแก้วที่รออยู่ที่โรงแรมแล้วถูกพาไปนั่งรอในห้องก่อน ขณะนั่งอยู่นั้น "เสี่ยสิทธิ์" ก็เปิดประตูเข้ามาบอกให้ น.ส.นุ้ยออกจากห้องเธอออกจากห้องด้วยแต่ถูกขวางไว้ จากนั้นก็ถูกบังคับข่มขืน เธอพยายามร้องให้คนช่วยแต่ไม่มีใครมาช่วย หลังจากเสี่ยสิทธิ์ออกจากห้องไป น.ส.ปอแก้วได้เข้ามาปลอบเธอว่า "ไม่มีอะไรเสียหาย อยากได้เงินก็ต้องทำอย่างนี้" และมอบเงินให้เธอ 2,000 บาท

ด้าน น.ส.นุ้ยให้การว่า ไม่ได้หลอก ด.ญ.น้อยไปให้เสี่ยสิทธิ์ข่มขืน แต่เป็นความสมัครใจของด.ญ.น้อยที่จะมาหาเงิน โดยก่อนหน้านั้นมี ด.ญ.น้อย นักเรียนร่วมชั้นเรียนของ ด.ญ.น้อยมาติดต่อว่ามีเด็กต้องการขายตัว จึงนัดขอดูตัวจากนั้นจึงติดต่อไปยัง น.ส.ปอแก้ว เพื่อหาเสียๆ ที่สนใจมารับตัวไป น.ส.นุ้ยยังระบุว่ามิได้ขายชื่อและหมายเลขโทรศัพท์ของเสียๆ ที่สนใจหลับนอนกับเด็กสาว เมื่อมีเด็กต้องการได้เงินก็จะติดต่อไปที่เสียๆ เหล่านี้ ตั้งแต่ราคาครั้งละ 2,000-10,000 บาท

น.ส.ปอแก้ว ให้การว่า เป็นคนติดต่อเสี่ยสิทธิ์ให้มาหลับนอนกับ ด.ญ.น้อย เพราะเห็นว่าเด็กอยากได้เงิน ปกติจะได้ค่าตัวครั้งละ 7,000- 10,000 บาท แต่ครั้งนี้เสี่ยสิทธิ์จ่ายเพียง 5,000 บาท และที่เหลือจะเอาให้ภายหลัง ส่วนเงินค่าตัวได้ให้ ด.ญ.น้อย 2,000 บาท แบ่งให้ น.ส.นุ้ย 2,000 บาท และรับไว้เอง 1,000 บาท น.ส.ปอแก้ว ยังระบุว่า เธอนัดที่หาเด็กส่งเสียๆ นั้นส่วนใหญ่เป็นนักเรียนในสถานศึกษาทั้งนั้น โดยในจังหวัดอุรธาณีมีมากกว่า 20-30 ราย แต่ละคนจะมีลูกค้าเสียๆ ในมือ พอมีเด็กก็จะโทร.ไปบอก (ไทยโพสต์ 100843)

เกี่ยวกับเรื่องนี้ มีรายงานข่าวต่อมาว่า ได้มีแม่เลี้ยงวัยรุ่นคนหนึ่งออกมาเปิดเผยอีกว่า ปัจจุบันมีเด็กนักเรียนในอุรธาณีที่หาเงินด้วยวิธีนี้ประมาณ 200 คน เรียกกันว่า "เด็กเสีย" ซึ่งไม่ใช่มีเฉพาะอุรธาณี แต่จังหวัดใหญ่ๆ ในภาคอีสานมีมากกว่านี้ เด็กที่มาติดต่อให้หาเสียๆ ให้เพราะขาดเงินต้องใช้เงินด่วน บางคนไม่มีเงินซื้อข้าวให้น้องกิน บางคนไม่มีเงินไปเรียนหนังสือ บางคนต้องกับแฟนหาเงินทำแท้ง โดยหากเปิดบริสุทธ์ก็จะได้เงิน 10,000- 20,000 บาท หากเป็นเด็กทั่วไป 1,500-3,000 บาท เด็กจะแบ่งให้ครั้งละ 20-25% ทั้งนี้ หลังจากเป็นสาวก็ยังมิเด็กติดต่อมาให้หาเสียๆ ให้ แต่ปฏิเสธไปว่าไม่ทำอีกแล้วกลัวถูกจับ ส่วนบรรดาเสียๆ ฆ่าประจำไม่มีใครติดต่อมาเลยแม้แต่คนเดียว

แม่เลี้ยงวัยรุ่นยังเผยด้วยว่า ผู้ที่มาใช้บริการไม่ใช่เฉพาะเสี่ยนักธุรกิจ แต่มีทุกสาขาอาชีพที่เคยจัดเด็กให้ ไม่ว่าจะเป็นนายตำรวจนายทหารยศนายพล ข้าราชการพลเรือนระดับอธิบดี หรือแม้แต่พนักงานเมืองระดับประเทศ ไม่ใช่เฉพาะนักการเมืองท้องถิ่น ผู้ใหญ่บางคนรับเด็กไปก็ไม่ได้ร่วมหลับนอน เพียงแต่เอาไปเป็นเพื่อนร้องเพลงกินเหล้า แล้วยังให้ทิปเพิ่ม แต่บางคนก็ต้องหาหลักฐานว่าเป็นนักเรียนจริงหรือเปล่าถึงขนาดต้องแสดงบัตรนักเรียนนักศึกษาก่อนก็มี ส่วนใหญ่จะระบุว่าต้องการเด็กผิวขาว สูงบาง ผอม (ไทยรัฐ 130843)

ภาคผนวก

รายชื่อคณะผู้ดำเนินงานโครงการข่าวสารทิศทางประเทศ

(โดยการอุดหนุนของ สกว.)

-
1. **นายอนุช อภาภิรม** ตำแหน่งหัวหน้าโครงการฯ เป็นนักคิดนักเขียนและนักวิจัยอิสระ เคยทำงานเป็นหัวหน้าฝ่ายวิชาการ บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด และสำนักพิมพ์สวัสดี เคยเป็นที่ปรึกษาประธานสภาผู้แทนราษฎร สมัยของนาย มารุต บุนนาค และได้เป็นประธานคณะกรรมการการศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งสถาบันพระปกเกล้า และเป็นรองประธานฝ่ายโครงการมูลนิธิโลกสีเขียวฯ ปัจจุบันเป็นประธานมูลนิธิศูนย์สื่อเพื่อการพัฒนา
 2. **นางวิสมัย อภาภิรม** ตำแหน่งบรรณาธิการประจำโครงการฯ มีประสบการณ์ในวิชาชีพสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ กว่าสี่สิบปี เคยเป็นบรรณาธิการสังเคราะห์รายงานจากสนาม ในโครงการแสวงหารูปแบบการพัฒนาในระดับท้องถิ่นของรัฐ เคยเป็นบรรณาธิการวารสารประมวลข้อมูลข่าว “สารสนเทศ” และบรรณาธิการโครงการสื่อสิ่งพิมพ์ด้านสิ่งแวดล้อม มูลนิธิโลกสีเขียวฯ เป็นผู้แปลหนังสือชื่อ Mission Possible ของ เคน บลองชาร์ด
 3. **นางสาวชิลวี มาคตาสิณา ฮอลดิ้งก้า** ตำแหน่งนักวิจัย จบปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต สาขาประวัติศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เคยทำงานเป็นอาจารย์ประจำและหัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษา โรงเรียนอานวยศิลป์ อาจารย์ประจำและหัวหน้าภาควิชาประวัติศาสตร์ และหัวหน้าภาควิชาไทยคดีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิทยาลัยคณา สวัสดิ์ มหาสารคาม และเคยเป็นนักวิชาการ บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด บริษัทสำนักพิมพ์สวัสดี จำกัด และบริษัท ต้นอ่อน-แกรมมี่ จำกัด
 4. **นางสาวปราณี ชติยศ** ตำแหน่งนักวิจัย จบปริญญาโท เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์การเมือง) จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เคยทำงานเป็นผู้ช่วยนักวิจัยโครงการ สถาบันวิจัยสังคมมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นนักวิจัยประจำศูนย์ศึกษาเศรษฐศาสตร์ และประจำกองบรรณาธิการวารสารเศรษฐศาสตร์การเมือง ศูนย์ศึกษาเศรษฐศาสตร์การเมือง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีผลงานวิทยานิพนธ์ และบทความตีพิมพ์ในวารสารวิชาการหลายเล่ม
 5. **นางสาวสะไบทิพย์ พันธุ์อุทัย** ตำแหน่งธุรการบัญชี จบปริญญาตรีศึกษาศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง วิชาเอก โสวัตศึกษาศาสตร์ โทสื่อสารมวลชน เคยทำงานร่วมกับฝ่ายรวบรวมข้อมูลงานผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ กลุ่มสื่อศิลป์ ถ่ายภาพงานรับปริญญาต่างๆ รวบรวมข้อมูลลูกค้า บริษัทเอ-ทีมแอดเวอร์ไทซิ่ง จำกัด เคยประจำกองบรรณาธิการวารสารวิทยาศาสตร์อนาคต บริษัทสำนักพิมพ์สวัสดี จำกัด เคยเป็นนักข่าว Rewriter ตัดต่อ ผลิตรายการ บริษัทไทยสกายเทเลวิชั่น จำกัด
 6. **นางสาวเยาวนันท์ เขมวสุรัตน์** นักเขียนรับเชิญ จบปริญญาโทครุศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาโสตทัศนศึกษาจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เคยทำงานประจำกองบรรณาธิการ บรรณาธิการและที่ปรึกษาบรรณาธิการนิตยสารมีชื่อหลายฉบับ เคยเป็นอาจารย์ประจำภาควิชาการถ่ายภาพและภาพยนตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลอยู่ประมาณ 12 ปี ก่อนที่จะผันตัวเองออกมาเป็นอาจารย์พิเศษ และทำงานเป็นนักเขียนนักแปลอิสระในปัจจุบัน
 7. **นางสาวแสงเสวี อภาภิรม** ผู้ช่วยวิจัย จบปริญญาตรีสาขา Finance : Investment & Banking; California State University, Fullerton, U.S.A ประสบการณ์ทำงาน 1 ปีประจำแผนก FX Operation, Global Risk Mgmt. Div., และ 1 ปี ตำแหน่ง Trader, Global Market Div., ธนาคาร Chase Manhattan, กรุงเทพฯ
 8. **Mr. Samuel Srethapakdi**, Translator, BA., Economic, Brown University, U.S.A